

**Taideyliopiston perustutkintokoulutuksen
opetussuunnitelmatyöhankkeen OPS 2024
loppuraportti**

Final report for the University of the Arts Helsinki's
bachelor's and master's curriculum project OPS 2024

Avoin verkkojulkaisu
Kirsti Rasehorn (toim.)

Sisällysluettelo

Tiivistelmä	4
Abstract	5
1 Johdantosanat	6
2 Prosessin tausta, strategiyhteys ja tavoitteet	7
3 Prosessin päävaiheet	9
4 Opetussuunnitelmatyön peruspilarit	12
4.1 OPS-työn luonne ja tavoitteet	12
4.2 OPS-organisaatio ja työn vaiheet	14
4.2.1 Kuvataideakatemia	18
4.2.2 Sibeliuss-Akatemia	20
4.2.3 Teatterikorkeakoulu	22
4.3 OPS-työtä ohjanneet Taideyliopiston dokumentit	23
4.4 Katsaus ohjaavaan arviointitietoon	23
5 Opetussuunnitelmatyön tukimuodot	27
5.1 Opetussuunnitelmatyön teemaseminaarit	28
5.2 Opetussuunnitelmien laadintaa tukevat verkkoklinikat	29
5.3 Opetuksen pedagogisen tuen kysely opetus- ja tutkimushenkilöstölle	29
5.4 Työkalu opiskelijan työ määrän mitoittamiseen	31
5.5 Sibeliuss-Akatemian resurssi- ja opetusintensiivisyyslaskuri	34
5.6 Työpajat opetuksen toteutuksen suunnitteluun	34
5.7 Taideyliopiston pedagogisia lähtökohtia	36
5.8 Taideyliopiston yhteiset opinnot -työryhmä	38
5.9 Lämpäisyteemaohje	39
5.10 Kampusten yhtenäistetyt vuosisuunnitteluohjeet	39
6 Uusi opetussuunnitelma – keskeisimmät muutokset	40
6.1 Yliopistotaso	40
6.2 Avoin kampus	41
6.2.1 Taideyliopiston yleisopinnot	41
6.2.2 Kieli- ja viestintäopinnot	42
6.2.3 Jatkuva oppiminen	43
6.3 Kirjaston näkökulmia opetussuunnitelmatyöhön	44
6.4 Kuvataideakatemia	46
6.5 Sibeliuss-Akatemia	48

6.6	Teatterikorkeakoulu	50
6.7	Uusi opetussuunnitelma tukee opiskelijoiden hyvinvointia vähentämällä opintojen kuormittavuutta ja lisäämällä valinnanvapautta	52
6.8	Taiteilijan työelämätaidot muuttuvat ajassa	56
7	Projektin exit-suunnitelma ja näkökulmia eteenpäin	60
7.1	Loppuarviointi ja exit-suunnitelma	60
7.2	Askelmerkkejä taideyliopistolaisten opintosuunnitelmien tulevaisuuteen	64
7.3	Opintopalvelut osana opetussuunnitelmatyön tukea	65
7.4	Kirjaston näkökulmia	66
7.5	Päätössanat	67
Kirjoittajat		69

Tiivistelmä

Kirsti Rasehorn, opetussuunnitelmatyön projektipäällikkö (2021-2024)

Taideyliopistossa toteutettiin yliopiston historian ensimmäinen kaikkien yksiköiden yhteinen perustutkintokoulutuksen opetussuunnitelmauudistus projektissa OPS 2024 vuosina 2021-2024. Opetussuunnitelmauudistus pohjautui Taideyliopiston silloisen vararehtori Lauri Väkevän vuonna 2018 käynnistämään ja johtamaan koulutuksen strategisen kehittämisen hankkeeseen, joka oli osa Taideyliopiston uuden strategian jalkauttamista ja jolle kohdennettiin myös rehtori Kaarlo Hildénin strategista rahoitusta. Hankkeen omistajana toimi koulutuksesta vastaava vararehtori Lauri Väkevä ja sittemmin Marjo Kaartinen, sen kokonaiskoordinaatiosta vastasi projektipäällikkö Kirsti Rasehorn tiiviissä yhteistyössä akatemioiden opetuksesta vastaavien varadekaanien ja avoimen kampuksen johtajan, kunkin yksikön opetussuunnitelmatyöorganisaation ja Taideyliopiston ylioppilaskunnan hallituksen kanssa. OPS-työ osallisti taideyliopistolaisia varsin laajasti, myös keskeiset sidosryhmät otettiin mukaan etenkin aiempien opetussuunnitelmien itsearvioinnissa ja erilaisissa OPS-seminaareissa.

Hanke toi Taideyliopiston kaikkien akatemioiden (Kuvataideakatemia, Sibelius-Akatemia ja Teatterikorkeakoulu) sekä avoimen kampuksen perustutkintokoulutuksen opetussuunnitelmatyöprosessin samaan aikasykliin. Ensimmäisessä päätösvaiheessa luotiin Taideyliopiston yhteinen tutkintorakenne ja siihen sisältyvät Taideyliopiston yleisopinnot, millä tuetaan Taideyliopiston sisäistä ja ulkoista liikkuvuutta, opiskelijoiden yhdenvertaisuutta sekä joustavia opintopolkuja. Toisessa päätösvaiheessa opetussuunnitelmat uudistettiin yksiköissä yhteisen tutkintorakenteen mukaisiksi, ja osaa-mistavoitteet sekä sisällöt päivitettiin huomioiden yliopiston strategiaan pohjautuvat opetussuunnitelmaperiaatteet sekä yleiset linjaukset. Kunkin akatemian oma akateeminen päätöselin hyväksyi omat opetussuunnitelmansa. Hanke päättyi 31.7.2024 ja opetus käynnistyi uusien opetussuunnitelmien mukaisena 1.8.2024. Opetussuunnitelmien voimassaoloaika on sidoksissa strategiakauden mittaan (2024-2030).

OPS 2024 -hankkeen loppuraportti hahmottaa tämän suuren ja moniulotteisen prosessin kokonais-kuvaa. Tarkastelun paino on kuitenkin tulevassa; mitä yhteistoiminnallisesti opittiin ja miten niitä voidaan jatkojalostaa. Opetussuunnitelmatyön jatkuminen yliopiston kaikkien yksiköiden yhteisenä prosessina on ensiarvoisen tärkeää. Kyseessä on koulutuksen strategisen johtamisen yksi tärkeimistä työkaluista. On päätetty, että opetussuunnitelmatyö jatkuu opetukseen ja sen kehittämiseen liittyvänä ydintoimintona yliopisto- ja yksikkötasolla olemassa olevin resurssein. Tämä mahdollistaa OPS-työn ja varsinkin sen arviointityön ennakoivan yhteyden yliopiston strategiatyöhön sekä tohtorikoulutuksen OPS-prosessiin. Muutos edellyttää jatkuvan OPS-kehitystyön systeemistä mallintamista sekä hankkeessa esiin nousseiden keskeisten haasteiden ratkaisemista. Voimassaoloaika-na opetussuunnitelmat avataan väliarvioinnille sekä mahdollisille tarkennuksille ja korjauksille.

Abstract

Kirsti Rasehorn, Project Manager, curriculum work (2021-2024)

The University of the Arts Helsinki (Uniarts Helsinki) implemented its first joint curriculum reform for bachelor's and master's education in the project OPS 2024 in 2021–2024. The curriculum reform was based on a strategic education development project launched and led by Uniarts Helsinki's then vice rector Lauri Väkevä in 2018. The project was part of the implementation of Uniarts Helsinki's new strategy and it received strategic funding allocated by rector Kaarlo Hildén. The project was owned by the vice rector for education, first Lauri Väkevä and later Marjo Kaartinen, and its overall coordination was carried out by project manager Kirsti Rasehorn in close cooperation with the vice deans responsible for teaching at the academies and the director of the Open Campus, the curriculum work organisation of each unit and the board of the student union. The curriculum work involved the Uniarts Helsinki community quite extensively, and key stakeholders were also involved, especially in the self-assessment of previous curricula and in the work of various curriculum seminars.

The project brought Uniart Helsinki's all units (the academies and the Open Campus) into the same time cycle of the curriculum development process. In the first decision-making phase, Uniart Helsinki's joint degree structure was created, including Uniarts Helsinki's new general studies which support the university's internal and external mobility, student equality and flexible study paths. In the second decision-making phase, the curricula were renewed at the academy level to comply with the joint degree structure, and the learning outcomes and contents were updated so they take into account the curriculum principles and general policies based on the university's strategy. Each academy's own academic decision-making body approved its own curricula. The project ended on 31 July 2024, and teaching started according to the new curricula on 1 August 2024. The validity period of the curricula is linked to the duration of the strategy period (2024–2030).

The final report of the curricula reform project OPS 2024 outlines the overall picture of this large and multidimensional process. However, the focus of the report is on the future; what was learned collaboratively and how this can be refined further. The continuation of curriculum work as a joint process for all units of the university is of paramount importance. A curriculum reform is one of the most important tools for strategic management of education. It has been decided that curriculum work will continue as a core function related to teaching and its development at the university and unit level with existing resources. This allows curriculum work and especially curriculum evaluation work to have a proactive connection with the university's strategy work and the doctoral curriculum process. The change requires systemic modelling of continuous curriculum development work and solving the key challenges raised in the project. During the validity period, the curricula will be opened for mid-term evaluation and for possible revisions and corrections.

1 Johdantosanat

Kaarlo Hildén, Taideyliopiston rehtori

Opetussuunnitelman merkitystä yliopiston resurssien kohdentamisessa ja tavoitteiden asettamisessa on vaikea yliarvioida. Siinä kuvataan osaamiselle asetetut päämäärät, oppimisen polut, arviointimenetelmät ja tutkintorakenteet, joiden kautta yliopisto toteuttaa lakiin kirjattua juhlavaa tehtäväänsä tieteellisen ja taiteellisen sivistyksen edistämiseksi ja opiskelijoiden kasvattamisessa palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa.

Edellä kuvatun perusteella on ymmärrettävää, että Taideyliopiston ensimmäiseen yhteiseen opetus-suunnitelmaprosessiin ladattiin paljon odotuksia. Haasteista ei myöskään ollut pulaa: kolmen eri taidealan ja aiemmin itsenäisen yliopiston koulutukselliset traditiot, oppimiskäsitteet, käytännöt, terminologiat, rakenteet ja kehittämisen prosessit oli saatettava vuorovaikutukseen tavalla, joka sekä säilyttäisi niiden erityislaadun että loisi synergiaa ja selkeyttä. Tehtävä oli juuri niin haastava ja mielenkiintoinen, kuin saattoi kuvitella. Se toi kaiken edellä kuvatun moninaisuuden esille ja haastoi akateemista yhteisöämme etsimään yhteisiä lähestymistapoja.

Opetussuunnitelmatyössä prosessi on usein lopputulosta merkittävämpi. Moni lopputuloksessa yksinkertaiselta vaikuttava ratkaisu kätkee taustalleen paljon keskustelua, hankausta ja yhteensovittamista, jotka ovat keskeinen osa organisaation omaa oppimisprosessia. Siksi tämä loppuraportti on tärkeä: se kuvaa yhteistä matkaamme, luo edellytykset oppia kaikesta kokemastamme ja viitoittaa suuntaa tulevaisuuteen.

Haluan lämpimästi kiittää prosessia johtaneita vararehtoreitamme Lauri Väkevää ja Marjo Kaartista sekä projektipäällikkönä toiminutta Kirsti Rasehornia sitkeydestänne ja sitoutuneisuudestanne, joka kantoi läpi tämän pitkän ja vaativan prosessin kaikkien vaiheiden. Suurin kiitos kuuluu kuitenkin sille Taideyliopiston opiskelijoista ja asiantuntijoista koostuvalle joukolle, joka on meille ominaisella intohimolla ja aikaansa säästelemättä osallistunut työhön. Mahtavaa kokea hetki, jolloin yhteisen työmme tulokset heräävät eloon uusien opiskelijoiden aloittaessa opintonsa!

2 Prosessin tausta, strategiayhteys ja tavoitteet

Sanna Takala, koulutuspäällikkö, avoin kampus (–2023), kehittämispäällikkö, yhteiset kehittämispalvelut (2023–) & Lauri Väkevä, Taideyliopiston vararehtori (2018–2022)

Koulutuksen kehittäminen käynnistyi Taideyliopistossa heti kun uusi yliopisto oli perustettu, jatkumona aiemmalle akatemioiden väliselle pienimuotoisemmalle opetusyhteistyölle. Yhteisen opetuksen – sekä yksittäisten opintojaksojen että laajempien opintokokonaisuuksien – kehittämistä ryhdyttiin systemaattisesti tukemaan osana Taideyliopiston ensimmäisten vuosien strategisia panostuksia. Tavoitteena oli mahdollistaa opiskelijoiden yksilöllisiä opintopolkuja sekä laajentaa taiteiden välistä opetustarjontaa. Koulutuksen kehittämisestä vastasivat koulutuksen vararehtori, varadekaanit ja yhteiset koulutuksen kehittämisen toiminnot vuonna 2013 perustetun Avoimen kampuksen tuella.

Osana vuosien 2021–2030 strategian valmistelua tunnistettiin tarve laajamittaisemmalle koulutuksen kehittämiselle. Yksittäisten opintojaksojen ja opintokokonaisuuksien rooli opiskelijoiden opintopoluissa oli jäänyt melko pieneksi ja tutkintorakenteelliset ja opetuksen toteutukseen liittyvät haasteet korostuivat yliopistoyhteisön kokemuksissa akatemioiden välisestä yhteistyöstä. Strategian valmistelussa keskeiseksi tavoitteeksi asetettiin näiden haasteiden ratkaiseminen.

Strategiatyö toteutettiin yliopistoyhteisöä laajasti osallistavana prosessina. Koulutuksen kärjen osalta valmistelussa käytiin monipuolisesti keskustelua taiteen tulevaisuudesta, tulevaisuuden taiteilijoiden ja taidealan asiantuntijoiden työnkuvista, Taideyliopiston koulutustarjonnasta sekä akatemioiden välisestä yhteistyöstä. Koulutuksen strateginen kärki (kärki 1) muotoiltiin lopulta seuraavasti:

*Mahdollistamme opiskelijoidemme kasvun laaja-alaisesti ajatteleviksi taiteilijoiksi
ja muutoksentekijöiksi*

Tämän kärjen keskeiseksi konkreettiseksi toimenpiteeksi nimettiin Taideyliopiston opetussuunnitelmatyön käynnistäminen. Vararehtori ja akatemioiden koulutuksesta vastaavat varadekaanit veloitettiin laatimaan suunnitelma yhteisen opetuksen vahvistamiseksi osana opetussuunnitelmien uudistamisen prosessia. Yhteistä suunnittelua koordinoitiin vararehtorin johdolla perusopetuksen ohjausryhmässä (POR) ja koulutuksen kehittämisryhmissä. Akatemiatasoinen suunnittelu tapahtui kunkin akatemian nimeämässä työryhmissä. Työryhmien keskinäiseen koordinaatioon järjestettiin opetussuunnitelmaseminaareja. Taideyliopistotasolla projektia edisti Avoin kampus ja hankkeeseen palkattu projektijohtaja.

Haasteita yhteiselle opetussuunnitelmatyölle tarjosivat akatemioiden erilaiset traditiot opetussuunnittelussa ja erilaiset tavat järjestää opetusta lukuvuoden aikana. Aiemmat opetussuunnitelmaprosessit oli viety läpi akatemioiden sisällä eri tahtiin, ja esimerkiksi Teatterikorkeakoululla uudet opetussuunnitelmat oli vasta laadittu lähdeettäessä valmistelemaan yhteistä opetussuunnitelma-hanketta. Olemassa olevat opetussuunnitelmat oli rakennettu akatemiakohtaisten periaatteiden mukaan: esimerkiksi valinnaisten opintojen määrä oli erilainen eri koulutusohjelmissä, ja tästä haluttiin pitää kiinni uusia opetussuunnitelmia laadittaessa. Yhteisessä opetussuunnitelmaprosessissa tunnistettiin näitä haasteita ja pyrittiin luomaan uusia mahdollisuuksia koulutusohjelmien välisten rajojen ylittävälle opinnoille laajentamalla yhteisen opetuksen tarjontaa ja luomalla tilaa yksittäisten

koulutusohjelmien opetussuunnitelmiin. Mallia tarjosi sekä akatemiakohtainen yhteisen opetuksen järjestäminen että Avoin kampus, joka oli jo luonut koko yliopistolle uutta opetustarjontaa.

Opetuksen lukuvuosittaisen järjestämisen suhteen tunnistettiin jo varhain haasteeksi akatemioiden erilainen vuosikello ja yhteisen opetusaikataulun puute. Rehtorin aiempi päätös opetuksen periodisoimisesta oli jäänyt väljäksi eikä sitä käytännössä toteutettu sellaisenaan kaikilla akatemioilla, johtuen pitkälti opetuksen erilaisesta luonteesta. Myös kesäopintojen tarjonta vaihteli eri akatemioilla, eikä yhteisen opetuksen kanavoitua kesään pidetty realistisena ratkaisuna.

Yhteisen opetussuunnitelmaprosessin tavoitteiksi määriteltiin seuraavat tavoitteet. Nämä tavoitteet johdettiin suoraan strategiatyöstä, joten niiden velvoittavuus perustui yhteiseen näkemykseen strategisista kärjistä.

- Kaikki opetusta tarjoavat yksiköt suunnittelevat opetussuunnitelmansa samaan aikaan
- Opetussuunnitelmatyö on resursoitu riittävästi
- Opetussuunnitelmat ovat otettavissa sellaisenaan käyttöön yhtä aikaa kaikissa opetusta tarjoavissa yksiköissä
- Yhteisen opetuksen tarjonnalle on riittävä keskitetty resurssi
- Henkilöstön ja opiskelijoiden kuormitus ei kasva
- Opiskelijan oikeusturva ei vaaraannu
- Muut opetuksen järjestämistä koskevat päätökset ja strateginen koulutus suunnittelu tukevat edellä esitettyjä kohtia
- OPS-periaatteet tulee johtaa strategian valmisteluprosessista.

Kaikkien yksiköiden yhteisen opetussuunnitelmaprosessin pelikenttä piirtyi lopulta hyvinkin laajana, sillä tavoitteet kohdistuivat niin systeemiseen, rakenteelliseen, sisäiseen, ulkoiseen kuin sisällölliseen kehittämiseen.

3 Prosessin päävaiheet

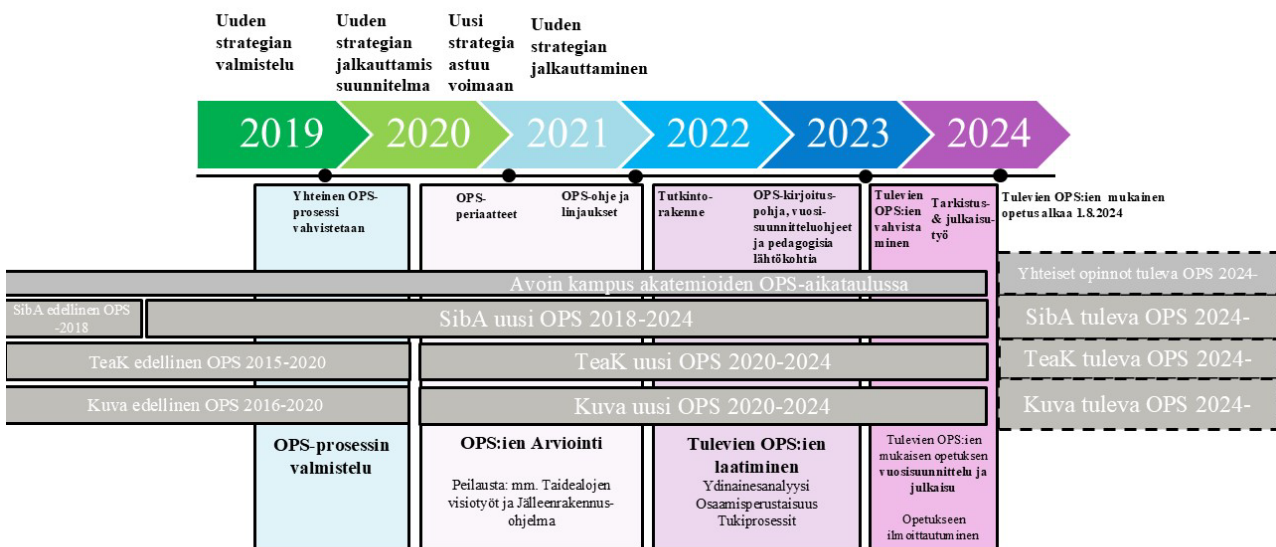
Kirsti Rasehorn, opetussuunnitelmatyön projektipäällikkö

Koska Taideyliopiston opetussuunnitelmauudistus toteutettiin ensimmäistä kertaa kaikkien yksiköiden yhteisenä prosessina, edellytti se poikkeuksellisen paljon suunnittelu-, kehittämis- ja linjaustyötä. Luvussa 2 kuvatun tausta- ja valmistelutyön jälkeen kokonaisprosessi jakautui kahdeksi työkokonaisuudeksi:

- 1) itsearvioiva valmistelutyö, pääsääntöisesti vuodet 2019–2021
- 2) OPS 2024 -hanke, vuodet 2021–2024

Työkokonaisuuksien ajallista etenemistä kuvaa kaavio *Taideyliopiston yhteinen OPS-työprosessi 2019–2024* (kuvio 1). Koska akatemioiden aiemmat opetussuunnitelmaprosessit oli toteutettu itsenäisesti, olivat voimassaolevat opetussuunnitelmat eri ikäisiä: Sibeliuksen Akatemian opetussuunnitelmat olivat astuneet voimaan vuonna 2018, kun taas Kuvataideakatemia ja Teatterikorkeakoulun opetussuunnitelmat vasta 2020. Tämä asetti luonnollisesti haasteita aiempien opetussuunnitelmien itsearviointityölle (tarkemmin luvussa 4.4). Avoimen kampusen opetussuunnitelmatyö on ollut aina synkronoituneena akatemioiden prosesseihin. OPS 2024 -hankkeen yksi keskeisimpiä tavoitteita olikin saattaa kaikki yksiköt yhteiseen aikasykliin perusopetuksen opetussuunnitelmatyössä.

Taideyliopiston yhteinen OPS-työprosessi 2019-2024

KUVIO 1. Taideyliopiston yhteinen OPS-työprosessi 2019–2024 (Väkevä 2021, muokannut Rasehorn).

Opetussuunnitelmatyön kokonaisprosessin monikerroksellisuus ja -vaiheisuus piirtyy esiin IMS-kaaviossa (kuvio 2). Toimintajärjestelmä IMS:ssä (*Integrated Management System*) toiminnallisuudet ovat prosessien kuvaaminen, dokumenttien hallinta, palautteiden ja arviointien käsittely, tulosten mittaaminen, riskien arviointi sekä käsikirjojen koostaminen. Järjestelmä on keskeinen osatekijä yliopiston laadun auditointiprosessissa.

KUVIO 2. Taideyliopiston opetussuunnitelmatyön IMS-prosessikaavio¹.

IMS-kaavio (kuvio 2) laadittiin ensimmäistä kertaa kuvaamaan koko Taideyliopiston yhteistä perustutkintokoulutuksen opetussuunnitelmatyöprosessia, joten esitystapa haluttiin rajata riittävän ylätasoiseksi. Oman haasteensa systeemille mallintamiselle asettivat akatemioiden osittain erilaiset toiminta- ja päätöksentekomallit kuten myös prosessin aikana tapahtuneet muutokset ja esiin nousseet kehittämistarpeet; oli pohdittava, esitetäänkö toteutunutta (nykyistä) prosessia vai toivetta (kehitysvisiota). Ajallisuuden esittämisessä vastinpareina olivat OPS 2024 -projektin

¹ Tekijät: Josipov Susan, Kaartinen Marjo, Kaasinen Matti, Kaiku Jan-Peter, Karjalainen Marika, Ketomäki Hannele, Kurkela Tiia, Lassila Lotta, Lilja-Hietalahti Sari, Metsäranta Pinja, Rasehorn Kirsti, Savolainen Emma, Suutari Inkeri & Vaisto-Oinonen Milla

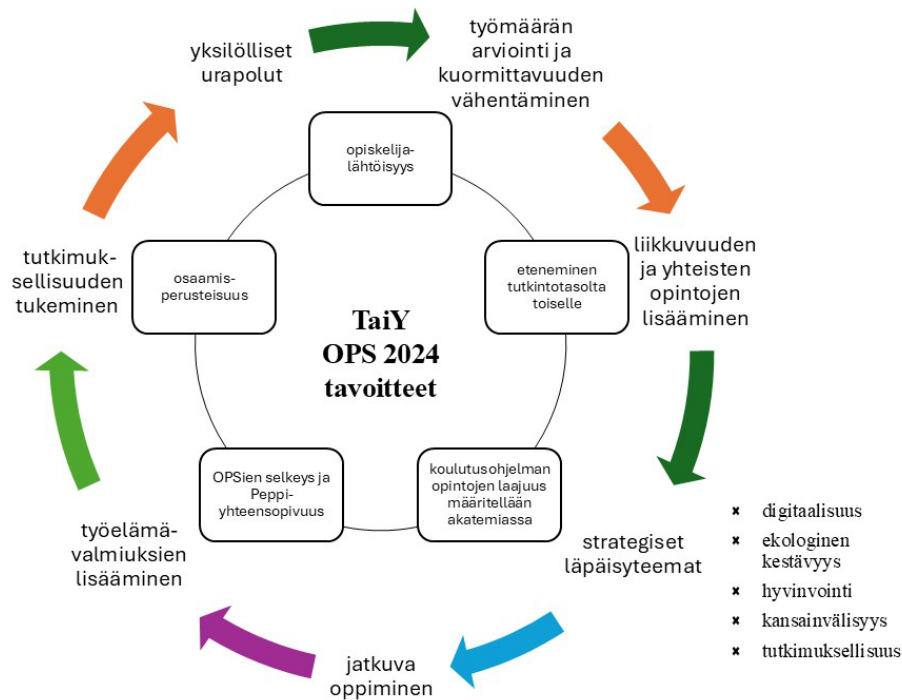
määräaikaisuus ja opetussuunnitelmatyön jatkuva kehittämisluonne, lisämausteena akatemioiden voimassa olevien opetussuunnitelmien eri-ikäisyys ja tuoreus. Lisäksi opetuksen vuosisuunnittelu oli päätetty toteuttaa OPS 2024 -hankkeeseen kytkeytyvänä rinnakkaisprosessina, minkä vuoksi siitä tehtiin erillinen IMS-kaavionsa. Yhteenvedollisesti voi todeta, että valmis OPS-työn IMS-prosessikaavio pitäytyi toteutuneessa prosessissa, mutta se sisältää hieman OPS-prosessin exit-visiotakin.

4 Opetussuunnitelmatyön peruspilarit

Kirsti Rasehorn, opeussuunnitelmatyön projektipäällikkö

4.1 OPS-työn luonne ja tavoitteet

Taideyliopiston uudet opetussuunnitelmat on laadittu osaamisperustaisesti ja ydinainesanalyysiä hyödyntäen. Perustutkintokoulutuksen johtoryhmä ja varadekaanikokous linjasivat opetuksen suunnittelun (sekä toteutuksen) keskeisimmiksi yhteisiksi tavoitteiksi (kuvio 3):

KUVIO 3. Taideyliopiston opetussuunnittelun keskeisimmät tavoitteet projektissa OPS 2024.

- **Opiskelijalähtöisyys:** Opetussuunnitelman tulee muodostaa opiskelijan kannalta linjakas ja looginen kokonaisuus. Tavoitteena on opintojen selkeyttäminen ja sujuvoittaminen.
- Huomioidaan eri tutkintotasojen koulutukselliset tavoitteet ja eteneminen tutkintotasolta toiselle: Tutkintojen tulee olla suoritettavissa ja suunniteltavissa yliopistolaisissa määriteltujen tavoitteellisten suoritusaikojen puitteissa (YOL 40§). Opiskelijan tulee voida suorittaa 30 opintopistettä (op) lukukaudessa. Opintojaksot suunnitellaan pääsääntöisesti enintään lukukauden mittaisiksi. Yli lukukauden mittaisten opintojaksojen osalta on varmistettava

opintopisteiden kertyminen lukukausittain. Opetussuunnitelma sisältää ohjeellisen suorituslukukauden jokaiselle opintojaksolle. Kaikkien opintojaksojen minimilaaajuus on pääsääntöisesti 2 op. Opintojaksolaajuuksissa käytetään vain kokonaislukuja. Opintopisteliukumaa ei pääsääntöisesti käytetä.

- **Koulutusohjelman opintojen laajuus määritellään akatemiassa.** Opinnäyte ja kypsyysnäyte ovat osa koulutusohjelman pakollisia opintoja. Koulutusohjelman vaihtoehtoiset opinnot ovat ammatillisesti syventäviä/laajentavia suuntaumia. Mikäli koulutusohjelman opinnoissa ei ole tarjolla vaihtoehtoisia opintoja, kyseistä kategoriaa ei käytetä.
- Opetussuunnitelmat tulee laatia **yhteensopiviksi Peppi-järjestelmän kanssa.** OPS:ien ja HOPS:ien selkeyden varmistamiseksi tulee pyrkiä siihen, että opintokokonaisuuksien ja opintojaksojen hierarkioita on mahdollisimman vähän.
- **Osaamisperusteisuus:** Opetussuunnitelma laaditaan osaamisperusteisesti ja osaamistavoitteet laaditaan koulutusohjelmittain, erikseen kandidaatti- ja maisteritutkinnoille sekä opintojaksoille. Osaamistavoitteiden kuvaamisessa keskitytään opiskeltavan sisällön sijaan kuvaamaan opiskelijan osaamista. Opetuksen tavoitteena on opiskelijan oman ajattelun aktivointi ja osallistaminen sekä hänen osaamisensa kartuttaminen ja osoittaminen. Osaamistavoitteiden mukaista osaamista voidaan hankkia ja täydentää monin eri tavoin. Osaamisperustaisessa opetussuunnitelmassa opintojaksokuvausteksti sisältää seuraavat osa-alueet: opintojakson nimi, laajuus (op), osaamistavoitteet, suositeltu suoritusajankohta ja arviointiasteikko.
- **Opintojakson työmäärä tulee arvioida ja kuormittavuutta ehkäistä.** Opiskelijan kokonaistyömäärä opetustunteineen, oppimistehtävineen ja omaksumisaikoineen ei saa ylittää 27 tuntia/opintopiste. Osaamistavoitteet kuvastavat minimiä; ydinosaamisen riittävää määrää ja tasoa, miltä on mahdollista edetä opinnoissa jatkuvan oppimisen tiellä. OPS:ssa huomioidaan opintojen kuormittavuus siten, että tutkinto voidaan suorittaa tavoiteajassa. Opettajaa suunnittelutyössä auttavat muun muassa erilaiset suunnittelutyökalut ja laskurit, yliopiston tarjoamat pedagogiset opinnot, Taideyliopiston pedagogisia lähtökohtia -aineisto sekä muu pedagoginen henkilöstökoulutus sekä näihin liittyvät tukimateriaalit. Kaikki akatemit jatkavat opetuksen mitoituksen ja kuormituksen arviointia vuosisuunnittelussa.
- **Opetussuunnitelman läpäisyteemat:** Läpi tutkinnon kulkevia teemoja ovat digitaalisuus, ekologinen ja sosiaalinen kestävyys, hyvinvointi sekä kansainvälisyys. Näille strategiakärjille on perustettu omat tiekarttansa ja Taideyliopiston yleisopinnot orientoivat opiskelijat näihin teemoihin. Viides läpäisyteema on tutkimuksellisuus. Akatemit varmistavat vuosisuunnittelussa parhaaksi katsomallaan tavalla läpäisyteemojen toteutumisen. Teemojen esiintymistä tuetaan yksiköiden välisellä yhteissuunnittelulla.
- **Liikkuvuus:** Opiskelijoiden opiskelua ja kohtaamista yli akatemiarajojen pyritään lisäämään ja tukemaan. Etenkin vapaasti valittavat opinnot tukevat tavoitetta taiteilijan ammattikuvien laajentamisesta ja mahdollistavat monialaiset/-taiteiset opinnot osana tutkintoa. Taideyliopiston yleisopinnot tukevat opiskelijan Taideyliopisto- ja taiteilijaidentiteetin rakentamista mahdollistaen kaikille yhteiset sisällöt.

- **Jatkuva oppiminen:** Jatkuva oppiminen on elinikäistä oppimista. Se on osaamisen kehittämistä ja uudistamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Jatkuvan oppimisen koulutustarjonta on väylä itsensä kehittämiseen ja osaamisen täydentämiseen tutkinnon jälkeen.
- **Työelämävalmiuksien varmistaminen** muuttuvassa toimintaympäristössä.
- **Tutkimuksellisuuden tukeminen** läpi tutkinnon: Perustutkintokoulutuksessa varmistetaan jatko-opintokelpoisuuden saavuttaminen sekä valmiuksien antaminen oman toiminnan ja taiteellisen prosessin sanoittamiseen sekä sen myötä yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Saman tutkinnon opinnäytteiden opintopistelaajuudet yhtenäistetään akatemiatasolla.
- **Yksilöllisten urapolkujen mahdollistaminen** yksilöllisiä opintopolkuja tukemalla.

4.2 OPS-organisaatio ja työn vaiheet

OPS2024 -projektin omistaja on ollut koulutuksesta vastaava vararehtori Lauri Väkevä (2018–2022) ja vararehtori Marjo Kaartinen (2022–2024), yliopistotasolla hanketta on hallinnoinut ja koordinoanut opetussuunnitelmatyön projektipäällikkö Kirsti Rasehorn (2021–2024). Akatemiaissa opetussuunnitelmatyötä ovat johtaneet opetuksesta vastaavat varadekaanit (aikajärjestyksessä akatemiaittain) ja avoimella kampuksella sen johtaja:

- Kuvataideakatemia: varadekaani Johanna Vakkari ja dekaani Hanna Johansson ja tilapäisesti professori Marjaana Kella
 - Sibelius-Akatemia²: varadekaanit Olli-Pekka Martikainen (päävastuu), Tanja Johansson, Markus Utrio ja Tuuli Talvitie
 - Teatterikorkeakoulu: varadekaani Ville Sandqvist
 - Avoin kampus: johtajat Ville Sandqvist, Johanna Vakkari ja Anu Lampela

Opetussuunnitelmatyöhön eri tavoin kiinnittyviä kokoonpanoja ja työryhmiä on Taideyliopistossa ollut ja on edelleenkin tunnistettavissa runsaasti. Keskeisimpiä nykyisiä elimiä opetussuunnitelmatyön yliopistotasoisessa yhteissuunnittelussa ja linjaamisessa ovat olleet seuraavat:

- koulutuksen kehittämisryhmä (KKR)
- varadekaanikokoukset
- perustutkintokoulutuksen johtoryhmä (PJORY)
- Taideyliopiston ylioppilaskunnan hallitus (TaiYo)

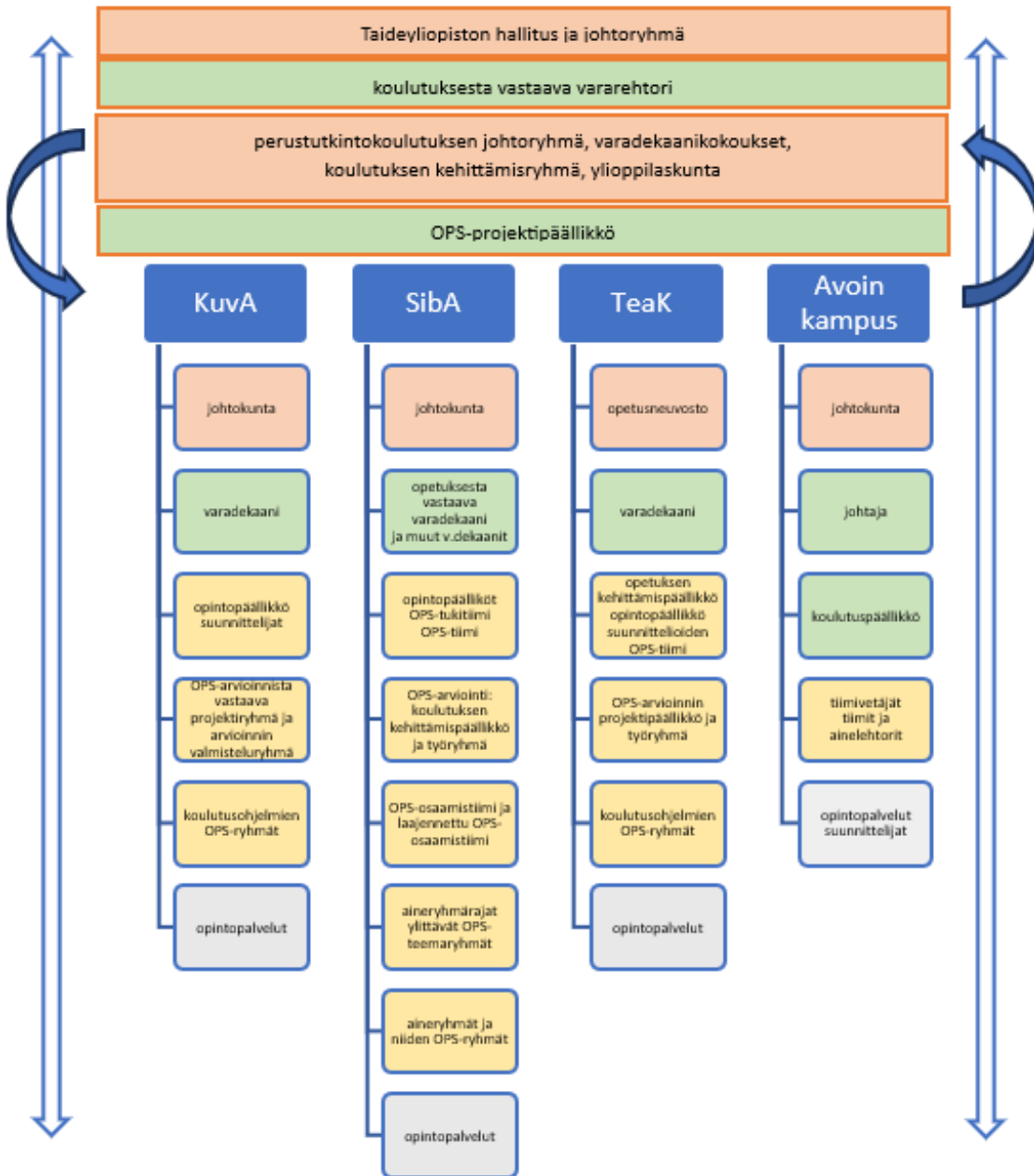
Kukin akatemia ja avoin kampus on luonut opetussuunnitelmatyöhön oman organisaationsa, jossa on huolehdittu myös opiskelijoiden edustuksesta. Hallinnollisesti kokonaisuus muodostui linjaavista, päättävistä ja valmistelevista ryhmistä:

² Sibelius-Akatemia uudisti johtamis- ja organisaatiomallinsa OPS 2024 -hankkeen loppuvaiheessa. Uudistus astui voimaan 1.1.2024, joten Sibelius-Akatemian opetussuunnitelmien päätösprosessi toteutui tätä ennen, yllä kuvattujen varadekaanien johdolla ja silloisella työnjaolla.

- perustutkintokoulutuksen johtoryhmä PJORY (linjaava)
- akatemioiden johtokunnat ja TeaK:n opetusneuvosto (päättävä)
- varadekaanikokous (linjaava & valmisteleva)
- avoimen kampuksen johtoryhmä (päättävä)
- opintopäällikkökokous (valmisteleva & käytännön asioissa linjaava)
- koulutuksen kehittämisryhmä KKR (valmisteleva)
- Peppi-OPS-ryhmä (valmisteleva)
- Peppi-vuosisuunnitteluryhmä (valmisteleva)
- yksiköiden omat OPS-työn ja opetuksen toteutuksen ryhmät sekä vuosisuunnittelun kampuskohtaiset ryhmät (valmisteleva)
- Taideyliopiston ylioppilaskunnan hallitus TaiYo (päättävä)

OPS-organisaatio on visualisoituna IMS-kaaviossa (kuvio 2) ja opetussuunnitelmatyön hallinnollisessa yleiskuvassa (kuvio 4). Opetussuunnitelmatyöstä on tiedotettu säännöllisesti Taideyliopiston hallitukselle, johtoryhmälle ja Taideyliopiston ylioppilaskunnan hallitukselle sekä viestitty yliopistoyhteisölle sisäisesti yliopiston Intranetissä ja Teams-tilassa OPS 2024.

KUVIO 4. Taideyliopiston OPS 2024 -organisaation yleiskuva.

TASO	TOIMIELIN/PROSESSI	TEHTÄVÄ
YLIOPISTO	Yliopiston Hallitus	Yo-tason prosessin valvonta
	Yliopistokollegio	Yo-tason prosessin kommentointi
	Perustutkintokoulutuksen johtoryhmä	Yo-tason linjaukset
	Ylioppilaskunnan hallitus	Yo-tason prosessin ja linjausten kommentointi
	OPS-teemaseminaarit	Yo-tason yhteinen sisältöteemoja koskeva keskustelu
YKSIKKÖ Akatemiat Avoin kampus	Akatemioiden johtokunnat/Avoimen kampuksen johtoryhmä	Akatemiatason päätökset, yo-tason linjausten kommentointi
	Akatemioiden OPS-tiimit	Akatemiatason linjausten työstäminen, akatemiakohtaisen työn koordinointi
	Akatemioiden itsearviointityö	Akatemioissa toteutettava OPS-arviointi sekä *opiskelijoiden Flinga-kyselyt
	Koulutusohjelmien/aineryhmien ydinainesanalyysityö	OPS-aineksen hahmotus- ja jaottelutyö tiimeissä
	Koulutusohjelmien/aineryhmien OPS-kirjoitustiimit	OPSien laatiminen

KUVIO 5. Taideyliopiston ylioppilaskunnan osallistuminen OPS-prosessiin (Väkevä & Rasehorn 2022).

Yliopiston yhteinen opetussuunnitelmatyöhanke osallistaa suuren määrän henkilöstöä ja opiskelijoita sekä keskeisiä sidosryhmiä, mikä muodostaa haasteen asiantuntijuuden johtamiselle. OPS 2024 -hankkeessa tämän johtamistoiminnan keskeisimmiksi tekijöiksi (kuvio 6) hahmottuivat seuraavat osa-alueet: 1) työn organisointi, 2) strateginen selkeys, 3) vuorovaikutus ja dialogi sekä 4) kestävä kehittäminen.

KUVIO 6. Asiantuntijuuden johtaminen OPS 2024 -prosessissa (Herva & Rasehorn 2024).

Akatemiakohtaisesti OPS 2024 -työ organisoitui seuraavasti:

4.2.1 Kuvataideakatemia

Pinja Metsäranta, opintopäällikkö, Kuvataideakatemia

Kuvataideakatemiassa OPS-työstä on vastannut varadekaani Johanna Vakkari sekä 4/2023 lähtien dekaani Hanna Johansson, 5-6/2023 tilapäisesti professori Marjaana Kella. OPS-prosessin ryhmät ovat olleet seuraavat:

Ops-arvioinnista vastaava projektiryhmä:

varadekaani Johanna Vakkari (pj)
lehtori Harri Monni, maalaustaide
lehtori Ari Pelkonen, taidegrafiikka
professori Andy Best, kuvanveisto
professori Marjaana Kella, tila-aikataiteet
lehtori Stig Baumgartner, yhteinen opetus
professori Juha-Heikki Tihinen, nykytaiteen historian ja teorian kandidaattiohjelma
professori Anna-Kaisa Rastenberger, Praxis –maisteriohjelma
opiskelijajäsen Johanna Etelävirta
suunnittelupäällikkö Pirjo Mulari
suunnittelija Inkeri Suutari/asiantuntija Emma Savolainen
opintopäällikkö Pinja Metsäranta (siht.)

Arvioinnin valmisteluryhmä:

opetuksen varadekaani Johanna Vakkari
suunnittelupäällikkö Pirjo Mulari
suunnittelija Inkeri Suutari / asiantuntija Emma Savolainen
opintopäällikkö Pinja Metsäranta

Perustutkintokoulutuksen OPS-työtä tekevät ryhmät, jotka dekaani on nimennyt kuultuaan Kuvataideakatemia johtokuntaa 29.3.2022:

OPS-ryhmä, kuvataiteen kandidaatin ja maisterin koulutus:

Marjaana Kella
Andy Best
Päivi Takala
Marika Orenius *
Ylioppilaskunnan nimeämä opiskelijajäsen Lotta Pasila
Johanna Vakkari **
Pinja Metsäranta ***
Emma Savolainen (siht.)

*osan aikaa, tilalle Stig Baumgartner

** estynyt osallistumasta 4/2023 alkaen, tilalle Hanna Johansson

*** estynyt osallistumasta 9/2022–3/2023

OPS-ryhmä, Nykytaiteen historian ja teorian kandidaattiohjelma ja Praxismaisteriohjelma:

Anna-Kaisa Rastenberger *
Juha-Heikki Tihinen **
Riikka Stewen

Ylioppilaskunnan nimeämä opiskelijajäsen Henriikka Reitala ***
Johanna Vakkari ****
Pinja Metsäranta *****
Inkeri Suutari (siht.)

*osan aikaa, tilalle Kaija Kaitavuori
**osan aikaa, tilalle Riikka Haapalainen
*** osan aikaa 8/2023 alkaen
**** estynyt osallistumasta 4/2023 alkaen, tilalle Hanna Johansson
***** estynyt osallistumasta 9/2022–3/2023

Edellä mainitut OPS-työtä tekevät ryhmät kokoontuivat seuraavasti:

- Kuvataiteen kandidaatin ja maisterin koulutus: 6.9.2022, 13.9.2022, 20.9.2022, 11.10.2022, 15.11.2022, 17.1.2023, 1.2.2023, 2.3.2023, 9.3.2023, 4.5.2023, 12.5.2023
- Nykytaiteen historian ja teorian kandidaattiohjelma ja Praxismaisteriohjelma: 28.9.2022, 9.11.2022, 28.2.2023, 22.5.2023
- Ryhmät yhdessä: aloitusvetäytyminen 16.6.2022, 4.10.2022, 1.12.2022, 18.4.2023, 12.9.2023

Kuvataideakatemia johtokunnalle on raportoitu säännöllisesti OPS-työn etenemisestä. (02/2022 Opetussuunnitelmien arviointi, alustavat tulokset; 03/2022 Opetussuunnitelmatyön käynnistäminen: OPS-ryhmien nimeäminen; 10/2022 Kuvataideakatemia OPS-työn tilannepäivitys; 02/2023 Taideyliopiston yleisopintojen opintokokonaisuus; 03/2024 Tiedoksi: Taideyliopiston yleisopintoihin esitetyt tekstimuutokset sekä lopullinen tekstimuoto, 5/2023 Tilannekatsaus OPS-luonnoksiin).

Ohjelmien OPS-työ alkoi Kuvataideakatemiassa opetussuunnitelmien arviointiprojektilla (2021–2022) ja jatkui osin samanaikaisesti ydinainesanalyysillä (2021–2022). Tämän työvaiheen kuluessa ryhmät nimesivät ja jaottelivat uuden opetussuunnitelman kandidaatin ja maisterin tutkintojen sisältöjä kaikille pakollisiin opintoihin (ydinaines), täydentäviin/ammattillisesti profiloiviin opintoihin sekä jatkuvan oppijan opintoihin (erityistietämys). Tästä edettiin rakenteiden hahmottamiseen, muutostarpeisiin, koulutusohjelmien omiin opintojaksoihin ja akatemian yhteiseen opetukseen sekä OPS:ien kirjoitustyöhön. Koko akatemian yhteissuunnittelun keskeisiä foorumeita ovat olleet Kuvataideakatemia omat opetuksen suunnittelupäivät 13.1.2022 ja 26.1.2023 sekä Teatterikorkeakoulun ja Kuvataideakatemia yhteissuunnitteluseminaarit 12.8.2021 ja 9.8.2022. Lisäksi Kuvataideakatemia järjesti seminaarin OPS-teemaseminaarin Vastuullinen kansainvälisyys 14.2.2022. Opiskelijoille järjestettiin oma OPS-tilaisuus 4.9.2023. OPS-luonnoksiin on kerätty kommentteja henkilökunnalta ja opiskelijoilta 8–9/2023. OPS-ryhmien jäsenet ovat lisäksi käyneet keskusteluja omilla opetusalueillaan tai koulutusohjelmissaan sekä tarpeelliseksi katsomiensa sidosryhmien kanssa.

4.2.2 Sibelius-Akatemia

Matti Kaasinen, suunnittelija & Sari Lilja-Hietalahti, asiantuntija, Sibelius-Akatemia

Sibelius-Akatemiassa OPS-työn toimijoina ovat aineryhmätasolla olleet aineryhmien johto ja (ops-vastuu)opettajat, ja akatemiatasolla varadekanaatti, TaiY:n opetussuunnitelmatyön projektipäällikkö, OPS-tukitiimi sekä erikseen nimetty OPS-osaamistiimi, jota vuodenvaihteessa 2022-23 laajennettiin ainejohtajilla ja aineryhmäkohtaisilla suunnittelijoilla. OPS-osaamistiimissä on ollut opiskelijoiden edustus, ja opiskelijoita on vaihtelevasti ollut mukana joidenkin teemaryhmien sekä aineryhmien ops-työskentelyssä.

Ops-työstä vastaava varadekaani on ollut Olli-Pekka Martikainen tiiviissä yhteistyössä varadekaanien Tanja Johansson, Markus Utrio, Tuuli Talvitie ja Jenni Lättilä kanssa. OPS-tukitiimin ovat muodostaneet suunnittelija Matti Kaasinen, suunnittelija Marika Karjalainen, kehittämisspäällikkö Hannele Ketomäki, asiantuntija Sari Lilja-Hietalahti ja tarvittaessa suunnittelupäällikkö Emmi Ruth. OPS-osaamistiimiin kuuluivat Marianne Decoster-Taivalkoski, Yvonne Frye, Kaisa Holopainen, Kiku Kämäläinen (opiskelija), Markus Malmgren, Erkki Lahesmaa, Maija Lampinen, Hanne Luostarinen, Sara Pollari (opiskelija), Aki Rintanen, Mikko Seppänen, Vilma Timonen, Tapio Tuomela ja Ville Urponen. Ainejohtajat ja aineryhmäkohtaiset suunnittelijat liittyivät osaamistiimiin mukaan 2022-23 taitteessa. Lisäksi OPS-asioita käsiteltiin kummankin osaston osastofoorumissa.

Aineryhmien OPS-työtä edelsi joulukuuhun 2021 kestänyt Sibelius-Akatemiassa opetussuunnitelmien arviointiprojekti, jota jatkettiin opetussuunnitelman kuormittavuuden arvioinnin osalta kevääseen 2022. Tällöin alkoi myös aineryhmien OPS-työ ydinainesanalyysillä. Tämän työvaiheen kuluessa aineryhmät nimesivät ja jaottelivat uuden opetussuunnitelman kandidaatin ja maisterin tutkin-
tojen sisältöjä kaikille pakollisiin opintoihin (ydinaines), täydentäviin/ammattillisesti profiloiviin opintoihin (rakenteessa nyk. ”Vaihtoehtoiset opinnot”) sekä jatkuvan oppijan opintoihin (erityistietämys).

Keväällä 2022 perustettiin myös aineryhmäraajat ylittäviä teemaryhmiä, jotka työskentelivät ryhmäkohtaisesti vaihtelevalla intensiteetillä loppukevään ja syksyn -22 aikana. Alkuvuonna 2023 varadekaanit vetivät jatkotyöskentelytapauksia yhteensä 13:lle nimetylle teemaryhmälle. Näistä ryhmistä seitsemän julkaisi teemakohtaisen esityksen, jota aineryhmät saattoivat hyödyntää OPS-jatkotyössään oman harkintansa mukaan. Varadekanaatti työsti osan teemaryhmien ehdotuksista muutamia pakollisia opintoja koskeviksi linjauksiksi.

Sibelius-Akatemiassa tehtiin 1.varadekaanin johdolla kolme erillistä OPS-työn linjausta (17.2.2023, 30.3.2023 ja 20.4.2023), joiden lisäksi 1. varadekaani on eri yhteyksissä kertonut muutamista erillisratkaisuisista ja -linjauksista yksittäisiä rakenteita koskien. Aineryhmien OPS-työn uusina tukimuotoina olivat Taideyliopiston yhteiset OPS-laadinnan verkkoklinikat ja niihin liittyvät verkkomateriaalit sekä SibA:n omat viikoittaiset OPS-aamutuokiot, joissa varadekanaatti ja projektipäällikkö käsittelevät ajankohtaisia OPS-aiheita sekä vastasivat aineryhmien, OPS-osaamistiimiläisten ja opiskelijoiden akuutteihin kysymyksiin. Tammi-helmikuussa 2023 järjestettyjen verkkoklinikoiden aiheina olivat Osaamisperustaisuus ja -tavoitteet, Mitoitus ja kuormitus sekä Arviointi ja palaute. Lisäksi OPS-tukitiimi on tukenut ja opastanut aineryhmiä OPS-työssä sekä tehnyt tiivistä yhteistyötä 1. varadekaanin ja OPS-projektipäällikön kanssa. Loppukevät 2023 käytettiin viimeistelytyöhön.

Aineryhmät toimittivat suunnittelemansa OPS-rakenteet haluamassaan formaatissa ja keskenään erilaisin rajauksin (pääaine/instrumenttiryhmä/instrumentti). Johtokunnalla oli mahdollisuus tutustua SibA:n OPS-rakenteisiin etukäteen ja esittää niihin liittyviä kysymyksiä 26.4. –3.5.2023 välisenä aikana.

Sibelius-Akatemian johtokunnan päätöksästytyt pidettiin 29.5.2023 ja 19.6.2023 (pääaineiden/-instrumenttien OPS-rakenteet sekä opintojaksotiedot). Lisäksi päätettiin, että uusia vapaasti valittavia opintojaksoja voidaan tuoda johtokunnan päätettäväksi jatkossa lukukausittain. Kaikkien taiteellisten tasosuoritusten sekä kypsyysnäytteiden kuvaukset tuotiin johtokunnan päätettäväksi syksyllä 2023 (täsmennykset ja korjaukset 30.10.2023 ja 11.12.2023), minkä lisäksi johtokunta hyväksyi muutamia muutoksia ja täydennyksiä 12.2.2024.

4.2.3 Teatterikorkeakoulu

Jan-Peter Kaiku, päällikkö, Teatterikorkeakoulu

Teatterikorkeakoulussa OPS-työstä vastasi itsearviointivaiheessa varadekaani Ville Sandqvist tukeaan OPS-projektiryhmä (Ville Sandqvist, Leena Rouhiainen, Nina Numminen, Alina Savolainen, Sanna Suonsyrjä ja Jan-Peter Kaiku). Opetussuunnitelmatyön myöhemmässä vaiheessa projektiryhmänä toimi opetusneuvoston työvaliokunta, jossa mukana olivat myös varapuheenjohtaja Riku Saastamoinen ja opiskelijajäsen Arttu Halmetoja. Ohjausryhmänä toimi Teatterikorkeakoulun opetusneuvosto. Osa-aikaisena OPS-itsearviointityön projektipäällikkönä elokuusta 2021 vuoden 2022 alkuun toimi Kirsi Munck tukeaan kussakin ohjelmassa toimineet OPS-arviointiryhmät, joissa oli sekä opettaja- että opiskelijaedustus. Suunnittelijoiden tiimi teki tiivistä ja säännöllistä yhteistyötä varadekaanin, opetuksen kehittämispäällikön ja TaiY OPS-projektipäällikön kanssa. Kevätkaudella 2023 käynnistyivät viikoittaiset OPS-kahvit ajankohtaisten asioiden käsittelyä varten. Opiskelijoille järjestettiin omia OPS-tapaamisia muun muassa opetusneuvoston iltakoulujen yhteydessä ja vapaa-muotoisemmin Kookoksen Torilla. Opiskelijoita osallistettiin myös ohjelmatasolla OPS-työhön.

Ohjelmien OPS-työ alkoi OPS:ien laajalla itsearviointiprojektilla (2021–2022) ja jatkui osin samanaikaisesti ydinainesanalyysillä (2021–22). Osassa ohjelmia ydinainesanalyysi oli tehty jo vuosia sitten osana opetussuunnitelmatyötä. Opetusneuvosto käsitteli yliopistotason valmistelua ja yhteisiä linjauksia useissa kokouksissa syksystä 2022 alkaen ja hyväksyi myös [akatemiakohtaisen täydentävän ohjeen](#), joka sisältää akatemiakohtaisen aikataulun ja akatemiassa noudatettavat rakennelinjaukset yliopistotasoiseen ohjeeseen suhteutettuina. Täydentävässä ohjeessa määriteltiin muun muassa yhtenäiset tutkintojen opinnäytteiden laajuudet. Ohjelmien opetussuunnitelmatyössä ryhmät nimesivät ja jaottelivat uuden opetussuunnitelman kandidaatin ja maisterin tutkintojen sisältöjä kaikille pakollisiin opintoihin (ydinaines), täydentäviin/ammattillisesti profiloiviin opintoihin (rakenteessa nyk. ”Vaihtoehtoiset opinnot”) sekä jatkuvan oppijan opintoihin (erityistietämys).

Teatterikorkeakoulun aiempien OPS-uudistusten tapaan edettiin ohjelmien yhteisistä opintojaksoista (kolme tai useampi ohjelma), taiteelliseen toimintaan kohti kokonaisia ohjelmien OPS-esityksiä, jotta aikaa vaativa yhteistyö ja koordinointi sujuisi aikataulussa. Yhteissuunnittelun keskeisiä foorumeita olivat Teatterikorkeakoulun yhteissuunnitteluseminaarit, TeaKin opettajaseminaarit sekä opetusneuvoston iltakoulut.

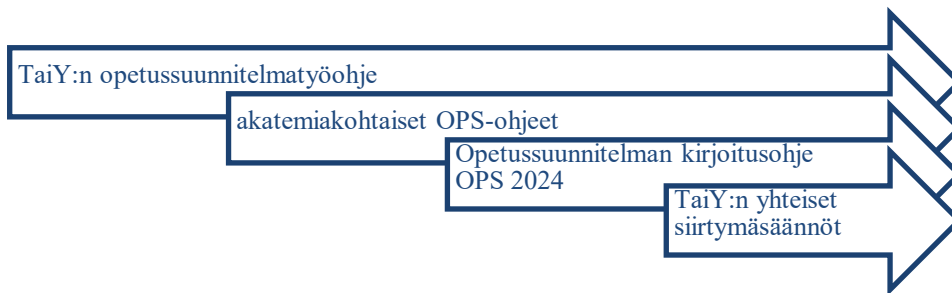
Opetusneuvoston työvaliokunta tarkisti opetussuunnitelmaesitykset ja antoi tarvittaessa muokausohjeita ohjelmille esitystapaan tai rakenteisiin liittyen.

Teatterikorkeakoulussa pilotteina toteutettavat CDPR -kaksoistutkinto-ohjelma (maisterin tutkinto) ja Kirjoittamisen koulutusohjelma (kandidaatin tutkinto) eivät olleet mukana OPS 2024 -uudistuksessa.

4.3 OPS-työtä ohjanneet Taideyliopiston dokumentit

Kirsti Rasehorn, opeussuunnitelmatyön projektipäällikkö

OPS-työtä on linjattu ja ohjeistettu sekä yliopisto- että akatemiatasolla (kuvio 7). [Taideyliopiston opetussuunnitelmatyöohje](#) (vararehtori, 30.5.2022) sisältää akatemioiden OPS-suunnittelutyötä koskevat Taideyliopiston yleislinjaukset mukaan lukien OPS-työtä ohjaavat sisällölliset, pedagogiset ja rakenteelliset periaatteet sekä uuden tutkintorakenteen kuvauksen. Akatemioiden on tarvittaessa voittoa esittä tarkennuksia tähän yliopistotason OPS-ohjeeseen akatemiakohtaisessa OPS-ohjeessa. Tarkempaan ohjeistukseen mm. opintojaksotietojen kirjoittamiseen julkaistiin (17.2.2023) Taideyliopiston yhteinen ohje [Opetussuunnitelman kirjoitusohje OPS2024](#). Lisäksi perustutkintokoulutuksen johtoryhmä on linjannut (16.3.2023) ja vararehtori päättänyt (23.3.2023) [Taideyliopiston yhteiset siirtymäsäännöt](#) koskien uusiin opetussuunnitelmiin siirtymistä 1.8.2024 ja niihin liittyvästä siirtymäsäännöstä ennen 1.8.2024 opintonsa aloittaneille opiskelijoille. Siirtymäsäännön valmistelu on tehty yhteisesti akatemioiden kanssa.

KUVIO 7. OPS 2024 -työtä ohjanneet Taideyliopiston dokumentit.

4.4 Katsaus ohjaavaan arviointitietoon

Kirsti Rasehorn, opeussuunnitelmatyön projektipäällikkö

Uuden opetussuunnitelmatyön perustaksi akatemioiden toteuttivat perustutkintokoulutuksen opetussuunnitelmien laajamuotoiset itsearviointitutkimukset (2019–2022). Taideyliopiston yhteiset arvioinnin osa-alueet olivat:

1. Tutkintotavoitteiden toteutuminen, suoritusajat ja opintojen sujuminen (läpäisy)
2. Valinnaisuuden/yksilöllisten opintopolkujen toteutuminen kandidaatti- ja maisteritutkinnoissa
3. Opetussuunnitelman kuormittavuuden arviointi
4. Uusien yhteisten ops-periaatteiden toteutuminen nykyisissä opetussuunnitelmissa

Opetussuunnitelmien arviointiprojektiin lukeutuivat myös kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden haastattelututkimukset (Majella Clarke & Rita Vargas, 2022), jotka toteutti Talent Boost -hanke yhteistyötahonaan Global Art Point. Tulosten julkistusseminaari pidettiin 29.3.2022 ja akatemiakohtaisesti eriteltyjä tuloksia on käsitelty varsinkin varadekaanien ja opintopalveluiden kokouksissa. Muutostarpeita nousi esiin erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden varhaisvaiheen opinto-ohjauksen, työelämäopintojen ja kielikysymysten suhteen.

Lisäksi kukin akatemia sai kohdentaa ja toteuttaa itsearviointia omista tarpeistaan, koska aiempi opetussuunnitelmatyö oli toteutettu akatemiakohtaisesti ja eri aikasykleissä:

- Kuvataideakatemia:
- Opintohallinnon valmisteleva selvitys kuvataiteen kandidaatin ja maisteritukintojen sekä Praxis-maisteriohjelmien tutkintojen suoritusajoista ja opintojen sujumisesta (läpäisy)
 - HOPS-suunnittelijoiden ja -opettajien haastattelututkimus
 - Kuvataiteen koulutusohjelman edellinen OPS-uudistus tehtiin 2020, ja tuolloin toteutettu opiskelijakysely oli edelleen tuoreena arviointikäytössä
- Sibelius-Akatemia:
- Aineryhmien OPS-työtä edelsi Sibelius-Akatemiassa opetussuunnitelmien arviointiprojekti, jonka loppuraportti julkaistiin joulukuussa 2021 (Ketomäki H. & Lilja-Hietalahti S.).
 - Arviointiprojektin yhtenä osaprojektina ollut opetussuunnitelman kuormittavuuden arviointia (Ketomäki H. 2021) päätettiin jatkaa keväällä 2022. Haastateltavina oli kaiken kaikkiaan yhteensä 57 kandiopiskelijaa tai kandin tutkinnon jo suorittanutta opiskelijaa eri aineryhmistä. Haastattelujen aineryhmäkohtaiset yhteenvedot toimitettiin aineryhmäkohtaisesti ainejohtajille keväällä ja alkukesällä 2022, ja yhteinen kooste haastatteluista julkaistiin syyskuussa 2022 (Ketomäki H. & Lilja-Hietalahti S.).
- Teatterikorkeakoulu:
- Kansainvälinen IAG-arviointi (International Advisory Group 2021), loppuraportti julkistettu 9.4.2021, tarkastelun pääperspektiiveinä 1) opetussuunnitelmien strateginen uudistaminen, 2) TeaKin toimintaympäristö ja sen vaikutukset koulutuksen järjestämiseen sekä 3) TeaKin pelot ja rohkeus.
- Tutkimuksen vahvistamisen projekti 2021-2023

Opetussuunnitelmatyössä on peilattu myös valtakunnallisia selvityshankkeita, joiden kautta on saatu tietoa ja käyty OPS-keskustelua työelämästä nousevista koulutustarpeista sekä yhteiskunnallisten muutosten heijastumisesta koulutukseen. Merkittävimmät selvitykset ovat olleet Taidealan jälleerakennusohjelma sekä taidealojen valtakunnalliset, vuoteen 2030 tähtäävät visiotyöt.

- Taidealan jälleerakennusohjelma
 - Pekkarinen, J. & Siltanen K. & Virkkala M. (toim.) 2022. Taidealan jälleerakennus: polkuja alan kestävään tulevaisuuteen. Taideyliopisto.
<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-329-260-4>
 - Taideyliopiston käynnistämä ohjelma, jonka tarkoituksena oli tuottaa tietoa taidealan kestävästä tulevaisuudesta ministeri Antti Kurvisen asettamalle Kulttuurin tulevaisuustyöryhmälle. Selvitystyössä pyrittiin tunnistamaan polkuja kohti taidealan kestävää tulevaisuutta tarkastelemalla kestävyysaasteita ja ratkaisuvaihtoehtoja erityisesti taiteen vapaan kentän näkökulmasta. Selvityksen lähtökohtana oli keskittyä ensisijaisesti sellaisten ratkaisujen etsimiseen, jotka eivät ole riippuvaisia taiteen julkisen rahoituksen kasvusta.

- Selvitys toteutettiin syksyn 2021 ja kevään 2022 aikana. Aineisto koostui 20 haastattelusta, 157 verkkokyselyvastauksesta sekä kahdesta työpajasta. Osaksi selvitystä tilattiin Kulttuuripolitiikan tutkimuskeskus Cuporelta tutkimus- ja tilastokatsaus pandemian vaikutuksista ja keskeisistä tukikeinoista Suomessa ja eurooppalaisissa verrokkimaissa. Taustatietona hyödynnettiin Kultury:n alueellisen tulevaisuuskierroksen muistiinpanoaineistoa sekä muita aiheeseen liittyviä keskeisiä tutkimuksia, raportteja ja strategia-asiakirjoja.
- Kuvataidekasvatuksen ja -koulutuksen visio 2030
- Rosavaara, K. (toim.) 2022. Kuvataidekasvatuksen ja -koulutuksen visio 2030. Taideyliopisto. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-353-436-0>
 - Kuvataidekoulutuksen ja -kasvatuksen visiotyö rakentaa koulutuskentän eri osapuolten yhteisen näkemyksen kuvataidekoulutuksen kehittämistarpeista, tavoitteista ja toimenpiteistä, sekä vahvistaa ja kehittää toimijoiden alueellista ja valtakunnallista yhteistyötä.
 - Visiotyöhön osallistuivat kuvataiteen kasvatuksesta ja koulutuksesta vastaavat tahot, kuvataiteilijat, kuvataideopettajat ja kuvataiteen opiskelijat sekä alan järjestöt. Visiotyö toteutettiin laajana, kaikki koulutusasteet ja kentän toimijat yhteen kokoavana verkostoyhteistyönä. Marraskuussa 2021 käynnistynyt visiotyö koostui seminaareista, työpajoista, keskusteluista ja verkkokyselystä. Visiotyön koordinoinnista vastasi Taideyliopiston Kuvataideakatemiasta käsin projektipäällikkö ja visiotyön toteutuksesta alan toimijakenttää edustava ydinryhmä.
- Esittävien taiteiden kasvatuksen ja koulutuksen visio 2030
 - Metsälä, S. (toim.) 2022. Esittävien taiteiden kasvatuksen ja koulutuksen visio 2030. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulu. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-353-063-8>
 - Hankkeen tavoitteena oli muodostaa näkymä esittävien taiteiden kasvatuksen ja koulutuksen tulevaisuuteen. Hanke toteutettiin puolentoista vuoden aikana kesäkuusta 2021 joulukuuhun 2022 Taideyliopiston aloitteesta ja rahoituksella, ja siihen osallistui lähes 900 alan toimijaa. Osallistujat edustivat koulutuksen eri sektoreita, koulutusasteita ja esittävien taiteiden eri taiteenaloja. Esittävillä taiteilla tarkoitetaan performanssitaidetta, sirkusta, tanssia ja teatteria, joita täydentävät esine- ja nuketatterin, musiikkiteatterin ja esitystekniikan näkökulmat.

OPS 2024 -projektia on arvioitu ja suunnattu hankeaikana seuraavin tutkimuksin:

- Väliarviointi: helmikuussa 2022, Surveypalissa toteutettu teemakysely (15 kysymystä), vastaajina perustutkintokoulutuksen laajennettu ohjausryhmä ja dekaanit. Tulokset on käsitelty perustutkintokoulutuksen ohjausryhmän, yliopiston johtoryhmän, yliopiston hallituksen ja ylioppilaskunnan hallituksen kokouksissa, minkä jälkeen niiden pohjalta on tehty hankkeen kehittämisehdotukset.
- Taideyliopiston ylioppilaskunnan toteuttama OPS-prosessin opiskelijakysely: lokakuussa 2022, Flingassa toteutettu puolistrukturoitu teemakysely (3 kysymystä avovastauksin), suunnattu kaikille Taideyliopiston opiskelijoille, kysymykset kohdennettu akatemioittain. Vastaukset käsitelty yliopisto- ja akatemiatasolla.
- Loppuarviointi: maaliskuussa 2024, Surveypalissa toteutettu teemakysely (12 kysymystä), vastaajina Taideyliopiston johtoryhmä, perustutkintokoulutuksen johtoryhmä, varadekaanikokous, yksiköiden päättävät elimet, aineryhmien johtajat ja OPS-vastaavat, yksiköiden OPS-työhön osallistuneet tiimit, opintopäällikkötiimi ja ylioppilaskunnan hallitus. Tulosten esittely em. tahoille OPS 2024 -hankkeen exit-suunnitelman yhteydessä.

Hankeaikana OPS 2024 -prosessia on lisäksi esitelty ja siitä saatu palautetta Taideyliopiston ulkopuolella muun muassa seuraavissa konferensseissa ja yhteistyötapaamisissa:

- Korkeakoulupedagogiikan päivät - PedaForum, Tampere, 7. –8.6.2023. Esitys: Herva, R. & Rasehorn, K. 2023. Miten rakennamme yhteistä pedagogista näkemystä Taideyliopistossa, OPS 2024.
- Korkeakoulupedagogiikan päivät - PedaForum, Hämeenlinna, 5. –6.6.2024. Herva, R. & Rasehorn, K. 2024. Työpaja: Läpäisy-teemojen työmaa.
- International Society for Music Education (ISME), maailmankonferenssi Helsingissä, 28.7. – 2.8.2024. Esitelmä: Rasehorn, K. & Utro, M. 2024. How to build a joint pedagogical vision in university's music curriculum work?
- Alice Salomon Hochschule Berlin (ASH Berlin) -vierailu Taideyliopistossa, OPS-tapaaminen 22.4.2024
- Barratt Due Music Institute -vierailu Sibelius-Akatemiassa, OPS-tapaaminen 12.6.2024
 - OPS-tapaamiset Aalto-yliopiston oppimispalveluiden kanssa (OPS, digitalisaatio ja tekoäly) 2023–24
 - OPS-tapaaminen Helsingin yliopiston OPS-vastaavan kanssa 2023

OPS-prosessissa tuotetut aineistot on koottu sekä Taideyliopiston yhteiseen Teams-tilaan OPS2024 että akatemioiden ja avoimen kampuksen Teams-tiloihin sekä SharePointiin, minkä lisäksi hankkeella on oma Artsi-sivustonsa.

5 Opetussuunnitelmatyön tukimuodot

Opetussuunnitelmatyöprojektin onnistumiseen vaikuttaa ratkaisevasti se, miten hyvin ja millä syvyydellä prosessiin osallistaminen ja työskentelyn tukeminen tapahtuu. Akatemioiden toteuttaneet aikaisemmin opetussuunnitelmatyönsä itsenäisesti, osittain myös avoin kampus, joten yksiköiden osaaminen ja omat käytännöt ovat olleet vahvoja. OPS 2024 -projektissa uutta kehittämistyötä ja toimintatapoja tarvittiin nimenomaan kaikkien yksiköiden yhteiseen työhön; yhteisen ymmärryksen ja sanoituksen, tavoitteenasettelun ja linjausten luomiseen. Jo aiemmassa Taideyliopiston auditoinnissa (KARVI 2018)³ ja Taideyliopiston ylioppilaskunnan palautteissa kuten myös nykyisen OPS-prosessin valmistelutyössä oli noussut esiin tarve yhteistyön ja yhteisen opetuksen lisäämiselle eri akatemioiden kesken. “Tutkinto-opetuksen rakenteita, käsitteitä ja aikatauluja tulisi yhdenmukaistaa Taideyliopiston strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Tarvitaan paremmat mahdollisuudet esimerkiksi yhteiselle taiteen tekemiselle ja sitä kautta kehittyvälle yliopiston yhteisöllisyydelle.” (KARVI 2018.)

OPS 2024 -hankkeessa osallistamisen keskeisimpiä toimia ovat olleet seuraavat:

- ydinainesanalyysin teko kaikissa akatemioiden
- koko yhteisölle suunnatut OPS-teemaseminaarit
- yksikkökohtaiset OPS-kahvit ja -tuokiot
- yliopisto-, yksikkö-, opetusohjelma-/aineryhmäkohtaiset työryhmät
- aineryhmäraajat ylittävät teematyöryhmät (Sibelius-Akatemia) ja niin sanotut kurkistukset opetusohjelmien kesken (Teatterikorkeakoulu)
- osallistavat keskustelufoorumit ja hallintoelimet
- päätöselimet
- opiskelijoiden antama palaute
- alumnit, työelämä, jälleenrakennus- ja visiohankkeet
- kohtaava, dialoginen työote

OPS-prosessin tukimuotoja ovat luonnollisesti jo aiemmassa luvussa esitellyt Taideyliopiston OPS-työtä ohjanneet dokumentit (4.3) ja ohjaava arviointitieto ja tutkimukset (4.4). Tässä pääluvussa nostetaan esiin OPS 2024-projektia varten luodut uudet tukimuodot. Ne ovat rooliltaan joko osallistavia yhteiskehittämisen foorumeita tai koulutuksia, käytännön suunnittelutyökaluja tai ohjaavia koontiaineistoja:

- opetussuunnitelmatyön teemaseminaarit
- opetussuunnitelmien laadintaa tukevat verkkoklinikat
- opetuksen pedagogisen tuen kysely opetus- ja tutkimushenkilöstölle
- työkalu opiskelijan työ määrän mitoittamiseen
- Sibelius-Akatemian resurssi- ja opetusintensiivisyyslaskuri

³ Hiillos, M., Halonen, P., Isotalo, J., Kuivalainen, M., Laakkonen, M., & Isoaho, K. (2018). Taideyliopiston auditointi 2018. KARVI. Julkaisut / Kansallinen koulutuksen arviointikeskus Nro 23.
https://karvi.fi/app/uploads/2018/09/Karvi_2318.pdf

- työpajat opetuksen toteutuksen suunnitteluun
- Taideyliopiston pedagogisia lähtökohtia -aineisto
- Taideyliopiston yhteiset opinnot -työryhmä
- läpäisyteemaohje
- kampusten yhtenäistetyt vuosisuunnitteluohjeet

On hyvä huomata, että tämänkertaisessa opetussuunnitelmatyöprosessissa opetuksen vuosisuunnittelu toteutui omana rinnakkaisprosessinaan. Tämä selkeytti OPS-työn kokonaisprosessia ja tehtäväsivyyttä, mutta toisaalta loi paineita ja aikataulutuksen selkeyttämistarvetta opetuksen suunnittelun tuelle.

5.1 Opetussuunnitelmatyön teemaseminaarit

Kirsti Rasehorn, opeussuunnitelmatyön projektipäällikkö

Opetussuunnitelmatyötä tukevia, koko yliopistoyhteisölle suunnattuja teemaseminaareja järjestettiin kaikkiaan viisi. Niiden järjestelyvastuu vaihteli yksiköiden kesken, myös ylioppilaskunta osallistui yhden seminaarin organisointiin. Pääteemat myötäilivät yliopiston strategian kärkiä ja tilaisuuksien tarkoituksena oli tukea ja ruokkia käynnissä olevaa opetussuunnitelmatyötä teema-alustuksin, osallistavien keskusteluin ja työpajoin sekä tukimateriaalein. Tutkimuksellisuutta käsittelevä teemaseminaari (akatemioiden tohtorikoulutukset ja Taideyliopiston tutkimusinstituutti) ei vielä toteutunut, mutta teema on OPS-työn jatkon kannalta edelleen tarpeellinen. Kaikki teemaseminaarit olivat avoimia sekä henkilöstölle että opiskelijoille, mutta opiskelijoiden osallistuminen oli vähäisempää. Siksi ylioppilaskunta yhdessä OPS-hankkeen kanssa järjesti nimenomaan opiskelijoille suunnatun teemaseminaarin, jonka teemat käsittelevät Taideyliopiston OPS-uudistusta, erityisesti uusia yleisopintoja, työelämävalmiuksia ja jatkuvaa oppimista. Kaikkien teemaseminaarien materiaalit jaettiin OPS-hankkeen Teams-tilaan.

teemaseminaarin nimi	järjestäjä	ajankohta
Hyvinvointi ja kuormittavuus	SibA	22.3.2021
Ekologinen kestävyys	TeaK	11.10.2021
Responsible internationalisation (Vastuullinen kansainvälisyys)	Kuva	14.2.2021
Jatkuva oppiminen ja työelämävalmiudet	Avoin kampus	21.3.2022
Taideyliopiston tulevaisuuden yhteiset opinnot	Ylioppilaskunta	6.10.2022

Avoimen kampuksen organisoimassa, jatkuvan oppimisen ja työelämävalmiuksien teemaseminaarissa läsnä olivat myös valtakunnalliset taidealojen visio 2030 -hankkeet sekä Taidealojen jälleenrakennusohjelma.

OPS-teemaseminaarit vahvistivat opetussuunnitelmatyön strategiyhteyttä, syvensivät tietämystä opeussuunnitelmaan rakentuvista läpäisyteemoista ja olivat yhteisöllinen kohtaamispaikka yli akatemia- ja yksikkörakenteiden.

5.2 Opetussuunnitelmien laadintaa tukevat verkkoklinikat

Kirsti Rasehorn, OPS-työn projektipäällikkö & Riikka Herva, suunnittelija, avoimen kampuksen opintopalvelut

Opetussuunnitelmien laatimistyötä tuettiin tammi-helmikuussa 2023 järjestetyillä OPS-laadinnan verkkoklinikoilla, jotka oli suunnattu kaikille tähän prosessiin osallistuville henkilökunnan ja opiskelijoiden edustajille. Verkkoseminaarit toteutettiin Zoom-sovelluksessa ja niihin pystyi osallistumaan sekä reaaliaikaisesti (kesto 2 tuntia per kerta) että videotallenteita ja materiaaleja hyödyntäen omatahtisesti. Verkkoklinikoiden suunnittelijoina ja vetäjinä toimivat avoimen kampuksen opintopalveluiden suunnittelija Riikka Herva sekä OPS-työn projektipäällikkö Kirsti Rasehorn. Toiminnan päätavoitteena oli paitsi OPS-kirjoitusprosessin alkuun saattaminen ja työprosessin tukeminen, myös yksiköiden yhteisen keskustelufoorumin tarjoaminen.

Verkkoklinikat teemoineen olivat seuraavat:

- Klinikka 1: Osaamisperustaisuus ja -tavoitteet, 16.1. ja 17.1.
- Klinikka 2: Mitoitus ja kuormittavuus 30.1. ja 2.2.
- Klinikka 3: Arviointi ja palaute 13.2.

Verkkoklinikoille osallistuttiin ja niiden materiaaleja hyödynnettiin aktiivisesti, mikä osoitti toiminnan tarpeellisuuden. Kyse oli yhteistoiminnallisesta kehittämistyöstä, jossa akatemioiden erilaiset opetussuunnitelmatyön käytänteet ja sanoitukset kohtasivat toisensa, haettiin ja löydettiin konsensusta sekä rakennettiin yhteisiä, uusia linjauksia ja menetelmiä. Erityisen arvokkaana pidettiin hiljaisen tiedon sanallistamista ja jakamista. Oli ilo havaita, että osallistujat edustivat kaikkia akatemiaoita ja avointa kampusta kuten myös eri henkilöstöryhmiä.

5.3 Opetuksen pedagogisen tuen kysely opetus- ja tutkimushenkilöstölle

Riikka Herva, suunnittelija, avoimen kampuksen opintopalvelut & Mia Seppälä, asiantuntija, henkilöstöpalvelut

Taustaa

Opetussuunnitelmatyön edetessä nousi esiin erilaisia opetukseen ja opetuksen kehittämistyöhön liittyviä aiheita, jotka herättivät keskustelua opetushenkilöstön keskuudessa. Lisäksi opetuksen toteutuksen suunnittelu eli vuosisuunnittelu on erotettu koko yliopistotasolla opetussuunnitelmasta omaksi, rinnakkaiseksi prosessikseen (uudistus Sibelius-Akatemiassa). Näiden tekijöiden vuoksi oli tarpeen toteuttaa kysely, jolla kartoitettiin Taideyliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön pedagogisen tuen tarpeita. Tavoitteena oli kehittää uusia pedagogisen tuen malleja ja palveluita henkilöstölle ja samalla kartoittaa, mitä olemassa olevia tuen malleja ja palveluita voitaisiin vielä tehostaa opetuksen suunnittelun ja toteutuksen tueksi.

Kysely oli suunnattu Taideyliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstölle ja se toteutettiin ajalla 11.1.2023–5.3.2023. Vastauksia saatiin 90, joista englanninkielisiä oli 11 ja ruotsinkielisiä 1. Kyselyä työsti monialainen ryhmä Taideyliopiston asiantuntijoita: Opetussuunnitelmatyön projektipäällikkö Kirsti Rasehorn, Avoimen kampuksen suunnittelija Riikka Herva, Avoimen kampuksen lehtori Maija Lampinen, Opetusteknologiapalveluiden asiantuntija Juha Laatikainen ja Tietopalvelupäällikkö Ari-Pekka Lauhakari. Lisäksi opintopsykologi Sanna Vuorinen, henkilöstöpalveluiden asiantuntijat Mia Seppälä ja Esa Pohjanheimo sekä dekaanit ja varadekaanikokous ovat olleet mukana kommentoimassa kyselyn sisältöä.

Kysely koostui kuudesta eri osasta:

1. Opetuksen pedagoginen suunnittelu ja toteutus
2. Opetuksen suunnittelu ja toteutus digitaalisessa ympäristössä
3. Opiskelijan ohjaaminen
4. Oman työn kehittäminen
5. Opetusta ja oppimista tukeva teknologia
6. Tiedonhankinnan pedagoginen tuki

Osoissa oli sekä monivalintakysymys että avoin vastausvaihtoehto. Tämän lisäksi kysyttiin toiveita tuen tarpeesta ja siitä, miten tukea haluttaisiin toteutettavan (henkilökohtainen tuki, vertaistuki, ohjemateriaalit, koulutus tai resursoitu itseopiskelu).

Tuloksia

Vastauksista nousivat esille erityisesti seuraavat teemat ja toivotut tuen muodot:

1. Erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden tukeminen (esimerkiksi pedagoginen saavutettavuus, erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden huomioiminen, yksilölliset opintojärjestelyt, psyykkiset ongelmat, opiskelijoiden lukemisen ja kirjoittamisen haasteet) sekä yhdenvertaisuuden ja moninaisuuden kysymysten huomioiminen omassa opetuksessa. Tuen muodoiksi toivottiin eniten Taideyliopiston järjestämiä koulutuksia, resursoitua itseopiskelua (itsensä kehittämistä tai pedagogista kehittämistyötä työajalla) ja vertaistukea.
2. Ristiriitatilanteet ja niiden ratkominen ja opiskelijan hyvinvoinnin, jaksamisen ja opiskelutaitojen tukeminen. Tuen muodoiksi toivottiin eniten Taideyliopiston järjestämää koulutusta, henkilökohtaista tukea (esim. Taideyliopiston tarjoama tukipalvelu) ja vertaistukea.
3. Opettajan työnkuvan selkeyttäminen ja oman työn rajaaminen. Vastaajat toivoivat erityisesti opetuksen yhteisöllistä kehittämistä, vertaistukea sekä aikaa ja tilaa keskustelulle sekä kehittymiselle. Tuen muodoiksi toivottiin eniten vertaistukea, Taideyliopiston järjestämää koulutusta ja henkilökohtaista tukea (esim. Taideyliopiston tarjoama tukipalvelu ja vertaistuki).
4. Ryhmätyöskentely digitaalisessa ympäristössä, hybridiopetuksen järjestäminen ja oppimateriaalin suunnittelu digitaaliseen ympäristöön sekä AV-tekniikka opetuksessa sekä Audio-, video-, AR-, VR-tekniikka osana opetusta. Tuen muodoiksi toivottiin eniten ohjemateriaa-

leja, Taideyliopiston järjestämää koulutusta ja henkilökohtaista tukea (esim Taideyliopiston tarjoama tukipalvelu).

Kehittämisehdotuksia kyselystä nousseiden teemojen pohjalta

Tavoitteena on avata henkilöstökoulutusta järjestävien toimijoiden kanssa enemmän yhteistä keskustelua siitä, miten kyselyssä nousseita teemoja lähdetään edistämään henkilöstölle suunnattujen lyhyiden ja pidempien koulutusten muodossa (esimerkiksi yliopistopedagogiikka, HR:n koulutukset). Lisäksi jatkossa tulisi täydentää ja päivittää opetuksen yhteistä sanastoa sekä selkeyttää eri opetusmuotoja ja niiden tarkoitusta. Tarvetta on kehittää opetuksen pedagogisen tuen verkkomateriaaleja sekä tehostaa erityisen tuen tukipalveluiden mallia ja prosesseja. Tarvetta on myös järjestää säännöllisiä mahdollisuuksia ja tilaisuuksia vertaistuelle, keskustelulle, jakamiselle. Näissä tilaisuuksissa voidaan muun muassa selkeyttää ja sanoittaa opettajan työnkuvaa suhteessa opetuksessa ja oppimisessa oleviin ajankohtaisiin teemoihin ja pohtia strategiasta nousevien läpäisyteemojen jalkauttamista opetukseen. Lisäksi tulisi tehostaa ja kehittää teknologista ja teknologispedagogista tukea sekä henkilöstön digiosaamista pitkäjänteisesti ja osana laaja-alaista osaamisen kehittymistä. Yllä olevista kehittämisehdotuksista osaa on jo ryhdytty viemään konkretiaan, osa on vielä keskustelun alla. Alati niukkenevat resurssit ohjaavat meitä uusiin ja luoviin ratkaisuihin. Kehittämistoiminnassa tulisi siis jatkossa huomioida monipuolinen ja taiteidenvälinen keskustelu ja yhteistyö yli palvelu- ja akatemiarajojen.

5.4 Työkalu opiskelijan työmäärän mitoittamiseen

Elisa Joro, suunnittelija, näyttelijäntaide, Teatterikorkeakoulu

Teatterikorkeakoulun opintopistelaskuri luotiin opintojen mitoittamiseen arvioimaan opiskelijan työmäärä opintojaksolla. OPS-työssä sitä käytettiin erityisesti monen koulutusohjelman yhteisten opintojaksojen suunnittelussa. Se on käytössä vuosittaisessa opetussuunnittelussa.

Laskurissa opiskelijan työmäärään sisällytetään kontaktiopetuksen lisäksi valmistautuminen kontaktiopetukseen (taulukossa omaksuminen-sarake) ja kaikki muut oppimiseen liittyvät tehtävät arvioiden niihin kuluva aika taulukon avulla. Laskurin tehtäviä voi muuttaa tarvittaessa.

Mitoitustyökalun tarkoituksena on varmistaa, että opiskelijan työmäärä vastaa suorituksesta saatavia opintopisteitä. Opintojakson opintopistemäärä kertoo opiskelijalle, miten paljon aikaa kokonaisuudessaan kurssin suorittamiseen on varattava. Laskurin avulla syntyvän tiedon opiskelijan oppimisen ajankäytöstä voi viestiä opinto-oppaassa.

OPETUSMUOTO	TUNNIT	Omaksumis- kerroin	Opiskelijan tunnit (1 op = 27 tuntia)				
Ryhmäopetus							
Perustason työskentely (esim. opettajavetoinen kontaktiopetus)		1.3	0				
Haastava työskentely (esim. teorialuennot, opiskelijavetoinen tiedon muodostaminen ryhmässä)	0	2	0				
Erytisen vaativa työskentely (seminaariesittely, opponointi, vaativa tiedon muodostaminen ryhmässä)	0	3	0				
Erytistapaus: esiintyjien opetus jossa huokoisuutta	0	1	0				
Yksilöopetus							
Yksilöopetus (esim. laulu) ja ohjaava opetus (esim. produktioissa)	0	1.3	0				
Muut oppimistehtävät							
Lukeminen / kirjoittaminen	0	1	0				
Muu työskentely (esim. tehtävät, ennakkosuunnittelu, esitysten katselu)	0	1	0				
Arviointi ja palautteen antaminen	0	1	0				
			YHT. tunnit	0	26.7		
			YHT op:t	0.0	op		

Kuva TeaK opintopistelaskuri

Opetuksen vuosisuunnittelun mallinnos

Näyttelijäntaiteen koulutusohjelman keskeinen OPS-tavoite oli BA-opiskelijan opintojen kokonaiskuormituksen tunnistaminen ja korjaaminen kestävyuden näkökulmasta. **Opetuksen vuosisuunnittelun mallinnosta** käytettiin uuden opetussuunnitelman mukaisten opintojaksojen sijoittamiseen opintosuunnitelmassa opiskelijan oppimistyön kokonaisuus huomioiden. Tarkoitus on, että mallinnos tuottaa lukuvuosittain päivitettävän tiedon opiskelijan mallihopsiin ja opettajan työsuunnitelmiin.

Mallinnoksen reunaehdot vuosisuunnittelussa olivat:

- Enimmäistuntimäärä koulutusohjelman opetukselle on 32t/viikossa, yhteensä koulutusohjelman opetus ja yleisopinnot, enimmäismäärä on 40 t/viikko ja tavoitteena on, että tuntimäärä jää pääsääntöisesti pienemmäksi.
- Opetuksen mallinnosta käytetään uuden opetussuunnitelman mukaisten opintojaksojen sijoittamiseen lukuvuodelle 2024–25 opiskelijan työ määrä huomioiden. (Tähän on käytetty TeaKin opintopistelaskuria.)
 - Opiskelijan viikkolukujärjestys huokoistuu.
- Kiinnitetään huomiota opintojaksojen sijoittamiseen lukuvuoden aikana, vrt samanaikaisten opintojaksojen vaatimat oppimisajat.

N1								
Periodi 2, 8 viikkoa (ohjelmien opetus vkot 43-50, 8 viikkoa)								
vko 42	vko 43	vko 44	vko 45	vko 46	vko 47	vko 48	vko 49	vko 50
Opetuksesta vapaa viikko	Näyttelijän analyysitaidot: Kohtaus ja näytelmä ap 16t.	Kohtaustyöpa ja 1 NO 16t 100 t sis. Läheisyystyöskentely	Kohtaustyöpa ja 1 NO 16t	Kohtaustyöpa ja 1 NO 16t	Kohtaustyöpa ja 1 NO 16t	Kohtaustyöpa ja 1 NO 16t	Kohtaustyöpa ja 1 NO 20t	Musiikki 1, tasoryhmiä kohti, 8t
	Laulu 1t (ti) Puhe 1t Ehi 1 Näyttämötyöpaja 16t	Laulu 1t Puhe 1t + 4t 36 Rt ja 2 Yt Tanssi 1 8t 38t Ehi 1 AP & 13.30-16.45 lukutyöpaja 8t	Laulu 1t Puhe 1t + 4t Tanssi 1 8t Ehi 1 AP 4t TeaKin yhteisötapaaminen 4t	Laulu 1t Puhe 1t + 4t Tanssi 1 8t Ehi 1 AP 4t	Laulu 1t Puhe 1t + 4t Tanssi 1 8t Ehi 1 AP 4t	Laulu 1t Puhe 1t + 4t Tanssi 1 8t Ehi 1 AP 4t	Laulun luokkatunti 2t Puhe 4t Tanssi 1 8t Ehi 1 AP 4t	Laulu 1t Puhe 1t + 3t Ehi 1 AP 4t
KO max 32	18	30	30	30	30	30	25	20
Yleisopinnot yht.	16	8	8	4	4	4	4	
	34	38	38	34	34	34	29	20

Kuva Opetuksen vuosisuunnittelun mallinnos

5.5 Sibelius-Akatemian resurssi- ja opetusintensiivisyyslaskuri

Ranja Purma, asiantuntija, kehittämisspalvelut Sibelius-Akatemia

OPS-uudistuksen keskeisiä tavoitteita olivat opiskelijoiden kuormituksen keventäminen ja opetuksen kustannustietoisuuden lisääminen. Sibelius-Akatemiassa kehitettiin opetuksen vuosisuunnittelun tueksi työkalu, joka näyttää suunniteltavan opintojaksototeutuksen lähtötietojen (opintopistemäärä, suunniteltu opetustuntimäärä, ryhmäkoko) perusteella kaksi tunnuslukua: opetusintensiivisyyden ja resurssitehokkuuden.

Opetusintensiivisyyden tunnusluku auttaa hahmottamaan, kuinka paljon opiskelijoille jää aikaa itsenäiseen työskentelyyn opetukseen osallistumisen lisäksi. Resurssitehokkuustunnusluvun avulla näkee opintojaksojen opetustuntimäärän, ryhmäkoon ja opintopistemäärän vaikutukset opetuksen kustannuksiin.

Laskurin viitearvot perustuvat lähes 700 opintojakson toteutustietoihin. Toteutukset jaettiin ryhmäkoon perusteella neljään eri kategoriaan: yksilöopetus, ryhmäkoko 2–5, ryhmäkoko 6–14 ja ryhmäkoko yli 15. Jokaiselle kategorialle määriteltiin ”normaali” kuormitus ja kustannus. Työkalu näyttää liikennevaloin suunnitelman toteuttamiskelpoisuuden. Mikäli joko kuormitus- tai kustannusviisari näyttää punaista, suunnitelman mitoitusta tulee muuttaa.

5.6 Työpajat opetuksen toteutuksen suunnitteluun

Maija Lampinen, lehtori (pedagogiikka), yhteinen opetus, Avoim kampus

Taideyliopiston koulutusohjelmien opetussuunnitelmien hyväksymisen jälkeen opettajien tehtäväksi jäi muuttaa kirjoitetut osaamistavoitteet pedagogiseksi suunnitelmaksi, jonka avulla opintojaksosta viestitään opiskelijoille. Käytännössä puhutaan opintojaksojen toteutussuunnitelmien laatimisesta. Se voi näyttäytyä hallinnolliselta prosessilta, jossa opintojakson toteutuksen perus- ja sisältötiedot viedään Peppiin. Toteutussuunnitelma on kuitenkin opettajan päätös siitä, miten opetus kannattaisi järjestää opiskelijan oppimista, taiteilijuuden tai asiantuntijuuden kehittymistä tai ammatillista kasvua tukevaksi toiminnaksi. Taustalla voi olla opettajan pohdinnat sisällöistä, työskentelymuodoista tai palautevuorovaikutuksesta. Näihin saattaa sisältyä opettajien ajatuksia myös yhteisöllisyyden, dialogin tai opiskelijan hyvinvoinnin vahvistamisesta.

Opiskelijalle opintojaksojen toteutusten tiedot tarjoavat näkymän siihen, mitä opintojakso vaatii häneltä: miten paljon aikaa opiskelu ja oppiminen saattavat viedä, millaisia työskentelytapoja käytetään tai mitä sisältöjä opintojaksolla käsitellään. Tiedot auttavat opiskelijaa suunnittelemaan aikatauluaan ja orientoitumaan opintojaksoon.

Toteutussuunnitelmien laatimisen tueksi Taideyliopiston opettajille tarjottiin viisi kolmen tunnin työpajaa 4.10. –22.11.2023 välisenä aikana. Työpajoissa korostettiin tunnistamaan opiskelijoiden

kuormittavuuden kokemuksiä ja pohdittiin niiden huomioimista opintojaksojen toteutusten suunnittelussa. Työpajojen teemat olivat:

1. Johdanto kuormittavuustekijöiden huomioimiseen opintojaksojen toteutussuunnitelmissa
2. Kuormittavuustekijät opetus- ja ohjausmenetelmissä
3. Palautevuorovaikutus ja oppimisen arviointi
4. Digikäsitteet, toimintatavat ja tiedonhaku sekä digiopetuksen suunnittelu
5. Taideyliopiston digitaalinen oppimisympäristö ja digitaalisuuden mahdollisuudet ja haasteet

Jokaisesta teemasta oli kaksi toteutusta, lähi- ja etätapaaminen. Työpajat pidettiin suomeksi, mutta etätapaamisissa oli tulkkaus englanniksi. Työpajojen 1.–3. vetäjinä toimivat lehtori (yliopistopedagogiikka) Maija Lampinen ja opintopsykologi Outi Rämö sekä työpajojen 4.–5. asiantuntija Mika Autere ja Maija Lampinen.

Työpajojen kokemusten perusteella opettajia pohditutti muun muassa, miten opiskelijoiden kuormittavuuden kokemuksiä voisi vähentää, mitä opetussuunnitelmien läpileikkaavat teemat tarkoittavat tai miten ne integroidaan opetukseen sekä erilaiset digitaalisuuteen liittyvät kysymykset. Keskustelimme myös palautevuorovaikutuksesta ja arvioinnin ulottuvuuksista. Näiden kokemusten perusteella opettajille voisi olla eduksi, jos koulutusohjelmissa varataan aikaa yhteisille keskusteluille ja neuvotteluille opintojaksojen toteutusten suunnitteluvaiheessa. Ne voisivat helpottaa opettajia tulkitsemaan opetussuunnitelmiin sisällytettyjä ajatuksia tai luomaan yhteisiä ymmärrystä esimerkiksi opiskelijoita kuormittavista tekijöistä tai läpileikkaavista teemoista sekä siitä, miten teemat voisivat näkyä opetuksessa. Työpajoissa esittelimme joitakin malleja ja työkaluja, joita voi hyödyntää opettajien välisissä keskusteluissa ja neuvotteluissa. Niiden avulla opettajat voivat hahmottaa opetussuunnitelmaa kokonaisuutena ja tunnistaa yhden opintojakson merkityksen kokonaisuudessa. Tämä on erityisen tärkeää niille opettajille, jotka eivät osallistuneet aktiivisesti opetussuunnitelmien uudistukseen.

Työpajojen materiaalit julkaistiin Moodle-ympäristössä ja ne ovat avoimesti kaikkien Taideyliopiston opettajien saatavilla. Materiaaliin on koottu myös linkkejä työpajoissa käsiteltyihin teemoihin.

5.7 Taideyliopiston pedagogisia lähtökohtia

Jan-Peter Kaiku, Linda Kanninen, Heli Kauppila, Kirsti Rasehorn & Markus Utrio

Yksiköiden yhteinen opetussuunnitelmaprosessi loi tarpeita paitsi yhteisille linjauksille myös yhteiselle sanoittamiselle. Koska opetussuunnitelma ei säätele vaan kehystää opetuksen toteuttamista, nähtiin tarve avata opetussuunnitelman pedagogista kokonaisuutta ja ideologiaa sekä tukea opetushenkilöstöä varsinkin opetuksen toteutuksen suunnittelussa (vuosisuunnittelussa). Näihin tarpeisiin vastattiin luomalla uusi aineisto nimeltään *Taideyliopiston opetuksen pedagogisia lähtökohtia*. Monimuotoinen aineisto sijaitsee Taideyliopiston Artsi-intranetissä ja se on kokoelma ohjaavia tekstejä, tiedostoja sekä käytännön työkaluja, joihin on pääsy niin yliopiston henkilöstöllä kuin opiskelijoilla. Aineisto kertyy ja päivittyy yhteisöllisesti, jaettua asiantuntijuutta hyödyntäen. Tämä mahdollistaa taidealojen erityispiirteiden ja taiteidenvälisyyden huomioimisen kuten myös ketterän reagoimisen ajan, toimintaympäristön, työelämän sekä jatkuvan oppimisen asettamiin muutostarpeisiin.

Docendo discimus – opettamalla opimme; refleктоimme, käymme jatkuvaa diskurssia, kehitämme pedagogista ajatteluamme ja toimintaamme – myös tutkimusperusteisesti, muotoilemme oppimista yhteistoiminnallisesti, kokemuksellisesti ja tutkien. Rakennamme niin opiskelijoiden kuin henkilöstön asiantuntijuutta. Onnistumisessa keskeisessä roolissa ovat ammattitaidon ohella tietoisuus opetusta ohjaavista säädöksistä ja yhteisistä sopimuksista, yliopistomme toimintakulttuurista, opetukseen ja opiskelijoiden ohjaamiseen liittyvistä taustaprosesseista sekä erilaisista ihmis- ja oppimiskäsityksistä. Taideyliopiston pedagogisia lähtökohtia -aineisto kokoaa nämä tiedot yhteen ja pyrkii siten varmistamaan osaamisperustaisen opetussuunnitelman ymmärtävää ja yhtenäistä toteuttamista yliopistomme strategian hengessä sekä vakiinnuttamaan yhteistä käsitteistöä kaikkien akatemioiden ja Avoimen kampuksen kesken.

Opetuksen suunnittelun ja toteutuksen keskiössä tulee luonnollisesti olla opiskelija ja hänen oppimisaktiiviteettinsa; oppijan tarpeet, tavoitteet ja oppimisosaamisen vahventaminen. Tässä prosessissa Taideyliopisto hahmottuu avoimena taiteiden kohtauspaikkana, jossa me yhteisönä luomme optimaalisen tuen oppijoiden, oppimisen, taiteen ja tutkimisen kohteiden vuorovaikutukselle sekä merkitysneuvotteluille –perinteitä vaalien, mutta myös rohkeasti uudistaen.

Opetuksen ja oppimisen taustalla

Opettajan toiminnan ja laajemmin koko Taideyliopiston toimintakulttuurin taustalla vaikuttavat monet kantavat periaatteet. Pedagogista toimintaa ohjaavat yliopiston yhteiset arvot, oppimis- ja ihmiskäsitykset sekä tiedon ja taidon käsitykset. Myös opettajien ja opiskelijoiden henkilökohtaiset arvot sekä käsitykset itsestä opettajana tai oppijana ovat osa yliopiston eetosta ja toiminta-ajatusta. Olennaista on tulla tietoiseksi niistä käsitysten ja arvojen syvävirtauksista, jotka kytkeytyvät yliopiston pedagogiseen ja muuhun toimintaan.

Toimintaa ohjaavat filosofiat, arvot ja käsitykset yliopistoyhteisön sisällä ovat moninaisia, mikä rikastaa yhteisön ajattelua ja vuorovaikutusta. Toisaalta opetussuunnitelman taustalla tulee olla ymmärrys opetusta ohjaavista ihmis- ja oppimiskäsityksistä. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat

Taideyliopistossa keskeisiä ja jaettuja arvoja, joiden todentumisen edellytyksenä on yhtenäinen käsitys niiden merkityksestä.

Sektorirajoja ylittävä ajattelu ja verkostomainen työskentely ovat osa Taideyliopiston toiminta-
eetosta. Luovan ja systeemisen ajattelun kehittäminen on keskeistä aikamme muutostekijöihin ja
megatrendeihin, kuten ilmastonmuutokseen, vastaamiseksi. Niin sanottujen viheliäisten ongelmien,
joiden taustasyyt ovat monimuotoisia, ratkaiseminen edellyttää luovaa ja tiedostavaa sekä moni-
alaista, tieteiden ja taiteiden välistä ajattelua.

Pedagogiikka

Pedagogiikalla tarkoitetaan ammattitaitoisen henkilöstön toteuttamaa suunnitelmallista ja tavoitteel-
lista toimintaa, jonka tarkoituksena on oppimisen ja osaamisen edistäminen. Pedagogiikka todentuu
paitsi opettajan ja oppilaan välisessä vuorovaikutuksessa, myös oppilaitoksen toimintakulttuurissa
ja oppimisympäristöissä. Koko Taideyliopiston henkilöstö sekä opiskelijat kytkeytyvät yliopistossa
todentuvaan pedagogiikkaan.

Taideyliopiston opetussuunnitelman pedagogisten periaatteiden mukaisesti Taideyliopiston peda-
gogiikka perustuu selkeästi tunnistetuille oppimiskäsityksille, vahvistaa opiskelutaitoja, mahdollis-
taa yhteistoiminnallisen oppimisen ja vertaisoppimisen, antaa valmiuksia jatkuvaan oppimiseen ja
huomioi myös erilaiset digitaalisesti tuetun opetuksen ja oppimisen mahdollisuudet. Lisäksi kriit-
tinen reflektio, dialogisuus ja tutkimusperusteisuus ovat yliopiston pedagogiikan keskeisiä
lähtökohtia.

Taideyliopiston pedagogiset lähtökohdat ovat keskustelunavaus, eivätkä pyri sanelemaan yksioi-
koisesti, millaista pedagogiikkaa Taideyliopistossa tulisi toteuttaa. Opetus on yliopistossamme
hyvin monimuotoista. Keskeistä Taideyliopiston strategian toteutumisen sekä opettajan ammatil-
lisen kasvun näkökulmasta on tulla tietoiseksi pedagogisen toiminnan eri ulottuvuuksista. Hen-
kilöstön tulee kyetä pedagogisesti perustelemaan toimintatapansa. Reflektiivinen työtapo eli kyky
tarkastella omaa toimintaa ja toiminnan kehittämistä luo pohjaa laadukkaalle, uudistuvalla ja hyviä
käytäntöjä vahvistavalle pedagogiikalle.

Pedagogista osaamista, ajattelua ja käytännön työtapoja jaetaan ja kehitetään yhteisöllisesti ja dialo-
gisesti. Moninaisuus erilaisissa pedagogisissa työskentelyotteissa ja -tavoissa tunnistetaan yliopiston
pedagogiikan voimavaraksi.

Aineiston teema-alueet

Taideyliopiston pedagogisia lähtökohtia -aineiston pääluvusto muotoutui OPS 2024 -prosessin ai-
kana seuraavanlaiseksi:

1. Johdanto
2. Osaamisperusteisuus
3. Opintojen mitoitus ja opiskelun kuormittavuus
4. Arviointi ja palaute
5. Opiskelijoiden ohjaus

6. Uuden opetussuunnitelman (OPS 2024–2030) periaatteita

Lähteet

Sisältöjä tullaan päivittämään yhteistoiminnallisesti OPS 2024 -hankkeen jälkeen osana jatkuvaa opetussuunnitelmien ja koulutuksen kehittämistyötä. Aineistoa hallinnoi Taideyliopiston perustutkintokoulutuksen johtoryhmä.

5.8 Taideyliopiston yhteiset opinnot -työryhmä

Anu Lampela, Avoimen kampusen johtaja

Taideyliopistoa laajasti edustanut työryhmä työsti syksyn 2023 aikana yhteisten opintojen kokonaisuutta. Työskentelyn tuloksena syntyi esitys, jossa yhteiset opinnot hahmotetaan seuraavien osa-alueiden mukaisesti:

1. Kieli- ja viestintäopinnot
2. Kirjaston tarjoamat opinnot
3. Orientaatio-opinnot
4. *Taide, työ ja kestävyys* -opintojakso
5. Vapaasti valittavat opinnot, johon kuuluvat
 - 5A. Liikkuvuusopinnot
 - 5B. Taide- ja akatemialähtöiset, kaikille taiteenaloille avoimet opintojaksot
 - 5C. Muut vapaasti valittavat opinnot

Paitsi itse opintojen osa-alueita, esitys kuvaa myös vastuita ja prosesseja. Yhteisten opintojen kokonaisuus vaatii jatkokehittämistä ja yksiköiden aktiivista vuoropuhelua. Selvityksen tiedot lisätään kampuskohtaisiin vuosisuunnitteluohjeisiin, jotka on julkaistu Artsissa, mikä tukee yliopiston kaikkien yksiköiden vastuunkantoa ja keskinäistä vuoropuhelua. Opiskelijoiden toivomien, kategoriaan 5B kuuluvien opintojen tuottaminen vaatii erityistä lisäkehittämistä sekä uusia, luovia ratkaisuja kustannustehokkaiden ja sisällöllisesti mielekkäiden opintojen tarjoamiseksi.

5.9 Lämpäisyteemaohje

Kirsti Rasehorn, opetussuunnitelmatyön projektipäällikkö

Uusien opetussuunnitelmien strategiayhteyttä haluttiin vahvistaa uudella, elementillä, niin sanotuilla lämpäisyteemoilla ja niitä määrittävällä yhteisellä dokumentilla, lämpäisyteemaohjeella. Lämpäisyteemat ovat nimensä mukaisesti läpi perustutkintokoulutuksen uuden opetussuunnitelman kulkevia keskeisiä sisältöteemoja, jotka on nimetty Taideyliopiston strategiassa: *digitaalisuus, ekologinen ja sosiaalinen kestävyys, hyvinvointi sekä kansainvälisyys*. Taideyliopiston yleisopinnot orientoivat opiskelijat kandidaatintutkinnoissa näihin teemoihin. Lisäksi lämpäisyteemaksi on nostetu tutkimuksellisuus. Teemojen esiintymistä tuetaan myös yliopiston eri yksiköiden välisellä yhteissuunnittelulla.

Akatemiat seuraavat lämpäisyteemojen toteutumista opetuksessa vuosittain. Opetuksen vuosisuunnitelun yhteydessä ilmoitetaan, mitkä lämpäisyteemat toteutuvat opetuksen sisällössä. Sama toteutus voi sisältää useampiakin lämpäisyteemoja. Välttämättä lämpäisyteemat eivät näy kaikissa toteutuksissa. OPS 2024 -prosessin yhteydessä laadittiin Lämpäisyteemaohje, jossa teemakohtaiset kuvaukset ja opetuksen esimerkit on kuvattuina. Lämpäisyteemaa voidaan huomioida opetuksessa monin eri tavoin: toteutustapa riippuu taiteenalan, opetavista sisällöistä ja opetuksen menetelmistä. Lämpäisyteemoihin liittyvät tukimateriaalit sijaitsevat ja päivittyvät kohteessa Opetuksen tueksi.

Jatkossa lämpäisyteemojen toteuman seurannassa ja systeemisisä kehittämissä olisi mahdollista hyödyntää tekoälyä. Tätä pienimuotoisesti testattiinkin OPS 2024 -hankkeen aikana yhteistyössä Aalto-yliopiston kanssa.

5.10 Kampusten yhtenäistetyt vuosisuunnitteluohjeet

Opetuksen vuosisuunnittelu oli eriytetty koko yliopistotasolla OPS 2024 -hankkeen rinnakkaisprosessiksi, jolla oli oma organisaationsa. Opetuksen vuosisuunnittelussa suunnitellaan ja päätetään seuraavana lukuvuonna toteutettava opetussuunnitelman mukainen opetus. Opetuksen vuosisuunnittelun perustana on OPS 2024 -hankkeessa luotu dokumentti Taideyliopiston pedagogiset lähtökohdat.

Osana opetussuunnitelmauudistusta ja sen myötä lisääntyntä yksiköiden käytänteiden ja työpohjien yhtenäistämistä akatemit yhtenäistivät vuosisuunnitteluohjeensa kampuskohtaisesti: lukuvuonna 2025–2026 käytössä ovat Sibelius-Akatemian opetuksen vuosisuunnittelun ohje sekä Sörnäisten kampuksen vuosisuunnittelun ohje.

6 Uusi opetussuunnitelma – keskeisimmät muutokset

Taideyliopiston perustutkintokoulutuksen opetussuunnitelmaudistukseen kohdistui paljon odotuksia ja toiveita. Merkittävä osa yhteisistä tavoitteista saavutettiin, mutta jatkotyöstettävää jäi toki vielä runsaasti – onhan opetussuunnitelma alati aikaansa ja toimintaympäristöönsä reagoiva orgaani. Keskeisimmät aikaansaannokset (muutokset) esitellään tässä yliopistotasoisesti ja yksikkökohteisesti.

6.1 Yliopistotaso

Milla Vaisto-Oinonen, vastaava opintopäällikkö

Taideyliopiston perustutkintokoulutuksessa oli 31.7.2024 saakka akatemiakohtaiset tutkintorakenteet. Uudessa 1.8.2024 voimaan tulevassa opetussuunnitelmassa rakenne muodostuu Taideyliopiston yleisopinnoista (15 op) ja koulutusohjelman pakollisista opinnoista sekä koulutusohjelman vaihtoehtoisista opinnoista ja vapaasti valittavista opinnoista. Kaikkiin kandidaatintutkintoihin kuuluu tietty määrä pakollisia kieliopintoja sekä teksti- ja vuorovaikutustaitoja, joiden laajuus on vähintään 11 op. Vapaasti valittavien opintojen määrä kandidaattiohjelmissa on minimissään 10 opintopistettä ja maisteriohjelmissa vähintään 15 opintopistettä. Kaksivuotisissa tai erillisissä maisteriohjelmissa vapaasti valittavien opintojen määrä on vähintään 10 opintopistettä. Taideyliopiston yleisopinnot ovat pakollisia opintoja, jotka sijaitsevat kandidaatin tutkinnossa. Maisterin tutkinnossa akatemit määrittelevät yleisopintojen tarpeen erikseen.

Koulutusohjelman opintojen laajuus määritellään akatemiakohtaisesti. Laajuuksiin ei tehty muutoksia osana opetussuunnitelmatyötä. Opinnäyte ja kypsyysnäyte ovat osa koulutusohjelman pakollisia opintoja.

Opetussuunnitelma kuvaa sitä osaamista, jonka opiskelija on saavuttanut suorittuaan opinnot. Opetussuunnitelmasta tulee käydä ilmi tutkinnon rakenne, opintojaksojen laajuudet opintopisteinä, tutkinnon ja sen osien osaamistavoitteet, ydinsisällöt, kieli, jolla tutkinto ja sen osat voidaan suorittaa sekä opintojaksojen osaamisen arvioinnissa käytettävät arviointiasteikot.

Opetussuunnitelmat on laadittu osaamisperusteisesti ja osaamistavoitteet laaditaan koulutusohjelmittain, erikseen kandidaatti- ja maisteritutkinnoille sekä opintojaksoille. Opetussuunnitelman läpäisyteemat nousevat Taideyliopiston strategiasta, ja ne toteutetaan opintojaksoihin integroituina.

Kuten kaikkiin Taideyliopiston hankkeisiin, myös OPS-hankkeeseen, kuuluu hankkeen loppupuolella laadittava exit-suunnitelma, jolla varmistetaan hankkeessa kehitettyjen toimintatapojen sujuva jalkauttaminen osana yliopiston normaalia vuosisyyskiä. Opetussuunnitelmatyö ja siihen liittyvä kehittäminen on yliopiston ydinprosessi ja siksi kiinteä osa sekä akateemisen että palveluhenkilöstön vuosittaista työtä.

Opetussuunnitelmatyöllä on pyritty luomaan ja mahdollistamaan taiteiden välistä ja monitaiteista opiskelua yli akatemiarajojen. Strategiasta nousevat läpäisyteemat (tähän läpäisyteemat) on huomioitu ja integroitu osaksi vuosisuunnittelua. Läpäisyteemojen lisäksi keskiöön on nostettu jatkuva oppiminen ja hyvinvointi sekä tutkimuksellisuuden vahvistaminen akatemioittain siten, että jatko-tutkintokelpoisuutta ja kiinnostusta jatko-opintoihin voidaan varmistaa ja turvata.

Opetussuunnitelmatyöprosessi on lisännyt yksiköiden välistä yhteistyötä ja yhteissuunnittelua, sillä useita asioita on linjattu ensimmäistä kertaa yhteisesti. Tätä yliopiston yksiköiden välistä yhteistyötä tulee jatkossakin vahvistaa ja korostaa: vahvistettua yhteistyötä tarvitaan OPS-työlle annettujen tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi, yhteistyön vakiinnuttamiseksi ja yhteisten käytäntöjen rakentumisen tueksi.

6.2 Avoin kampus

Anu Lampela, Avoimen kampuksen johtaja

Yksi keskeinen anti OPS-prosessissa oli Avoimen kampuksen roolin aiempaa selvempi hahmottuminen Taideyliopiston OPS-kokonaisuudessa. Prosessin aikana akatemioiden ja Avoimen kampuksen väliset vastuut selkiytyivät, joskin selkiyttämistyötä tulee vielä jatkaa. Avoin kampus vastaa Taideyliopistossa jatkuvan oppimisen kokonaisuuden organisoinnista, yhteisestä opetuksesta sekä omien sidosryhmiensä kautta yhteiskunnallisesta vuorovaikutuksesta.

6.2.1 Taideyliopiston yleisopinnot

Taideyliopiston yleisopinnot koostuvat seuraavista opintojaksoista: *Taideyliopisto oppimisympäristönä* (2 op) – tämän opintojakson toteuttavat akatemit ja Avoimen kampus yhdessä. Kokonaisuus vastaa opiskelijoiden pitkäaikaiseen toiveeseen saada kohdata myös taidealojen välisesti; *Taide, työ ja kestävyys* (2 op) on Avoimen kampuksen työelämälehtoreiden tarjoama kokonaisuus, josta tarjotaan useita toteutuksia lukuvuoden aikana. Yleisopintoihin kuuluvat myös pakolliset kieli- ja viestintäopinnot, joista lisää kohdassa 6.2.2. sekä kirjaston opinnot, jotka sisältyvät Avoimen kampuksen tarjoamiin viestintäopintoihin tai akatemioiden omiin opintojaksoihin.

6.2.2 Kieli- ja viestintäopinnot

Emmi Huttunen, lehtori, kielten opetus, avoin kampus &

Pilvi Järvinen, suunnittelija, avoimen kampuksen opintopalvelut

Kieli- ja viestintäopinnot kuuluvat Taideyliopistossa kandidaatin tutkinnon pakollisiin yleisopintoihin. Kandidaatintutkintoon kuuluvat kieliopinnot on tarkoitettu suorittamaan opintojen alussa (ensimmäisen ja toisen lukuvuoden aikana), niin että niistä on mahdollisimman paljon hyötyä opiskelijalle jo opintojen aikana. Kielitaidot sekä teksti- ja vuorovaikutustaidot ovat yleisiä taitoja, jotka auttavat opiskelijoita menestymään erilaisissa vuorovaikutustilanteissa mm. oman alan asiantuntijoiden kanssa.

Uuden opetussuunnitelman keskeiset muutokset kieliopintojen osalta ovat, että englannin opintojaksot ovat kaikkien kolmen akatemian yhteisiä (kuten toisen kotimaisen kielen opintojaksot ovat olleet jo edellisessä opetussuunnitelmassa). Tämä lisää eri taidealojen välisiä kohtaamisia ja mahdollistaa vuorovaikutusta eri akatemioiden opiskelijoiden välillä. Yhteiset opintojaksot lisäävät myös joustavuutta opinnoissa, koska ne laajentavat yksittäisen opiskelijan valinnan mahdollisuutta kurssien välillä.

Jos kandidaatin tutkinnon vieraan kielen opinnot suoritetaan muussa kuin englannin kielessä, niin vaadittava kielitaitotaso uudessa opetussuunnitelmassa on entisen B2 sijaan B1 (CEFR). Tämä antaa opiskelijoille enemmän mahdollisuuksia suorittaa eri kielten opintoja esimerkiksi toisten korkeakoulujen tarjontaa hyödyntäen, eli muutos laajentaa vieraiden kielten valikoimaa. Uudessa opetussuunnitelmassa kansainväliset tutkinto-opiskelijat voivat valita pakollisen suomen opintojakson oman kielitaitotasonsa mukaan. Näin varmistetaan jokaiselle opiskelijalle tarkoituksenmukaiset suomen opinnot, ja tuetaan opiskelijan integroitumista Suomeen.

Viestintäopinnot keskeisin muutos on, että kaikissa Taideyliopiston kandidaatin tutkinnoissa on uudessa opetussuunnitelmassa yhtenäiset viestintäopinnot; 2 op tekstitaitoja ja 1 op vuorovaikutustaitoja. Vuorovaikutustaidot tulevat kokonaan uutena sisältönä Sibelius-Akatemian kandidaattiopintoihin, ja tämä varmistaa opiskelijoiden yhdenvertaiset opetussisällöt eri akatemioissa. Yhtenäiset teksti- ja vuorovaikutustaitojen kurssien sisällöt antavat välineitä taiteesta kirjoittamiseen ja keskustelemiseen sekä tutkimukseen ja työelämään.

Olemme Taideyliopistossa mukana erilaisissa kieliverkostoissa, ja niiden merkitys korostuu tulevaisuudessa supistuvien resurssien takia. Yhteissuunnittelu muiden pääkaupunkiseudun korkeakoulujen kanssa tulee olemaan jatkossa tärkeää yhtenäisten opintopistemäärien ja opintopolkujen rakentamisen kannalta. Tulevaisuudessa opiskelijat toivottavasti ottavat laajemmin myös muiden pääkaupunkiseudun korkeakoulujen tarjoamia kielten ja viestinnän opintoja osaksi tutkintoaan. Näin opiskelijat pystyvät opiskelemaan eri kieliä pidemmälle ja laajemmin.

6.2.3 Jatkuva oppiminen

Mari Karjalainen, koulutuspäällikkö, Avoimen kampuksen opintopalvelut

Jatkuva oppiminen on osaamisen kehittämistä ja uudistamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Koulutustarjonta tarjoaa luontevan väylän itsensä kehittämiseen ja ammattiosaamisen täydentämiseen tutkinnon jälkeen. Yliopistolain (2018/1367) mukaan jatkuva oppiminen on yliopistojen lakisääteistä toimintaa.

[Taideyliopiston jatkuvan oppimisen toimenpideohjelma](#), joka on laadittu Avoimen kampuksen ja akatemioiden yhteistyönä, tukee ja ohjaa jatkuvan oppimisen kehittämistä yliopiston sisällä. OPS-prosessissa keskityttiin erityisesti avoimen yliopiston ja jatkuvan oppijan opinto-oikeuden piiriin kuuluviin opintoihin.

Osana OPS-prosessia jatkuvan oppimisen opetussuunnittelu on pyritty integroimaan osaksi koko opetuksen suunnitteluprosessia. Tavoitteena on, että koulutusohjelmat huomioivat jatkuvan oppimisen tarpeet ja välittävät tätä tietoa Avoimelle kampukselle.

Avoimen yliopiston opetustarjonta suunnitellaan tiiviissä yhteistyössä akatemioiden ja koulutusohjelmien kanssa. Tapaamiset ovat keskeinen säännöllinen foorumi jatkuvan oppimisen koulutusten kehittämiseksi. On tärkeää käydä jatkuvan oppimisen keskustelua myös akatemiatasolla, esimerkiksi johtamisfoorumilla ja yhteissuunnitteluseminaareissa.

OPS-prosessissa koulutusohjelmia pyydettiin määrittelemään, mikä osa tutkinto-opetuksesta voidaan siirtää tutkinnon jälkeen opiskeltavaksi joko avoimessa yliopistossa tai jatkuvan oppijan opinto-oikeudella. Prosessi on vielä kesken, mutta sen valmistuttua jatkuvan oppimisen tarjonta vastaa entistä paremmin alumnien ja taidealojen ammattilaisten tarpeisiin.

Uusien OPS-ohjeiden mukaan koulutusohjelmat kirjaavat opintojaksokuvauksiin niiden soveltuvuuden jatkuvan oppimisen tarjontaan, valintakriteerit ja kiintiöt jatkuville oppijoille. Tämä sujuvoittaa jatkuvan oppimisen hallintoa.

Uuden OPSin tavoitteet verkko- ja hybridiopetuksen lisäämisestä sekä suuremmista opetusryhmistä palvelevat myös jatkuvan oppimisen tarpeita. Tutkinto-opetukseen integroitu avoimen yliopiston opetus on kustannustehokkain tapa tarjota jatkuvan oppimisen opintoja.

Jatkossa jatkuva oppiminen on mukana opetussuunnittelun kehittämissyhmässä, mikä varmistaa, että jatkuvan oppimisen koordinointiin, opetussuunnitteluun ja kehittämiseen sitoudutaan akatemia- ja koulutusohjelmatasolla.

6.3 Kirjaston näkökulmia opetussuunnitelmatyöhön

Ari-Pekka Lauhakari, tietopalvelupäällikkö & Minna Meronen, päällikkö & Tommi Harju, kirjastonjohtaja, Taideyliopiston kirjasto

Lähtötilanne

Suomessa ja kansainvälisesti tiedonhankinnan opetus on vakiintunut yliopistoissa ja korkeakouluissa osaksi akateemisia opintoja. Taideyliopistossa kirjaston tarjoamalla tiedonhankinnan opetuksella on perusta akatemioille jo ennen Taideyliopiston yhdistymistä tarjotussa opetuksessa, mistä syystä opetuksen määrässä ja toteutustavoissa on ollut eroja ja siksi opetusta on pyritty kehittämään yhtenäisempään suuntaan.

Aiemmin kehittäminen on ollut haasteellista ilman laajempaa keskustelua taidelähtöisen tiedonhankinnan ja Taideyliopiston tarpeista. Opetussuunnitelmauudistus antoi kehittämiselle hyvän mahdollisuuden tuoden näkyväksi tiedonhakuun liittyvät haasteet nykyisessä informaatiotulvassa, jossa on perinteisen informaatiolukutaidon lisäksi tarvetta tekoälyn lukutaidolle sekä tiedon kriittisyydelle. Tämä kaikki on myös selkeä osa digitalisaation mukanaan tuomaa koko ajan kasvavaa haastetta.

Tavoitteet

Tavoitteena oli saada Taideyliopiston kirjaston tiedonhankinnan opetus opetussuunnitelmiin siten, että pakollista tiedonhankinnan opetusta annettaisiin tasa-arvoisesti ja järjestelmällisesti opintojen eri vaiheissa jaettuna sopiviin kokonaisuuksiin nykyisen sisällöltään koko ajan laajemmaksi kasvaneen kertaopetuksen sijaan.

Kirjaston tiedonhankinnan opetuksella on rooli myös tutkimuksellisen osaamisen rakentumisen varmistamisessa perustutkinnossa. Hyvät tiedonhankintataidot voidaan nähdä tutkimustaitoina. Opiskelijan oppiessa lähteiden etsimistä oppinnäytettään varten hän tekee samalla tutkivaa oppimista. Vahvat tiedonhankintataidot tukevat myös jatko-opintoihin siirtymistä ja niissä menestymistä. Jotkut opiskelijat saattavat siirtyä tekemään jatko-opintoja myös toiseen yliopistoon. Takaamalla hyvän ja muihin yliopistoihin verrannollisen tason opiskelijamme tulevat pärjäämään myös tiedeperustaisemmissa yliopistoissa jatko-opinnoissaan.

OPS-suunnitelmassa uusien tiedonhankinnan opetus jaettiin kolmeen osioon, missä ensimmäisessä Tiedonhaun perusteet –osiossa opiskelijat omaksuisivat perusteet. Seuraavassa Kandivaiheen tiedonhankinnan –osiossa tarjottaisiin syvempää opetusta. Maisteritutkinnon suorittaville olisi toteutettuna syventävä Maisterivaiheen tiedonhankinnan kokonaisuus.

Tiedonhankinnan opetuksen oikea-aikaisen ajankohdan löytäminen suhteessa opiskelijan opintokokonaisuuteen on koettu aikaisemmin haastavaksi. Tästä syystä uudessa opetussuunnitelmassa haluttiin ensin tarjota kirjaston opetus erillään omana opintojaksona, mutta integroituna muun opetuksen yhteyteen, niin että se parhaiten palvelisi opiskelijoiden tiedontarvetta ja oppimista. Tavoitteen oli

saada kandidaatti- ja maisterivaiheen tiedonhankinnan opetus sellaiseen kohtaan opintoja, jossa työestetään opinnäytteitä.

Lähiopetuksen (2x 45 min) rinnalle tulisi Moodlen kurssisisällöt tehtävineen, jotka tarjoaisivat monipuolisemman tavan oppia tiedonhankintataitoja sekä antaisivat myös ulkopuolisille taiteen tiedonhankinnan opiskelijoille mahdollisuuden opetella taiteen alan tiedonhankinnan taitoja Digi-campus-palvelun kautta. Kolmen kurssin kokonaisuudesta muodostuisi 1 op kokonaisuus.

Prosessi

OPS-työtä on kirjastossa tehty tiedonhankinnan opetusta toteuttavan henkilöstön kanssa kirjaston opetusryhmässä ja mallia on esitelty ensimmäisen kerran yhteisessä tilaisuudessa OPS-prosessin alkuvaiheessa. Näiden pohjalta ryhdyttiin ideoimaan kirjaston digitaalista oppimisympäristöä Moodleen. Kirjastosta on myös ollut edustus yhteisten opintojen suunnittelutyöryhmässä syksystä 2023.

Yhteisten opintojen suunnittelutyöryhmän esityksessä todettiin:

- Kaikkiin tutkintoihin sisältyy 1 op pakollisia kirjaston tarjoamia opintoja.
- Kirjaston opetus integroidaan Avoimen kampuksen tarjoamiin viestintäopintoihin tai akatemioiden omiin opintojaksoihin. Toteutuksen tavat vaihtelevat akatemiointain.
- Kandiopiintojen osalta integrointi suoritetaan Avoimen kampuksen tarjoamiin tekstitaidon opintoihin.
- Uuden opetussuunnitelman välitarkastelussa arvioidaan mahdollinen tarve esittää kirjaston pakollinen opintokokonaisuus (1 op) myös omana, erillisenä kokonaisuutenaan. Kirjaustapa palvelisi ahotoinnin (?) näkökulmasta esim. opiskelijoita, jotka vaihtavat opiskelupaikkaa kandidaattivaiheen aikana tai sen jälkeen. Esim. kandidaattivaiheen seminaariin sulautettu kirjasto-osaaminen ei tällöin näy kandidaatin opetussuunnitelmassa.

Kirjaston opetusryhmällä ja kielten tiimillä on myös ollut tapaamisia, joissa keskusteltiin siitä, miten tiedonhankinnan perusteet ja kandidaattivaiheen tiedonhankinta saataisiin parhaiten sovitettua kieli- ja viestintäopintoihin.

Arviointi

Kirjaston opiskelijoille tarjoama tiedonhankinnan opetus nähdään tärkeänä osana Taideyliopiston uusia opetussuunnitelmia. Uusi malli tarjoaa tasa-arvoisemmin tiedonhankinnan taitoja ja ohjausta kaikkien akatemioiden opiskelijoille opintojen eri vaiheissa.

Tiedonhankinnan ollessa ajallisesti ja sisällöllisesti integroituna muuhun opetukseen se tarjoaisi oikea-aikaista tukea ja edistäisi valmistumista parantaen opinnäytteiden laadullista tasoa. Laadukkaampi ja syvempi tiedonlähteiden hyödyntäminen näkyisi myös viittauslähteissä. Tiedonhankintataitojen hallinta nopeuttaa opinnäytettä varten tehtävää tiedonhankintaa, koska opiskelija osaa hakea ja valita opinnäytettään varten tarkoituksenmukaisimmat aineistot.

6.4 Kuvataideakatemia

Pinja Metsäranta, opintopäällikkö & Savolainen Emma, asiantuntija, opintopalvelut Kuvataideakatemia

Kuvataideakatemia uudisti opetussuunnitelmiaan merkittävästi OPS-uudistuksessa 2016, jonka jälkeen pienempiä korjauksia tehtiin vuoden 2020 OPS-kierroksella. Tästä johtuen OPS 2024 -prosessissa tehtävät muutokset tulivat olemaan maltillisia. Keskeisimpiä muutoksia opetussuunnitelmissa olivat seuraavat:

Kaikille yhteistä:

- Uusien OPS:ien mukainen opetus **käynnistyy 1.8.2024** ja Praxis –maisteriohjelman osalta **1.1.2025**, se on voimassa strategiakauden (vuoteen 2030) ja tarkistuspisteet ovat parin vuoden välein.
 - **Uusi tutkintorakenne** muodostuu Taideyliopiston yleisopinnoista (15 op), koulutusohjelman opinnoista (koulutusohjelman pakolliset opinnot sekä mahdollisista koulutusohjelman vaihtoehtoisista opinnoista) ja vapaasti valittavista opinnoista, joita tulee olla kandidaatin tutkinnossa vähintään 10 op, maisterin tutkinnossa vähintään 15 op, ja 2-vuotisissa tai erillisissä maisteriohjelmissa vähintään 10 op. Vaihtoehtoiset opinnot on täysin uusi kokonaisuus, joka auttaa ammatillisessa profiloitumisessa ja yksilöllisissä urapoluissa.
 - **Koko yliopiston yhteisten opintojen** määrä kasvaa kandidaatin tutkinnoissa.
- **Kuormittavuuden huolellinen tarkastelu** huomioiden esimerkiksi opiskelijan omaksumisaika on aiheuttanut jonkin verran opintojaksojen laajuuksien (op) tarkennusmuutoksia. Tällä tähdätään opiskelijoiden hyvinvoinnin lisäämiseen ja tutkintojen valmistumiseen määräajassa ja -mitassa. Kuormittavuuden ja mitoitusten tarkastelu jatkuu vuosisuunnittelun yhteydessä.
 - **Tutkimuksellisuuden asemaa** on vahvistettu kiinnittämällä huomiota opinnäytteeseen johdattavien, valmentavien opintojaksojen kuten kirjoitusseminaarien jatkumon rakentumiseen. Taideyliopiston kirjaston tuottamat opinnot (tiedonhankinnan perusteet, kandidaatin syventävä tiedonhankinta ja maisterin syventävä tiedonhankinta; laajuus yhteensä 1 op) tukevat tätä tavoitetta ja ne toteutetaan pakollisina opintoina integroiden opintojaksot akatemian omaan opetukseen. Lisäksi kirjasto tarjoaa vapaasti valittavia opintoja.

Kuvataiteen kandidaatin ja maisterin tutkinnot

- Teoriaopintojen laajuudet yhtenäistetty samantasoisissa tutkinnoissa sekä määrää vähennetty kuvataiteen kandidaatin tutkinnossa.
 - Opinnäytteeseen valmistavia opintoja on kehitetty osana tutkinnon kokonaisuutta.
- Työelämävalmiuksia lisätty uutena osaksi yleisopintoja, Kuvataiteilijan ammatilliset valmiudet säilyvät kuvataiteen OPSeissa.
 - Kuvataiteen kandidaatin tutkinnossa Viestintäopintojen määrä kasvaa 2 op > 3 op.
 - Kuvataiteen maisterin tutkinnossa painottuu itsenäinen taiteellinen työskentely aiempaa enemmän.
(Muutokset tarkemmin päätöskokouksen liitteissä 5.5 ja 5.6)

Taiteen kandidaatin tutkinto, Nykyaiteen historian ja teorian kandidaattiohjelma

- Periaatteina ollut tutkinnon antamien tutkimuksellisten valmiuksien vahvistaminen, opintojaksojen laajuuksien yhtenäistäminen ja päällekkäisten sisältöjen yhdistäminen.
- Uudet pakolliset opintojaksot: Nykyaiteen tarinat ja arkistot (5 op), Nykyaiteen yhteiskunnalliset suhteet (5 op), Nykyaiteen ajankohtaiset diskurssit (5 op) sekä Yhteisprojekti (5 op).

- Uutena opintojaksona Vapaasti valittavissa opinnoissa Oma projekti (2–10 op).
- Lisätty pakollisiin opintoihin opintojaksot Nykyaiteen historia ja teoria II sekä Esittämiskäytäntöjen historia ja teoria, jotka ovat osa Kuvataiteen maisterin ja Praxis-maisteriohjelman OPS:ia.
 - Julkaisemisen kanavat (3 op) sekä Julkaiseminen verkossa (5 op) yhdistetty opintojaksoksi Julkaiseminen (5 op).
- Käytännönläheisiä opintojaksoja karsittu, pakollisista opinnoista poistettu mm. Piirustuksen ja havainnon, Tuottajuus ja projektinhallinta, Kuvankäsittelyn perusteet sekä Taitto pienjulkaisun tekijöille -opintojaksot.

Kuvataiteen maisterin tutkinto, Praxis – taiteen ja esittämiskäytäntöjen maisteriohjelma

- Opintojaksojen laajuuksien tarkastaminen, muutetut laajuudet: Praxis-praktikum 12 op (oli 9 op), Praxis-näyttelytyö 10 op (oli 7 op), Työharjoittelu 10 op (oli 5 op).
- Päällekkäisten opintojaksojen karsiminen:
 - Kommunikaatiosuunnittelu (2 op), sisällöt Praxis-näyttelytyö –opintojakson yhteydessä.
 - Taiteen ekologiset reunaehdot (3 op), sisällöt Praktikumien yhteydessä.
 - Kuraattorin ammatilliset valmiudet (3 op), sisällöt Työharjoittelun yhteydessä.
 - Kirjoittamisen ohjaus (1 op) sekä Opinnäytteiden tarkastustilaisuudet (2 op), sisällöt Opinnäyteseminaarin yhteydessä.

6.5 Sibelius-Akatemia

Kaasinen Matti, suunnittelija, musiikkikasvatus, opintopalvelut Sibelius-Akatemia

Lilja-Hietalahti Sari, asiantuntija opetussuunnitelmat, opintopalvelut Sibelius-Akatemia

Keskeisimpiä muutoksia Sibelius-Akatemian aiempiin opetussuunnitelmiin verrattuna:

- **Taideyliopiston uusi tutkintorakenne:** Kandidaatin tutkintorakenteen uusi osio, Taideyliopiston yleisopinnot (yht. 15 op), sisältää kaikille kandidaatin tutkintoa opiskeleville pakollisia opintoja. Yleisopintoihin sisältyy kieliopintojen lisäksi kokonaan uusia yhteisiä pakollisia opintojaksoja. Koulutusohjelman omien opintojen - pakollisten opintojen sekä uuden vaihtoehtoisten opintojen osion - laajuudet, rakenteet ja sisällöt vaihtelevat koulutusohjelmittain/ suuntautumisvaihtoehdoittain. Uudessa tutkintorakenteessa vapaasti valittavia opintoja tulee olla kandidaatin tutkinnossa vähintään 10 op, maisterin tutkinnossa vähintään 15 op, ja 2-vuotisissa tai erillisissä maisteriohjelmissa vähintään 10 op.
- **Vapaasti valittavien opintojen osuus tutkintorakenteessa:** Uudessa maisterin tutkintorakenteessa vapaasti valittavien opintojen vähimmäismääräksi on määritelty 15 op kun vähimmäismäärä Sibelius-Akatemian aiemmassa maisterin tutkintorakenteessa oli 30 op. Vapaasti valittavien opintojen osuus koulutusohjelmien kandidaatin ja maisterin tutkintorakenteissa on nykyisin pienempi kuin aiemmin lähes kaikissa koulutusohjelmissa. Yksilöllisten opintopolkujen rakentumiseen ja ammatilliseen profiloitumiseen/ syventymiseen liittyvien opintojen painopiste on usein vaihtoehtoisissa opinnoissa mutta myös pakollisiin opintoihin voi sisältyä vaihtoehtoisuutta.
- Koulutusohjelmien omiin opintoihin sisältyvät uutena pakollisena opintona kandidaatin tutkintorakenteessa **hyvinvointiopinnot (2 op)**. Aineryhmät voivat toteuttaa hyvinvointiopinnot haluamallaan tavalla, ja ne voivat sisältyä rakenteeseen joko itsenäisenä opintojaksona tai integroituna muihin pakollisiin opintoihin.
- **Pakollisten pedagogiikkaopintojen paketti:** Muiden koulutusohjelmien kuin musiikkikasvatuksen tutkintoon tulee sisältyä pedagogisia opintoja vähintään 1 op + 5 op. Aiemmin laajuus oli 1 op + 4 op.
- **Opettajan pedagogisten opintojen (60 op) -kokonaisuuden** tulee mahtua tutkintorakenteeseen, ja pedi60 -opintopolku on pyritty tuomaan tutkintorakenteissa esille aiempaa selkeämmin. (koskee osaa aineryhmistä)
- **Opintojen ja opetuksen kuormittavuus, opiskelijapalaute:** osana ops2024-hankkeeseen sisältynyttä opetussuunnitelmien arviointiprojektia Sibelius-Akatemiassa toteutettiin laajat opiskelijahaastattelut, joissa opiskelijoilta kysyttiin opintojen ja opetussuunnitelmien kuormittavuudesta. Joissakin aineryhmissä toteutettiin opetussuunnitelmien valmistelutyön yhteydessä lisäksi aineryhmän omille opiskelijoille suunnattuja opintoja ja opetusta koskevia kyselyjä. Ainejohtajat päättivät, miten opintojen ja opetuksen arviointiin liittyviä aineistoja hyödynnettiin uusien rakenteiden ja -sisältöjen suunnittelussa, osaamistavoitteiden laadinnassa sekä opintojen mitoittamisessa.
- **Opintojakson resurssi- ja opetusintensiivisyyslaskuri.** Opintojen kuormittavuuden sekä opetuksen kustannusvaikutusten tarkastelussa voitiin aineryhmissä hyödyntää Sibelius-Akatemian uutta opintojakson resurssi- ja opetusintensiivisyyslaskuria. Se on opetuksen vuosisuunnittelun tueksi kehitetty työkalu, joka näyttää suunniteltavan opintojaksototeutuksen lähtötietojen perusteella kaksi tunnuslukua: opetusintensiivisyyden ja resurssitehokkuuden. Opetusintensiivisyyden tunnusluku auttaa hahmottamaan, kuinka paljon opiskelijoille jää aikaa itsenäiseen työskentelyyn opetukseen osallistumisen lisäksi. Resurssitehokkuus-tunnusluvun avulla näkee opintojaksojen opetustuntimäärän, ryhmäkoon ja opintopistemäärän vaikutukset opetuksen kustannuksiin.

- **Opetussuunnitelmien rakenteiden määrä väheni.** Joitakin aiemmin erillisiä rakenteita on yhdistetty silloin, kun se on todettu sisällöllisesti tarkoituksenmukaiseksi.
- **Tutkimuksellisuus:** Tutkimuksellisuuden aseman vahvistamisesta aloitettiin keskustelut ops-uudistuksen yhteydessä ja siihen liittyvää kehitystyötä on tarkoitus jatkaa tulevissa OPS-tarkasteluissa. Osassa koulutusohjelmia tutkimuksellisuuteen liittyvät opinnot ovat jo ennestään olleet vahvassa asemassa ja selkeästi esillä opetussuunnitelmassa. Opinnäyte voi olla kokonaisuudessaan kirjallinen ja kaikkiin muihin opinnäytteisiin tulee sisältyä kirjallinen osio, joka voi olla sama kuin kypsyysnäyte tai jokin muu erikseen määritelty kirjallinen työ.
- **Sibelius-Akatemian yhteiset hyvinvointi-, työelämä- ja tutkimusopinnot kootusti näkyville:** Sibelius-Akatemian yhteisten opintojen löydettävyyttä on parannettu koostamalla opinto-oppaaseen lukuvuosittain päivitettävä erillinen listaus yhteisten hyvinvointi-, työelämä- ja tutkimusopintojen tarjonnasta.

6.6 Teatterikorkeakoulu

*Kaiku Jan-Peter, päällikkö, tanssi, tanssijantaide, koreografia, opetuksen suunnittelupalvelut
Teatterikorkeakoulu*

Teatterikorkeakoulun aiempiin opetussuunnitelmiin verrattuna keskeisimpiä muutoksia opetussuunnitelmissa ovat seuraavat:

- *Periodirakenteen huokoistaminen ja periodi 3:n varaaminen opinnäytteille:* Osana akatemian ops-työtä periodirakennetta ja taiteellisen toiminnan tuotantopaikkojen allokointia on uudistettu siten, että ohjelmien opetusta voidaan sopimuksen mukaan sijoittaa myös yhteiselle opetukselle varatuille viikoille ja taiteellisen toiminnan tuotantopaikat voivat ulottua viikosta 32 viikkoon 24. Opetuksen sijoittelun variaatio tavoittelee huokoisuutta ja myös uusia mahdollisuuksia Yhteisen opetuksen keskuksen ja ohjelmien yhteistyölle. Periodi 3 on varattu erityisesti maistereiden opinnäytteille, jotta valmistuminen tavoiteajassa olisi mahdollista. Taiteellisen toiminnan tuotantopaikkojen laajennus tähtää tehostamiseen ja myös siihen, että erityisesti suunnittelijaopiskelijat voivat saada esitystiloja väliviikkoina opetuskäyttöön. Taiteellisen toiminnan priorisointia ja resursointia varten Taiteellisen toiminnan resurssiohjetta päivitettiin vastaamaan uusia opetussuunnitelmia.
- *Tutkimuksellisuuden vahvistaminen:* Tutkimuksellisuutta on vahvistettu yhteisillä keskusteluilla ja kehittämällä uusia taiteelliseen tutkimukseen painottuvia opintojaksoja, IAG:n (International Advisory Group) raportin suositusten ja Tutken (Esittävien taiteiden tutkimuskeskuksen) Tutkimuksellisuuden vahvistamisen projektin myötä. IAG:n arviointi- ja suositustyö edelsi Taideyliopiston yhteistä opetussuunnitelmatyötä kun taas Tutken tutkimuksellisuuden vahvistamisen projekti kulki sen kanssa rinnan.
- *Maisterivaiheen opinnäytteiden laajuuden yhtenäistäminen ja uusien vaihtoehtoisten suoritustapojen luominen:* Opinnäytteen laajuus maisterin tutkinnossa yhtenäistettiin niin, että opinnäytteet ovat kauttaaltaan laajuudeltaan 30 op. Poikkeuksena tanssin- ja teatteriopettajan maisteriohjelmat, joissa opinnäytteen laajuus on edelleen 25 op. Osa ohjelmista toivat uutena vaihtoehtona mahdollisuuden suorittaa opinnäyte myös taiteellisena tutkimusprojektina johon liittyy kirjallinen osio tai muu kommentaari.
- *Mitoituslaskurin kehittäminen ja käyttöönotto:* Mitoitusta ja sen periaatteita tarkasteltiin yhteisesti, hyödyntäen muun muassa TeaKin suunnittelijatiimissä (Saija Raskulla, Susan Josipov, Elisa Joro) kehitettyä mitoituslaskuria. Laskuria esiteltiin ja sen käyttöä harjoiteltiin muun muassa opetusneuvoston iltakoulussa 04/2023. Laskuria sovellettiin opetussuunnitelmatyössä erityisesti ohjelmien yhteisiin opintojaksoihin, jolloin niiden aiempia pistemääriä korjattiin vastaamaan toteutuksia. Laskuri mahdollista opiskelijan työn mitoituksen opintojaksoilla, joilla on useita erilaisia opetus- tai opiskelutapoja käytössä. Tarkemmalla mitoituksella tähdätään opiskelijoiden hyvinvoinnin lisäämiseen ja opetusjärjestelyistä johtuvan kuormituksen vähentämiseen. Mitoitustyö jatkuu osana vuosisuunnittelua seuraavina lukuvuosina.

- *Viisivuotisten ohjelmien maisterivaiheen vaihtoehtoisen tarjonnan mallintaminen A- ja B-vuosiin eli parillisina ja parittomina vuosina alkaviin lukuvuosiin:* Uudistus tekee näiden ohjelmien maisterivaiheen vaihtoehtoisen tarjonnan ennakoitavammaksi ja tukee silloin sekä hopsausta että tavoiteajassa valmistumista. Samalla se keventää vuosittain vaihtuvan opintojaksotarjonnan erillistä hyväksymisprosessia opetusneuvostossa.

Taideyliopiston yhteisen ohjeen mukainen rakenne - pakolliset opinnot, vaihtoehtoiset opinnot ja vapaasti valittavat opinnot – toi Teatterikorkeakoulun opetussuunnitelmiin uusia tasoja. Vuoden 2020 opetussuunnitelmauudistuksessa Teatterikorkeakoulu oli yksinkertaistanut rakenteita niin että niissä oli vain ohjelmakohtaisia (lue pakollisia siinä ohjelmassa suoritettavia opintoja) ja valinnaisia opintoja eli kaksi kategoriaa. Tämä aiempi rakenneratkaisu toi myös selkeämmin kokonaisuudessaan esille sen, kuinka paljon valinnaisuutta/yksilöllistä opintopolkua koulutusohjelman tutkinnossa oli.

6.7 Uusi opetussuunnitelma tukee opiskelijoiden hyvinvointia vähentämällä opintojen kuormittavuutta ja lisäämällä valinnanvapautta

Freelance-toimittaja Päivi Brink

Taideyliopiston ylioppilaskunnan puheenjohtaja Sara Koiranen ja Sibeliuksen Akatemian opetuksesta vastaava varadekaanin Markus Utrio kertovat näkemyksiään Taideyliopiston ensimmäisestä yhteisestä opetussuunnitelmasta. Haastattelu on julkaistu Uniarts.fi-sivustolla 13.5.2024.

Taideyliopiston ylioppilaskunnan puheenjohtajana tammikuussa 2024 aloittanut Sara Koiranen osallistui uuden opetussuunnitelman syntyprosessiin omassa koulutusohjelmassaan. Hän opiskelee dramaturgiaa ja näytelmän kirjoittamista.

”Teatterikorkeakoulun suunnittelutyössä kiinnitettiin hyvin huomiota opintojen kuormittavuuteen ja opintopisteiden vaatimaan työmäärään. Yksi opiskelijoiden vaatimus oli, että lomien aikana ei tarvitsisi tehdä töitä. Kurssit ja produktioiden määrä vuotta kohti pitää suunnitella niin, että opiskelijoille jää myös vapaa-aikaa”, Koiranen sanoo.

Hän toteaa, että uusi opetussuunnitelma on kokonaisuudessaan äskettäin julkaistu, joten sen onnistumista on vielä hankala arvioida.

”Opetussuunnitelmaa pitää pystyä refleктоimaan ja kommentoimaan vuosien mittaan, ja korjausliikkeitä tulee tehdä tarpeen mukaan”, Koiranen toteaa.

Opiskelijoiden toiveet täyttyvät hyvin, sillä yliopistotasoisesti onkin päätetty, että opetussuunnitelmalle tehdään väliarviointi mahdollisine korjausliikkeineen noin kolmen vuoden kuluttua voimaantulosta. Lisäksi opetuksen toteutus suunnitellaan lukuvuosittain.

Markus Utrio aloitti Sibeliuksen Akatemian koulutuksesta vastaavana varadekaanina vuoden alussa. Hän osallistui alusta alkaen opetussuunnitelman uudistukseen klassisesta musiikista vastaavan varadekaanin roolissa.

”On merkittävä uudistus, että opetussuunnitelma on nyt ensimmäistä kertaa koko yliopiston laajuinen. Käytimme paljon aikaa yhteisen tason ja yhteisten tavoitteiden löytämiseen. Suunnitteluprosessi eteni yliopiston tasolta akatemioiden tasolle ja sitten koulutusohjelmien tasolle. Mukana suunnittelutyössä oli akateemista henkilöstöä, palveluhenkilöstöä sekä opiskelijoita. Lisäksi ylioppilaskunnan hallitus osallistui prosessiin aktiivisesti. Aineryhmät osallistivat opiskelijoita, joille myös maksettiin kokouspalkkioita osallistumisesta suunnittelutyöhön”, Utrio kertoo.

Akatemioiden yhteistyötä yhteisen strategian pohjalta

Uuteen opetussuunnitelmaan on nostettu viisi teemaa Taideyliopiston strategiasta: digitaalisuus, ekologinen kestävyys, hyvinvointi, kansainvälisyys ja tutkimuksellisuus.

”Halusimme sitoa yliopiston strategiasta nousevat teemat opetussuunnitelmassa osaksi kaikkea opetusta alusta alkaen. Taidealalla on keskeistä rakentaa kautta linjan myös yliopisto-opetukseen liittyvää tutkimuksellisuutta eli käsitteellistämistä ja analysointia”, Utrio toteaa.

Koiranen pitää yhtenä tärkeimmistä muutoksista akatemioiden välisen yhteistyön lisäämistä.

”Opiskelijat toivovat opintojen joustavuutta ja yksilöllisten valintojen tukemista. Arvostan sitä, että uuden opetussuunnitelman myötä opintoja voi valita myös toisesta akatemiasta. Nähtäväksi jää, maltetaanko koulutusohjelmissa antaa tilaa akatemioiden yhteistyölle. Taiteidenvälinen yhteistyö olisi erittäin tärkeää sekä taiteellisen työskentelyn että esimerkiksi yhteiskunnallisen vaikuttamisen tasolla”, Koiranen sanoo.

Utrio toteaa, että toisesta akatemiasta saisi jatkossa ennen kaikkea ryhmäopetusta, ei resurssi-intensiivistä yksilöopetusta.

”On taiteenaloja, jotka asettuvat eri alojen välimaastoon, jolloin tutustuminen rinnakkaisaloihin on luontevaa. Ohjaamme opiskelijoita selkeämmin valitsemaan vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia, emme niinkään yksittäisiä kursseja.”

Opintopistettä vastaavaa työmäärää tarkistettiin ja läsnäolopakosta keskustellaan

Opetussuunnitelmaa tehtäessä pyrittiin yhtenäistämään koko Taideyliopiston tasolla opintopisteiden saamiseksi edellytettyä työmäärää. Esimerkiksi Sibelius-Akatemiassa analysoitiin lähes 700 opintojakson kuormittavuutta ja tehtiin tilastollinen analyysi tyypillisestä kuormituksesta. Nyt opettaja voi sähköisen työkalun avulla arvioida opintojaksonsa kuormitusta suhteessa normaaliin.

”Opiskelijalle on oltava mahdollista selviytyä työmäärästä opiskeluvuosien puitteissa. Eri aloilla on käytetty erilaisia työkaluja työmäärän mittaamiseen. Vertasimme kurssien kuormittavuutta ja resurssi-intensiivisyyttä eli kuinka kallista tietty opetus on”, Utrio sanoo.

Koiranen pitää opintopisteiden uusia laskentatapoja keskeisenä tekijänä opiskelijoiden hyvinvoinnin kannalta.

”Aiemmin yhden opintopisteen saamiseen on vaadittu hyvin erilaisia työmääriä. Läsnäolopakoon liittyvät ohjeet ja korvaavien töiden laajuudet pitäisi vielä yhdenmukaistaa akatemioiden sisällä ja välillä. Jos on yhtä aikaa päällekkäin iso henkilökohtainen projekti ja läsnäolopakko luennolla, aika ei riitä kaikkeen. Taideyliopiston opiskelijat suhtautuvat opintoihinsa hyvin intohimoisesti ja ovat todella motivoituneita. Jos opiskelija ei osallistu jollekin kurssille, se on häneltä itseltään pois. Opettajien pitäisi luottaa opiskelijoiden haluun oppia”, Koiranen muistuttaa.

Opiskelijoiden toimeentulon kannalta on tärkeää, että opiskelijoilla on tarvittaessa mahdollisuus tehdä töitä opintojen rinnalla.

”Jos opiskelija saa oman alan työkeikan, pitäisi olla mahdollista suorittaa joitakin kursseja esimerkiksi korvaavin essein. Hyvinvoinnin kannalta on ehdottomasti voitava olla muutakin elämää kuin opiskelua ja töitä, myös perhe-elämää”, Koiranen sanoo.

Utriokin korostaa, että opettajia on ohjeistettu järjestämään opetus pääsääntöisesti klo 8–18 välille, jotta perhe-elämä ja vapaa-ajan harrastukset olisivat mahdollisia.

”Taideyliopistossa opiskelijan työmäärä on usein sidottu ryhmätyöskentelyyn. Kaikkien on oltava läsnä joka ryhmäharjoituksessa ja oppimisprosessi on yhteinen. Sen sijaan luentokursseilla en pidä läsnäolopakkoa olennaisena, vaan ne pitäisi voida korvata kirjatentillä tai esellä. Läsnäolopakolle on oltava peruste”, Utrio toteaa.

Opintojen intensiivisyys kuuluu taiteeseen – mutta sitä voi rytmittää

Ajankäytön hallinta on taiteilijoiden intohimotyössä haastavaa.

”Taiteilijan työn intensiivisyys on välillä todella raskasta. Opintoja suunniteltaessa opettajat voisivat katsoa, että erityisen intensiiviset kurssit eivät olisi peräkkäin”, Koironen toteaa.

Taideyliopisto tarjoaa valinnaisopinnoissa kaikille yliopiston opiskelijoille kurssin ajankäytöstä ja hyvinvoinnista. Kurssin nimi on *Ajanhallinta tienä hyvinvointiin*. Utrio pitää tärkeänä, että ajankäyttöä opetellaan myös osana oman alan opintoja.

”Kokonaisvaltainen taiteilijuuden tukeminen on tärkeää. Joissakin oppiaineissa käytössä oleva opettajatutor esimerkiksi toimii hyvin. Taiteilijan työssä ydinkysymys on, milloin olen valmis astumaan yleisön eteen tai avaamaan näyttelyyn. On työelämätaito oppia, paljonko aikaa tiettyyn esitykseen panostaa. Opettajan on tuettava opiskelijaa tunnistamaan, milloin hän on tarpeeksi valmis. Työelämässä ensi-ilta, konsertti tai avajaiset ovat tietynä päivänä, tunti taiteilija itsensä valmiiksi tai ei. Työ pitää aikatauluttaa, vaikka tavoittelisi täydellisyyttä”, Utrio toteaa.

Opiskelijoita kuormittavat myös kulttuurialan tulevaisuusnäkymät, opiskelijoiden taloudellisen aseman heikkeneminen ja suuret kansainväliset kriisit, kuten koronapandemia, ilmastonmuutos, luontokato ja sodat.

”Erityisesti opiskelijoiden toimeentulon heikennykset ja työn tekemisen edellytykset huolestuttavat taideopiskelijoita. Koko yhteiskunnan hälytystila vuotaa taiteeseen ja opiskelijoiden psyykeen. Taideopiskelijat kuuntelevat keskustelua maailman tilasta herkällä korvalla. Onneksi moni on ponnistanut toivottomuudesta toimintaan ja saanut aktivismista voimaa. Myös Taideyliopiston pitää yhteisönä käyttää lobbaajan valtaansa päivänpolttavien kysymysten kommentointiin”, Koironen kertoo.

Yliopiston arvot käytäntöön esimerkiksi yhdenvertaisuutta lisäämällä

Taideyliopiston tavoite on, että sen arvot näkyvät opintosuunnitelmassa. Yksi arvoista on yhdenvertaisuus. Koironen kannustaakin yliopistoa vahvistamaan arvojensa esiintuontia käytännössä.

”Koen antoisaksi sen, että yhdenvertaisuudesta käydään Taideyliopistolla kriittistä keskustelua. Keskeinen asia on se, kuka tänne pääsee opiskelemaan. Pitää käydä läpi raadit ja

pääsykokeet. Mitä ominaisuuksia arvioidaan, ja mitä opiskelijoilta edellytetään? Opiskelijoiden pitää kirittää koulua ja taidekenttää yhdenvertaisuuteen liittyvissä asioissa”, Koironen toteaa.

Utrio korostaa, että Taideyliopistossa arvokeskustelua käydään kaiken aikaa.

”Viime vuosina on käyty intensiivistä keskustelua esimerkiksi Me Too ja Black Lives Matter -ilmiöiden myötä. Aina yliopisto ei itse päätä yhdenvertaisuudesta, sillä esimerkiksi ulkomaalaisten opiskelijoiden lukukausimaksuista päätetään valtion tasolla. Opetussuunnitelmassa yhdenvertaisuus näkyy esimerkiksi sen avaamisena, miksi johonkin kurssiin käytetään paljon resursseja ja toiseen vähän. Teimme paljon työtä läpinäkyvyyden lisäämiseksi”, Utrio vakuuttaa.

Taideyliopistolla on nyt kaksi psykologia ja pappi, joiden kanssa opiskelijat voivat keskustella. Koironen pitää keskusteluapua erittäin tarpeellisina.

”Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön psykologit ovat todella varattuja, joten matalan kynnyksen keskusteluapu on tarpeen. Taide on itseilmaisua, ja siksi minuuden pohdiskelu ammattilaisen kanssa on joskus tarpeen”, Koironen toteaa.

6.8 Taiteilijan työelämätaidot muuttuvat ajassa

Freelance-toimittaja Päivi Brink

Uuden opetussuunnitelman myötä Taideyliopiston opinnoissa huomioidaan entistä paremmin työelämän vaatimukset ja työelämätaidot. Kolme taiteen ammattilaista ja Taideyliopiston työelämälehtori kertovat, mitä taitoja tämän päivän taiteilija tarvitsee astuessaan työelämään. Haastattelu on julkaistu Uniarts.fi-sivustolla 16.5.2024.

Taideyliopiston uusi opetussuunnitelma on ensimmäinen kaikille akatemioille yhteinen opetussuunnitelma. Se korostaa työelämälähtöisyyttä ja yhteistyötä taiteen kentän kanssa. Kysyimme taiteen ammattilaisilta, asiantuntijoilta ja työnantajilta, mitä työelämä nykypäivänä taiteilijalta vaatii.

”Kokemukseni mukaan monella nuorella taiteilijalla on hyvät tekniset taidot ja motivaatio korkealla tasolla. Taiteilijan pitäisi oman alansa taitojen rinnalla oppia ymmärtämään laajasti taiteilijuutta ja taiteen kontekstia. Tämä tarkoittaa syventymistä taiteellisen kokonaisuuden suunnitteluun. Taiteilijan pitäisi osata huomioida erilaiset yleisöt ja esityksen tuottamisen perusasiat. Hänellä pitäisi olla myös hyvät vuorovaikutustaidot, ja hänen pitäisi kehittää itse-tuntemustaan”, sanoo Helsingin kaupunginorkesterin intendentti Aleksi Malmberg.

Helsingin kaupunginorkesteri työllistää vakituisesti 102 muusikkoa ja vuosittain yli 500 freelanceria. Lisäksi sen hallinnossa työskentelee 13 henkilöä.

Zodiak sen sijaan on Suomen suurin nykytanssin tuotantoalusta, joka ylläpitää Uuden tanssin keskusta Helsingissä. Zodiakissa on töissä 10–13 henkilöä, ja se tukee satojen freelancereiden taiteellisia tuotantoja. Zodiakin toiminnanjohtaja Ari Tenhula toteaa, että tanssijoiden työelämässä on valtavasti kehitettävää. Ammattikentälle tulevat opiskelijat saapuvat hänen mukaansa moniongelmaiseen tilaan, ja nämä ongelmat ovat rakenteellisia.

”Opiskelijoille on usein järkytys menettää valmistumisen myötä koulun tarjoamat tilat, teknisen tuotannon apu, mentorointi ja markkinointikanavat. Nämä kaikki loppuvat, ellei taiteilijaa heti kiinnitetä osaksi instituutiota. Tanssin, esitystaiteen tai sirkuksen puolella nämä instituutiot puuttuvat”, Tenhula toteaa.

”Nuoren taiteilijan pitäisi heti alkaa itse tuottaa produktioita ja osata rahoituksen hakeminen, talouden ja työryhmän hallinta, yleisösuhteen luominen, markkinointi ja muut työnantaja-taidot. Tämä on todella haastavaa”, Tenhula jatkaa.

Taiteen alalle on tyypillistä prekarisaatio eli tilapäisissä tai epätyypillisissä työsuhteissa työskentelevien ihmisten suuri osuus. Myös kuvataiteilijoista moni tekee taiteellisen työn rinnalla opetustöitä, on mukana julkisissa taidehankkeissa, toimii yrittäjänä tai elää apurahan turvin.

Suomen Taiteilijaseura on 3200 ammattitaiteilijan edunvalvontajärjestö, joka tekee kulttuuripoliittista vaikuttamistyötä. Sen toiminnanjohtaja Annukka Vähäsöyrinki näkee työssään, että taiteilijoilla on paljon kysyttävää järjestön asiantuntijoilta. Hän muistuttaa, että sopimusosaaminen on tärkeää, jotta taiteilija tietää, mitkä ovat kohtuullisia korvauksia, provi-

sioita ja hintoja. Taiteilija tarvitsee myös tietoa verotuksesta, sosiaalietuuksista ja yritystoiminnasta.

”Monelta vastavalmistuneelta taiteilijalta puuttuu ymmärrys omista oikeuksista, kuten tekijänoikeuksista. Taidetta kulutetaan useimmiten katsomalla, ei vain ostamalla, ja näyttelyt ovat keskeinen osa työtä. Paikalliset ja valtakunnalliset taiteilijaseurat ovat todella tärkeitä taiteilijoille, joilla ei yleensä ole työyhteisöä, jolta voisi kysyä asioita”, Vähäsöyrinki sanoo.

Taiteilijoita on entistä enemmän, ja he hakevat uusia työn muotoja

Tenhula nostaa esiin, että taiteilijoiden määrä on kasvanut tällä vuosituhanella merkittävästi, mikä vaikuttaa monella tavalla taiteilijoiden työelämään.

”Suomessa rahoituksen kerääminen teostuotannoille vaikeutuu koko ajan, samoin ammattimaiseen tuotantoympäristöön pääseminen, sillä työtehtävistä käydään kovaa kilpailua. Alirahoitetut esitykset toteutuvat pieninä, tavoittavat usein vain pieniä yleisöjä, eivätkä saa jatkoelämää kantaesityksen jälkeen, eivätkä siten myöskään synnytä tulovirtaa tekijöille. Tämä kierre tulisi katkaista, sillä nyt avustuspolitiikka ei vie nuorta lahjakkuutta eteenpäin”, Tenhula kuvailee.

Eri alojen taiteilijat etsivät uudenlaisia tapoja tehdä työtään. Taiteilijayhdistyksissä herätellään keskustelua erilaisista tavoista olla työsuhteessa esimerkiksi museoon, kuntaan tai yritykseen. Musiikin alalla rahoituksen leikkaukset haastavat vakiintuneita rakenteita.

”Yhteiskunta näyttää vaativan taiteilijalta aiempia vuosikymmeniä yrittäjämäisempää toimintaa. Tarvitaan myös uudenlaisia alustoja ja välittäjätahoja taiteelliselle työlle”, Malmberg toteaa.

Kunnon resurssit, arvostus ja itsetuntemus lisäävät hyvinvointia

Taideyliopiston opetussuunnitelmassa kiinnitetään huomiota opiskelijoiden hyvinvointiin ja jaksamiseen. Malmberg uskoo, että taiteilija voi parantaa hyvinvointiaan kehittämällä itsetuntemustaan.

”Itsetuntemuksella tarkoitan välineitä ymmärtää minuutta. Se tarkoittaa konkreettisia asioita, kuten ajanhallinnan ja oppimisen menetelmiä, mutta myös laajempaa itseä tutustumista. Taiteen tekeminen lähtee jokaisen syvimmästä minuudesta. Kilpailu kovenee kaiken aikaa, mikä johtaa helposti uupumiseen ja turhautumiseen”, Malmberg sanoo.

Vähäsöyrinki toteaa, että taiteilijan ammatti on stressaava, koska työtä tehdään usein yksin, mutta jatkuvassa kilpailuasetelmassa muiden taiteilijoiden kanssa. Hän nostaa esiin kulttuuripolitiikan murroksen, joka lisää taiteilijoiden stressiä.

”Elämme aivan poikkeuksellisessa tilanteessa, koska poliittisten sopeutustoimien mittakaava on ennennäkemätön. Pelkään, että nuoret eivät enää uskalla lähteä taiteen alalle. Taiteen osaamisen arvo olisi tunnustettava yhteiskunnassamme”, Vähäsöyrinki sanoo.

Tenhula tukee ajatusta, että taiteilijoiden hyvinvointia lisätään parhaiten lisäämällä taiteen arvostusta ja resursseja. Hän huomauttaa, että jotta edes lahjakkaimmat tanssitaiteilijat saataisiin pysymään alalla, resursseja pitäisi olla enemmän.

”Nyt taiteilijoiden hyvinvointia jäytää se, että kaikki nähdään yhteiskunnassa talouden läpi, numeraalisena. Taiteesta uutisoidaan kävijämäärät, eikä enää sisältöjä. Ikään kuin sillä ei olisi väliä, minkälaista taidetta teemme. Miten taiteesta viestitään yhteiskunnassa vaikuttaa välillisesti siihen, mitä teemme tai mitä meitä ohjataan tekemään”, Tenhula huomauttaa.

Valinnanvapaus lisää motivaatiota

Uudessa opetussuunnitelmassa on lisätty opiskelijoiden mahdollisuuksia valita kurssinsa vapaammin myös toisista oppiaineista ja akatemioista. Näin pyritään huomioimaan yksilölliset urapolut ja verkostoimaan opiskelijoita.

”Opiskelijoiden itseohjautuvuus toivottavasti vähentää taidealojen opintojen siiloutumista. Nykytaiteen kentällä ammattirajat ovat jo liudentuneet ja monitaiteellisuus on tyypillistä. Opintojen on vastattava taiteen kentän moninaistumiseen. Opiskelijan omaehtoinen suuntautuminen tukee motivaatiota. Yhteiset Taideyliopiston yleisopinnot ja valintavapauden kasvu ovat todella positiivisia uudistuksia”, Tenhula sanoo.

Malmberg kertoo huomanneensa, että Suomessa suhtaudutaan muuhun Eurooppaan verrattuna hyvin positiivisesti monitaiteelliseen yhteistyöhön.

”Tämä auttaa meitä myös erottautumaan kansainvälisellä kentällä”, Malmberg sanoo.

Taide, työ ja kestävyys -opintojakso pureutuu käytännön työelämätaitoihin

Kaikille Taideyliopiston opiskelijoille pakollisissa yleisopinnoissa on uusi, kahden opintopisteen opintojakso Taide, työ ja kestävyys, jonka teemoja ovat työelämävalmiudet, ekologinen kestävyys ja tulevaisuusajattelu. Opiskelijat käyvät kurssin kolmannen vuoden syksyllä. Taideyliopiston työelämälehtori Satu Tuittila on yksi opintojakson suunnittelijoista.

”*Taide, työ ja kestävyys on tiivis paketti.* Siinä hahmotellaan muun muassa taiteen kenttää kokonaisuutena, ansaintamalleja, yrittäjyyttä ja sopimuskäytäntöjä. Lisäksi kerromme vaihtoehtoisista urapoluista ja laajentuvista työkuvista soveltavan taiteen kentällä. Käymme läpi, mitä tulevaisuusorientaatio ja ekologinen kestävyys taiteilijan työssä tarkoittavat. Tarjoamme myös mahdollisuuden haastatella alumneja eri aloilta”, Tuittila kertoo.

Yleisopinnojen suunnitteluprosessissa on tehty tiivistä yhteistyötä. Esimerkiksi pakollisiin kieli- ja viestintäopintoihin on sidottu CV:n tekeminen, ja niiden materiaaleissa käsitellään myös ekologisen kestävyuden teemoja. Valinnaisina opintoina tarjotaan kurssia *Ajanhallinta tienä hyvinvointiin*.

Työelämälehtorina Tuittila tekee paljon suunnittelu- ja kehittämistyötä. Hän on mukana kehittämässä avoimen kampuksen opetusta.

”Olemme suunnitelleet valinnaisia työelämäkursseja, jotka ovat myös avoimen yliopiston opiskelijoiden ja alumniemme suosiossa. Jotkut kursseista ovat verkkokursseja, jotka sopivat itseopiskeluun. Uutuutena tarjoamme Taidealan freelancerin taloustaitojen verkkokurssia. Taideyliopiston alumneilla on kahden vuoden ilmainen niin sanottu jatkuvan oppijan opiskeluoikeus vielä valmistuttuaan, ja toivomme, että he hyödyntäisivät tätä oikeutta myös kehittääkseen työelämätaitojaan”, Tuittila sanoo.

7 Projektin exit-suunnitelma ja näkökulmia eteenpäin

Taideyliopiston perustutkintokoulutuksen OPS 2024 -hanke on ollut kaikkine valmistelu-, arviointi- ja toteutusvaiheineen mittava ja monitahoinen kehittämisprojekti. Sitä on kokonaisvaltaisesti arvioitu hankeaikana paitsi Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI 2024) toteuttamassa Taideyliopiston auditoinnissa, myös ja erityisesti OPS 2024 -hankkeen omassa loppuarviointitutkimuksessa keväällä 2023. Jatkotoimenpide-ehdotukset on koottu tämän pohjalta hankkeen exit-suunnitelmaan.

7.1 Loppuarviointi ja exit-suunnitelma

Milla Vaisto-Oinonen, vastaava opintopäällikkö &

Kirsti Rasehorn, opetussuunnitelmatyön projektipäällikkö

Kuten kaikkiin Taideyliopiston hankkeisiin, myös OPS-hankeeseen, kuuluu hankkeen loppupuolella loppuarviointi sekä sen pohjalta laadittava exit-suunnitelma, jolla varmistetaan hankkeessa kehitettyjen toimintatapojen sujuva jalkauttaminen osana yliopiston normaalia vuosisykliä. Opetussuunnitelmatyö ja siihen liittyvä kehittäminen on yliopiston ydinprosessi ja siksi kiinteä osa sekä akateemisen että palveluhenkilöstön vuosittaista työtä.

Hankkeen loppuarviointia varten toteutettiin maaliskuussa 2024 Surveyspalissa laadullinen teemakysely, johon vastasivat Taideyliopiston johtoryhmä, perustutkintokoulutuksen johtoryhmä, varadekaanikokous, yksiköiden päättävät elimet, aineryhmien johtajat ja OPS-vastaavat, yksiköiden OPS-työhön osallistuneet tiimit, opintopäällikkötiimi ja ylioppilaskunnan hallitus. Tulosten esittely ja jatkokeskustelu käytiin kyseisten tahojen kanssa OPS 2024 -hankkeen exit-suunnitelman työstön ja käsittelyn yhteydessä.

Opetussuunnitelmatyöllä on pyritty luomaan ja mahdollistamaan taiteiden välistä ja monitaiteista opiskelua yli akatemiarajojen. Strategiasta nousevat läpäisyteemat (digitaalisuus, ekologinen kestävyys, hyvinvointi, kansainvälisyys) on huomioitu ja integroitu osaksi vuosisuunnittelua. Läpäisyteemojen lisäksi keskiöön on nostettu jatkuva oppiminen ja tutkimuksellisuuden vahvistaminen akatemiaoittain siten, että jatkotutkintokelpoisuutta ja kiinnostusta jatko-opintoihin voidaan varmistaa ja turvata.

Opetussuunnitelmatyöprosessi on lisännyt yksiköiden välistä yhteistyötä ja yhteissuunnittelua, sillä useita asioita on linjattu ensimmäistä kertaa yhteisesti. Tätä yliopiston yksiköiden välistä yhteistyötä tulee jatkossakin vahvistaa ja korostaa: vahvistettua yhteistyötä tarvitaan OPS-työlle annettujen tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi, yhteistyön vakiinnuttamiseksi ja yhteisten käytäntöjen rakentumisen tueksi.

Systeminen muutos – hankkeesta jatkuvaan kehittämiseen

Ensimmäinen yliopiston yhteiseen opetussuunnitelmaan tähdännyt ja strategian kannalta tärkeä tavoite tehtiin erillisenä Avoimelle kampukselle sijoitettuna hankkeena. Ratkaisu oli perusteltu, koska hankkeen tavoitteisiin lukeutui yhteisen tutkintorakenteen määrittely, opinnäytteen laajuuksien tarkastelu sekä opetussuunnitelmien osaamisperustaisuuden ja opintojaksojen osaamistavoitteiden systemaattinen määrittelytyö.

Jatkossa opetussuunnitelman jatkuvan kehittämisen tulee kuitenkin toteutua osana normaalia suunnittelu- ja valmistelutyön sykliä. Yliopistossa on ollut OPS-hankkeen aikana tunnistettavissa erilaisia opetussuunnitelmatyöhön kiinnittyviä kokoonpanoja ja työryhmiä, joiden tehtäviä, toimeksiantoja ja keskinäisiä riippuvuuksia on jatkossa järkevää tarkastella siten, että prosessi tukee eri tahojen välistä yhteistyötä ja toisilta oppimista, tiedonkulku on saumatonta ja roolit ovat selkeitä. Tärkeintä on varmistaa, että opetussuunnitelmatyöllä on selkeä akateeminen ohjaus, jota palveluiden tuottama käytännön koordinaatio voi helposti tukea. On myös tärkeää tunnistaa Taideyliopiston suuri moninaisuus esimerkiksi pedagogiikkojen suhteen.

Organisaatiotasot ja tehtävänannot

Opetussuunnitelmatyö on yksi yliopiston koulutuksen suunnittelun ja toteutuksen keskeisistä prosesseista, ja siksi siihen liittyy useita eri toimijoita. On tärkeää, että OPS-työhön liittyvien tahojen ja ryhmien yhteistyö on sujuvaa ja roolit määriteltä selkeästi. OPS-työhön liittyvien tahojen tehtävät ja roolit voidaan määritellä esimerkiksi linjaaviksi, päättäväiksi ja valmisteleviksi. Tällöin linjaava taho yliopistotasolla on perustutkintokoulutuksen johtoryhmä (PJORY), joka linjaa OPS-työn tavoitteista ja yleisistä periaatteista. PJORYn työtä tukevat sekä varadekaanikokous että OPS-työn asiantuntijaryhmä. PJORYä johtaa koulutuksesta vastaava vararehtori.

Opetussuunnitelmista päättää akatemiakohtaisesti johtokunta. Akatemiassa OPS-työtä johtaa koulutuksesta vastaava varadekaanin opintopalveluiden ja muiden (esimerkiksi pedagogisten) asiantuntijoiden tuella. Koulutusohjelmissa OPS-työn valmistelusta vastaa kyseisen ohjelman akateeminen vastuuhenkilö.

Lisäksi yliopistossa on sekä johtoryhmän, varadekaanien, Avoimen kampuksen ja opintopalveluiden puolelta tunnistettu tarve yhteistyöryhmälle, joka kokoaa yhteen koko opetussuunnitelmaprosessin kannalta keskeiset toimijat yliopistossa. Tällaisen asiantuntijaryhmän tehtävänä olisi yliopistotasoisesti koordinoita ja tukea opetussuunnitelmien valmistelua sekä kehittää ja yhdenmukaistaa opetussuunnitelmaprosessia ja opetussuunnitelmatyön käytäntöjä. Ryhmässä tulisi olla edustettuna kaikkien akatemioiden ja muiden opetusta antavien yksiköiden opintopalvelut sekä yliopiston opetussuunnitelmatyötä tukevien tiimien ja vuosisuunnittelun edustajat. Ryhmän työtä voisivat ohjata ja tukea vararehtori, varadekaanikokous sekä opintopäälliköt.

Jatkotoimenpide-ehdotukset

Yhteenvedollisesti loppuarviointiin ja exit-suunnitelman pohjautuvat opetussuunnitelmatyön jatkotoimenpide-ehdotukset ovat seuraavat:

- Opetussuunnitelmatyön jatkuu yliopiston kaikkien yksiköiden yhteisenä prosessina
- Opetussuunnitelmat täytyy välitarkistaa (mahdollisesti esim. 2027). Tarkistusprosesseille on luotava toimenpidemalli.
- Seuraava varsinainen OPS-kierros käynnistyy syyslukukaudella 2028.
- Ops-työn ja yliopiston strategiatyön yhteyden vahvistaminen suunnitteluvaiheessa
- Opetussuunnitelmatyön eri funktioiden/prosessien ja niiden aikasykliä selkeyttäminen
- Opetussuunnitelmatyön alaprosessien, Taideyliopiston yleisopintojen ja opetuksen toteutus-suunnittelun prosessien omistajuuksien varmistaminen OPS:ien voimassaolokaudella
- Roolipohjaisuuden vahvistaminen (henkilöstövaihdokset eivät hankaloittaisi toimintaa)
- OPS-työhön liittyvät käytännön yhteistyön rakenteet akatemioiden ja avoimen kampuksen välillä OPSin voimassaolokaudella: yhteistyön mallintaminen ja toteuttaminen
- OPS-työtä koordinoimaan perustetaan uusi yhteistyöryhmä
- OPS-työn kehittämisen turvaaminen kta-resursseissa jatkuvana toimena
- Yliopiston koulutuksen organisaatorakenteen ja OPS-päätöksenteon selkeyttäminen
- Kaikille yhteiset opinnot ja akatemiarajat ylittävä opetus: asema turvattava yhteissuunnittelussa (sijoittelu, aikataulutus, tilat), määrän lisääminen
- OPS-työn systeeminen kehittäminen ja yhteisymmärryksen lisääminen, tiedon löytämisen, jakamisen ja viestinnän helpottaminen
 - Yksiköiden erilaiset OPS-laadinnan toimintatavat, ohjelmistot ja dokumentointikäytänteet edellyttävät yhteisten tiedostopohjien ja dokumentaatiokäytänteiden edelleen kehittämistä, yhteistä tietovarantoa, tekoälyn hyödyntämisen kehitystyötä ja henkilöstökoulutusta.
 - Taustahuomio: Em. edellyttää suunnittelija- ja asiantuntijayhteistyötä yli yksikkörajojen sekä kytköstä digihankkeeseen, Opetuksen tueksi –aineistojen kehitystyöhön ja HR-palveluihin.
 - OPS-käsitteistön ja opetuksen sanaston yhteisen kehittämistyön jatkaminen
 - Kielikysymysten selkeyttäminen
 - Yhteisten OPS-tilaisuuksien järjestäminen yli yksikkö- ja alarajojen: monitaiteisen ja –tieteisen, dialogisen kehittämistyön ja yhteistoiminnallisen innovoinnin mahdollistaminen, hyvien käytänteiden jakaminen
- Opetussuunnitelmatyön pedagogisen tuen edelleen kehittäminen
 - Yhteisten koulutusten ja tuen lisääminen
 - Verkkomateriaalien lisääminen
 - Taidealojen omien pedagogiikkojen ja menetelmien runsaampi hyödyntäminen ja niiden yhteisten rajapintojen etsintä
- Kirjaston kytkeminen vahvemmin OPS-työhön ja sen opetuksen sisällyttäminen opintopisteytettynä opetussuunnitelmaan
 - Tiedonhankinnan opetuksen integroiminen ajallisesti kieli- ja viestintäopintoihin sekä maisteriseminaarien yhteyteen, mutta pysyminen niiden rinnalla omana erillisenä kurssinaan
- Opiskelijoiden joukko-osallistamisen lisääminen OPS-kehitystyössä matalan kynnyksen toimin
- Alumninyhteyden vahvistaminen kattavammaksi OPS-arviointityössä

- OPS-työ on akatemioiden ja avoimen kampuksen perustoimintaa, jonka kustannukset kateetaan yksiköiden perusrahoituksella.
 - Yhteisten opintojen kustannusjaon tarkennukset (mm. yhteiset orientaatio-opinnot)
 - Kustannusvaikutusten seuranta ja arviointi mahdollistuu, kun opetusta päästään toteuttamaan uuden OPS:n mukaisesti. Jatkossa pohdittava, miten voitaisiin paremmin hyödyntää esim. verkko- ja hybridiopetusta (myös verkostoista), itsenäistä opiskelua, suurempia opetusryhmäkokoja, vaihtoehtoisten ja valinnaisten opintojen yhteisiä toteutuksia ja määrää (vähentäminen), päällekkäisen opetuksen karsintaa.
- Henkilöstön OPS-työn tietoisuuden varmistaminen ja osallisuuden vahvistaminen kaikilla tasoilla, sopivalla syvyydellä
 - OPS-työn ja opetuksen toteutuksen suunnittelun (vuosisuunnittelu) rinnakkaisuuden/yhtymäkohtien selkeämpi mallintaminen ja viestintä
 - Tiedon jalkauttaminen mahdollisimman "alas" organisaatiossa jo mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.
 - Opintopalvelujen suunnittelijat aikaisemmin ja tiiviimmin mukaan, lisäksi suunnittelijoille yhteisiä kehittämispalavereja yli yksikkörajojen.
 - Opetusyksiköiden opetushenkilökunnan tietoisuuden lisääminen > jalkautuminen aineryhmien/opetusalueiden omiin tilaisuuksiin mahdollisimman varhain
- Tutkimuksellisuuden aseman vahvistaminen
 - Jatkuvan OPS-kehittämistyön oheen tulee mallintaa tutkimustyötä: akatemioiden omat tutkimus-, opetus- ja kehittämissankkeet, avoimen kampuksen hankkeet ja pedagogiikkatiimi, Tutkimusinstituutti
 - OPS 2024 –prosessissa tehtyjen uudistusten jatkoarviointi ja kehittämissyö (esim. Taideyliopiston yleisopinnot, vaihtoehtoiset opinnot, läpäisyteemat ja niiden seuranta, Taideyliopiston pedagogisia lähtökohtia –aineisto, uudet työkalut kuten laskurit, IMS-kaavio)
 - Akatemioiden itsearviointi voidaan yhtenäistää (kun nyt on päästy samaan aikasykliin). Avoimen kampuksen OPS-itsearviointi tulisi tehdä, ja akatemiaita osallistaen, se voisi luoda suuntaa kampuksen tarjoamien yhteisten alueiden integroimiseen ops-työhön.
 - TaiY:n OPS-työn osallistumisesta ja näkymisestä opetussuunnitelmatyön ja koulutuksen kehittämisen foorumeilla (mm. konferenssit, julkaisut) on huolehdittava
 - Kansainvälisen yhteistyön lisääminen OPS-kehittämistyössä (esim. In.Tune-allianssi)
 - OPS-työn kehittämiselle voisi luoda koko yliopistolle yhteisen, osallistavan, vuosittaisen tapahtuman
 - Tekoälyn käyttö OPS-työn, opetuksen ja oppimisen tukena: kehittämiskokeilut, henkilöstön ja opiskelijoiden koulutukset

7.2 Askelmerkkejä taideyliopistolaisten opintosuunnitelmien tulevaisuuteen

Marjo Kaartinen, Taideyliopiston vararehtori (2022-2024)

Päättynyt OPS-prosessi oli mittava, haastava ja vaiherikas. Kun näin suurta prosessia tehdään, opitaan väistämättä paljon uutta – opitaan tehdyistä virheistä ja onnistumisista. Esitän tässä muutamia huomioita, joita mielestäni on hyvä miettiä tulevien OPS-sykliden tiimellyksessä.

Aivan ensimmäisenä on hyvä hahmottaa, millaisessa syklissä Taideyliopistossa opetussuunnitelmaa ylipäätään uusitaan. Nyt läpiviedyn prosessin ydin oli opetussuunnitelmaa laajempi, olihan käytännössä kyseessä pitkälti tutkinno uudistus. Siksi se oli myös erityisen työläs. Näin kattavia ja syväluotaavia prosesseja ei tarvitse saati kannata tehdä tavan takaa. Sen sijaan varsinainen opetussuunnitelma, tutkintorakenteen akateemiset sisällöt (opintojaksot), on syytä päivittää muuttuvien tavoitteiden ja yliopiston strategian mukana. Tälle oivallinen sykli voisi mielestäni olla kolme vuotta. Joka toisella kerralla voisi tarkistaa myös varsinaisen rakenteen eli tutkinnon kokonaisrakenteet. Toisaalta opetussuunnitelman on syytä olla tiukassa sidoksessa yliopiston strategiasykliin, jotta strategian linjaukset saadaan mahdollisimman täysimittaisesti lävistämään myös opinnot.

Onnistunut OPS-prosessi edellyttäisi selkeää ja linjakasta yliopiston koulutuksen organisaatiorakennetta. Koska Taideyliopistossa tällaista ei vielä ainakaan kauttaaltaan ole, prosessin hyvä ja onnistunut johtaminen on yliopistotasolla hyvin vaikeaa. Jos yksiköiden omanlaiset prosessit, rakenteet ja aikataulut saataisiin yhdenmukaisiksi, yhdessä tekeminen kävisi paljon helpommaksi.

Näin helpottuisi paitsi prosessien vetäminen, myös itse tärkein: opettaminen ja oppiminen yhdessä ja yllirajaisesti. En näe, että tämä olisi pois oikeastaan mistään muusta kuin siitä hetkellisestä työajasta, jota oikomistyö vaatii. Kun on valmista, elämä helpottuu monin tavoin. Myös työmäärä vähenee, kun tarvitaan vähemmän erityisratkaisuja. Tämä ei ole vähäinen etu!

Opetussuunnitelmatyön pitää kuitenkin aina lähteä akateemisista ja pedagogisista lähtökohdista ja tarpeista, ei rakennetarpeista. Siksikin rakenteiden pitää olla kunnossa. OPS-työ on parasta opinto-hallinnollisen ja akateemisen ja pedagogisen osaamisen yhteispeliä. Hyvän työn voittajia ovat kaikki ja ennen kaikkea opiskelijat, jotka saavat ajantasaista, korkeatasoista koulutusta, joka parhaiten palvelee nimenomaan heidän tulevaisuuttaan.

Kun kehikko on kunnossa, jää OPS-työssä tilaa sille tärkeimmälle: akateemiselle sisällölle, taiteelle ja monenlaiselle ydintekemiselle. Parhaimmillaan opetussuunnitelmatyö todella on ihanaa akateemista tykitystä, asiantuntemuksen jakamista, hurmioitunutta ja villiäkin ideoimista, tuoreimman tiedon ja tuoreimpien taiteellisten ratkaisujen tuomista suunnitelmiin ja sitä kautta opiskelijoiden tarjottimille, heidän nautittavakseen ja heidän hyödykseen.

7.3 Opintopalvelut osana opetussuunnitelmatyön tukea

Milla Vaisto-Oinonen, vastaava opintopäällikkö

Päätökseen tullut OPS2024 -hanke on ollut työteliäs, mutta samalla avartava ja kehittämisideoita antanut projekti Opintopalvelujen kannalta. Päälimmäisenä tätä kirjoitettaessa on syvä helpotuksen ja kiitollisuuden tunne siitä, että pääsimme työssä maaliin saakka. Seuraavia vuosia ja tulevia kierroksia silmällä pitäen nostan esille muutamia kehittämiskohteita, joista yksi on kysymys siitä, mistä oikeastaan puhumme, kun puhumme opetussuunnitelmatyöstä. Nyt päätökseen tullut hanke on pitänyt käytännössä sisällään ennen kaikkea tutkintorakennemuutoksen. Jatkossa onkin hyvä miettiä, olisiko järkevää tehdä nimenomaan tutkintojen rakenteisiin liittyvät uudistukset erillisinä ja pidemmällä syklillä eli noin 6-10 vuoden välein, ja keskittyä opetussuunnitelmatyössä lyhyempään aikaväliin ja nimenomaan sisällölliseen kehittämiseen ja pohdintaan. Sykli opetussuunnitelmatyölle voisi tällöin olla esimerkiksi kolme vuotta, ja vuosisuunnittelu tukisi luontevasti opetussuunnitelmatyön hieman pidempää sykliä.

Yhteisiin ohjeistuksiin, linjauksiin ja aikatauluihin kiinnitettiin huomiota osana OPS2024-hanketta. Tätä työtä tulee jatkaa ja syventää seuraavilla kierroksilla varmistamalla, että olennainen tieto on kaikkien OPS-työtä tekevien saatavilla, ja että asiat ymmärretään samalla tavalla. Myös käsitteistön vaihtelu akatemiasta toiseen olisi hyvä ratkaista yhdenmukaisella tavalla: tämä vähentäisi opiskelijan hämmennystä yliopiston termiviidakossa, kun asiat esimerkiksi Peppi-opintotietojärjestelmässä ja verkkosivuilla voitaisiin ilmaista yhdenmukaisesti. Opiskelijan kannalta olennaista on lisäksi mahdollistaa sekä kaikille yhteisten opintojen sijoittelu että akatemiarajat ylittävä opetus niin aikataulutusten kuin tilojenkin osalta. Tähän asiaan on kiinnitetty huomiota myös Taideyliopiston auditointiraportissa, ja tätä yhteistä ymmärrystä voitaisiin tukea opetussuunnitelmatyön asiantuntijaryhmän kautta.

Huomiota on syytä antaa myös opetussuunnitelmatyön roolipohjaisuuden vahvistamiselle. OPS2024-hankkeen ajalle osui useita keskeisiä avainhenkilöiden muutoksia, jotka osin hidastivat hankkeen etenemistä. Tämän tilanteen toistumista voi ehkäistä määrittelemällä OPS-työhön kiinnittyvät roolit, tasot, aikataulut ja prosessit yhteisesti ja selkeästi niin yliopisto- kuin akademia- ja yksikkö-tasollakin. Kun roolit on yhteisesti ymmärretty, ei yksittäisten henkilöiden vaihtumisella ole kovinkaan suurta merkitystä, vaan OPS-juna puksuttaa tasaisesti kohti pääteasemaa.

Erityisen tärkeää on kuitenkin pitää mielessä opiskelijoiden näkökulma ja opiskelijälähtöisesti nouseva tarve sujuvaan opintopolkuun, akatemiarajat ylittävään opiskeluun ja opiskelijan hyvinvoinnin mahdollistaviin aikataulutus- ja suunnitteluratkaisuihin. Mieleeni ovat myös jääneet viisaan ylioppilaskunnan hallituksen puheenjohtajan sanat syksyiltä 2023, joita lainaan vapaasti: ”Jos nyt saamme Taideyliopiston opiskelijat opiskelemaan rajat ylittäen ja yhteistyötä tehden, näyttää suomalainen taidekenttä kymmenen vuoden päästä täysin erilaiselta”. Tätä toivetta haluamme myös Opintopalveluissa käytännön työllämme tukea.

7.4 Kirjaston näkökulmia

Ari-Pekka Lauhakari, tietopalvelupäällikkö & Minna Meronen, päällikkö & Tommi Harju, kirjastonjohtaja, Taideyliopiston kirjasto

Arviointia

Vuoden lopulla 2022 Taideyliopiston Peruskoulutuksen johtoryhmässä sovittiin, että kirjaston kolmitasoinen tiedonhallinnan kokonaisuus olisi saatu opetussuunnitelmaan, mutta tämä olisi edellyttänyt akatemioiden ja kirjaston nyt toteutunutta syvempää yhteistyötä. Tätä on syytä kehittää kokonaisuudessaan jatkossa, ja siihen antavat pontta myös asiakaskyselyjen tulosten analysoinnissa nousseet aspektit.

Kirjaston tarjoaman opetuksen integroiminen muuhun opetukseen meni ajallisesti kuitenkin liian pitkälle ja kirjaston tavoite yhdestä pakollisesta opintopisteestä (1 op) ei kuitenkaan käytännössä toteudu nykyisissä opetussuunnitelmissa. Kirjaston opetus tulee näkymään kurssien yhteydessä ainoastaan Pepissä opintojakson toteutuksen tiedoissa. Kirjaston tiedonhankinnan opetus ei näin ole uusissa opetussuunnitelmissa konkreettisesti osa opintoja, kuten haluttiin.

Eteenpäin

Kirjaston osalta on oleellista, että opetussuunnitelman väliarvioinnissa arvioidaan muun muassa opetuksen laajuutta ja sitä, miten sen toteutus on toiminut. Onko tiedonhankintataitojen tasarvoisempi tarjonta toteutunut, onko kursseilla väliinpuotoajia, jotka eivät suorita tarjottua kurssia, ja mihin kaikkeen tällä on vaikutusta, ovat asioita, joita on hyvä pohtia. Mikäli mahdollista, on kirjaston opetuksen laajuutta ja pakollisuutta hyvä tarkastella ja ottaa yhteiseen ja akatemiakohtaiseen keskusteluun jo hyvissä ajoin ennen välitarkastusta.

Kirjasto tulee OPS-prosessiin yhteisten palveluiden toimijana eikä suoraan akatemioiden sisäisistä opetusprosesseista. Nyt tapahtuva syvä integroituminen kieli- ja viestintäopintoihin ei tuota yhtä tiedonhankinnan opintopistettä eikä tuota varmuutta tasaisesta osallistumisesta. Maisteriopintoihin ja seminaariin vaikuttaa sama asia.

Kirjaston rooli olisi tulevaisuudessa parempi nähdä opetussuunnitelmassa siten, että tiedonhankinnan opetus integroituisi ajallisesti kieli- ja viestintäopintoihin ja maisteriseminaarien yhteyteen, mutta pysyisi niiden rinnalla omana erillisenä kurssinaan. Tämä oli myös kirjaston näkökulma OPS-prosessiin lähdetessä ja tulee mahdollisesti olemaan sitä myös tulevaisuudessa.

7.5 Päätössanat

Kirsti Rasehorn, opetussuunnitelmatyön projektipäällikkö

Taideyliopiston kaikkien akatemioiden ja Avoimen kampuksen ensimmäinen yhteinen perustutkintokoulutuksen opetussuunnitelmatyöuudistus ja sen myötä toteutunut rakenteellinen tutkintouudistus on ollut yhteisölle suuri ponnistus kaikessa monimuotoisuudessaan ja -ulotteisuudessaan. Se on ollut samalla kuin määrävuosittainen lääkärintarkastus kuntotesteineen, kuvauksineen, toimenpidesuosituksineen sekä näistä nousevine uusine mahdollisuuksineen ja tavoitteineen. Tarkastelun kohteena ei ole ollut pelkästään opetussuunnitelmatyö vaan siihen kytkeytyvä laaja systeemanalyysi: muun muassa yliopistomme hallinto- ja päätöksentekorakenteet, luovan asiantuntija-organisaation toimintamalli, vuorovaikutuksen ja osallistamisen tavat, tiedonhallinta ja viestintä, taiteen ja tieteen dialogisuus, yhteisöllisyys ja visiotyö. Kuin suuren orkesteriteoksen partituuri ja sen johtaminen. Eräänlaisena piilo-opetussuunnitelmana on tapahtunut merkittävässä määrin koulutusorganisaation rakenteellista kehittämistä. Kyse on ollut samalla koulutuksen laadun arvioinnista ja kehittämisestä. Toisaalta prosessi on liittynyt yhteisölliseen balansointiin: miten menetellä perinteiden vaalimisen ja uudistamisen välillä, millainen painoarvo antaa yksilöllisille urapoluille ja vapaavalintaisuudelle suhteessa esimerkiksi geneerisiin taitoihin, läpäisyteemoihin moniasiantuntijuuteen sekä jatkuvaan oppimiseen. Ja miten tukea taiteen, tieteen ja pedagogiikan symbioosia siten, että eri taidealojemme ominaislaatu pääsee kehittymään ja hengittämään luontevasti toimintaympäristön ja työelämän jatkuvan muutoksen sekä sen asettamien haasteiden keskellä.

OPS 2024 -hanke onnistui saavuttamaan sille asetetut päätavoitteet hyvin. Keskeisimmät hyödyt voidaan summata tiiviisti viiteen pääkohtaan: 1) Kaikkien yksiköiden opetussuunnitelmatyöprosessi asetettiin samaan aikasykliin. 2) Luotiin Taideyliopiston yhteinen tutkintorakenne ja siihen sisältyvät Taideyliopiston yleisopinnot, millä tuetaan Taideyliopiston sisäistä ja ulkoista liikkuvuutta, opiskelijoiden yhdenvertaisuutta sekä joustavia opintopolkuja. 3) OPS-organisaatiota kehitettiin yksikkö- ja yliopistotasolla, yksiköiden välistä yhteissuunnittelua lisättiin erityisesti yleisopinnoissa ja monitaiteisissa opinnoissa, yliopiston kirjasto otettiin mukaan OPS-työhön. 4) Luotiin yhteisiä OPS-toimintaperiaatteita ja ohjeistuksia. 5) Yhteiskeitettiin OPS-laadinnan ja opetuksen toteutuksen pedagogisia tukimuotoja ja materiaaleja sekä toteutettiin tähän liittyvää henkilöstökoulutusta. Lisäksi on ollut ilo havaita, että paljon kehitystyötä on tapahtunut myös varsinaisen OPS-hankkeen kupeessa; tästä yhtenä hyvänä esimerkkinä digipedakahvit, jotka osallistavat ja kouluttavat yhteisöä mukavalla, tulevaisuusorientoivalla otteella. Uudenlaisia avauksia ja OPS-työkaluja tarvitaan.

Taideyliopiston opetussuunnitelmatyö tulee jatkumaan kaikkien yksiköiden yhteisenä prosessina. Tähän liittyy hankkeen päättyessä tehty merkittävä muutospäätös: opetussuunnitelmatyö tulee jatkumaan akatemioiden ja avoimen kampuksen perustoimintana, jonka kustannukset katetaan yksiköiden perusrahoituksella – kehittämistyötä ei siten toteuteta enää hankkeistettuna. OPS-työtä koordinoi vastedes uusi yhteistyöryhmä. Sen tehtävälisillä tulevat olemaan muun muassa yliopistomme koulutuksen organisaatorakenteen ja OPS-päätöksenteon edelleen selkeyttäminen sekä kaikille yhteisten opintojen ja akatemiarajat ylittävän opetuksen aseman turvaaminen yhteissuunnittelussa (sijoittelu, aikataulutus, tilat) ja näiden opintojen määrän lisääminen.

OPS 2024 -hanke on ollut tavattoman kiehtova ja laaja kehittämisprosessi. Omalta osaltani haluan lämpimästi kiittää Taideyliopiston johtoa suuresta luottamuksesta saada toimia tämän hankkeen projektipäällikkönä. Koko yliopistoyhteisölle – kaikille akatemioille, avoimelle kampukselle ja ylioppilaskunnalle – lausun sydämelliset kiitokseni suuresta työpanoksestanne, syvästä asiantuntemuksestanne, paneutumisestanne ja tarttuvasta innostuksestanne. On ollut etuoikeus päästä perehtymään koko yliopiston koulutustarjontaan, erityiskiitos luottamuksellisesta ja rakentavahenkisestä yhteistyöstä. Kiitos myös yhteistyöverkostoille ja alumneille, jotka annoitte niin ikään arvokkaan panoksenne varsinkin opetussuunnitelmien arviointityöhön.

Hankkeen aikana kirjoitin seuraavan runon. Sen sanoin toivotan Taideyliopiston opetussuunnitelmatyölle mitä parhaita jatkoa, vointia ja yhteisointia.

FLOW

(K.Rasehorn)

Kyllä, tulossa on!

Näen, miten se tekee taikojaan rakennelmien lomassa,

kurkistaa piiloista, käynnistää aikapyörteitä.

Ei pysähdy vaan jatkaa, jatkaa vimmatusti

tuolla kultaisella energiallaan, joka lämmittää jokaista osumapintaa,

mutta jonka voima onkin enemmän sisäistä.

Sisäistä laulua, etenemisen janoa, roihua,

sellaista jota ei voi pidellä hyppysissä,

vaan joka virtaa vastustamattomasti lävitse ja vie

kuohuen ja pärskähdellen eteenpäin,

häikäisten epäilyksen varjot piiloon.

Sanatonna nautin ja annan mennä. Lennän!

Kirjoittajat

nimi

työnimike opetussuunnitelmaprosessin aikana

Brink Päivi	freelancetoimittaja
Harju Tommi	kirjastonjohtaja, Taideyliopiston kirjasto
Herva Riikka	suunnittelija, avoimen kampuksen opintopalvelut
Hildén Kaarlo	Taideyliopiston rehtori
Huttunen Emmi	lehtori, kielten opetus, avoin kampus
Joro Elisa	suunnittelija, näyttelijäntaide, Teatterikorkeakoulu
Järvinen Pilvi	suunnittelija, avoimen kampuksen opintopalvelut
Kaartinen Marjo	Taideyliopiston vararehtori (2022-2024)
Kaasinen Matti	suunnittelija musiikkikasvatus, opintopalvelut Sibelius-Akatemia
Kaiku Jan-Peter	päällikkö, tanssi, tanssijantaide, koreografia, Opetuksen suunnittelupalvelut Teatterikorkeakoulu
Kanninen Linda	opiskelijaedustaja Taideyliopiston pedagogiset lähtökohdat - Työryhmässä, musiikkikasvatuksen maisteri, Sibelius-Akatemia
Karjalainen Mari	koulutuspäällikkö, Avoimen kampuksen opintopalvelut
Kauppara Heli	yliopistonlehtori, yhteinen opetus, Avoin kampus
Lampela Anu	Avoimen kampuksen johtaja (2023-)
Lampinen Maija	lehtori (pedagogiikka), yhteinen opetus, avoin kampus
Lauhakari Ari-Pekka	tietopalvelupäällikkö, Taideyliopiston kirjasto
Lilja-Hietalahti Sari	asiantuntija opetussuunnitelmat, opintopalvelut Sibelius-Akatemia
Meronen Minna	päällikkö, Taideyliopiston kirjasto
Metsäranta Pinja	opintopäällikkö, opintopalvelut Kuvataideakatemia
Purma Ranja	asiantuntija, kehittämispalvelut Sibelius-Akatemia
Rasehorn Kirsti	opetussuunnitelmatyön projektipäällikkö 2021-2024, avoin kampus
Savolainen Emma	asiantuntija, opintopalvelut Kuvataideakatemia
Seppälä Mia	asiantuntija, henkilöstöpalvelut, Taideyliopisto
Takala Sanna	koulutuspäällikkö, avoin kampus (-2023), kehittämispäällikkö, yhteiset kehittämispalvelut (2023-)
Utrio Markus	Sibelius-Akatemian varadekaani (klassisen musiikin osasto 2018–2023, opetuksesta vastaava 2024-)
Vaisto-Oinonen Milla	vastaava opintopäällikkö, yhteiset opintopalvelut (2023-)
Väkevä Lauri	Taideyliopiston vararehtori (2018-2022)